"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 38 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 22 d. RUGSĖJO (SEPTEMBER), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Svarbiausiu pereitos savaitės atsitikimu — buvo pašovimas Maskolijos ministerių pirmininko Stolypino. Ministerių pirmininkas su caru atkako Kijevan dalyvauti iškilmėse atidengimo paminklo Aleksandro II. Abudu buvo teatre klausyti Rimskio Korsakovo komponuotos operos "Car Soltan". Perstatyman publikos teatran neleido, todėl susirinko tik su policijos išduotais bilietais ištikimi klausytojai daugume valdininkai. Caro lozėj buvo caras, 7 metų jo sūnus sosto inpedinis ir dvi caro dukterys. Pryšakinėse eilėse sedėjo Stolypin. Terpaktyj jis kalbėjosi su karo minsteriu ir su grovu Potockiu, lenkų dvarponių atstovu. Tuom tarpu priėjo prie jo jaunas vaikinas, išsitraukė revolverį ir pradėjo šaudyti. Išgirdęs šuvį, caras pašako savo lozėj, žinoma persigando, bet greitai nuo baimės pasiliuosavo ir žmonių nuraminimui liepė orkestrai traukti tautišką hymną. Du šuviai Stolypiną užgavo: viena kulka pataikė į ranką, kita užgavo kepenis, pramušė plaučius ir sustojo nugarkaulyj. Šovėjas mėgino prasistumti per persigandusių žmonių eiles ir laukan išbėgti, bet tas nepasisekė. Jį sugriebė, parmušė ir pradėjo mynioti ir spardyti, bet policistams pasisekė jį apginti ir nugabenti policijon. Čia pasirodė, jog pašovęs Stolypiną yra Dimitras Bagrov, perkrikštas žydas, advokatas, bet drauge valdžios šnipas. Jis buvo policijos perdėtinio siųstas teatran saugoti carą ir su juom Kijevan atkakusius svečius. Bet ne geriausias jis buvo svečių saugotojas. Jis prisipažino, jog norėjo nudėti augščiau už Stolypiną stovintį asmenį, taigi carą ir gal jo sūnų, bet pabugęs, kad dėl to neužgimtų žydų skerdynės, pasiganėdino Stolypinu.

Pašautą Stolypiną teatre apžiūrėjo daktarai, aprišo sužeidimus ir paskui jį nugabeno į daktaro Makovskio gydyklą. Iš syk daktarai turėjo viltį, kad išliks, pasitaisys, bet jau nuo pereitos subatos vakaro pasirodė, kad tas yra negalimu. Kulką rods išėmė ir ligonis atsigriebė, bet paskui jis gavo pilvo plėvės uždegimą ir baisiose kančiose pasimirė 10 val. pereitos nedėlios naktyj. Valdžia norėjo mirtį paslėpti, nes bijojo, kad visoj pietinėj Maskolijoj nesukiltų žmonės prieš žydus, bet žinia Kijeve greitai išsiplatino. Duota žinia ir carui, kuris buvo jau iškeliavęs į Černigovą. Caras, gavęs žinią apie savo tarno mirtį, sugrįžo Kijevan. Kūnas Stolypino bus išgabentas Peterburgan ir palaidotas Aleksandro Nevsko vienuolyne. Jis turėjo 55 metus. Ministeriu pirmininku caras jį paskyrė 1906 m., kada nė Witte, nė Goremikin nejstengė nuraminti Maskolijos žmonių.

Stolypin, rods neva nuramino, nutildė laisvės reikalaujančius išsiuntęs juos Siberijon sugrudęs kalėjimuose, tūkstančius žmonių nužudęs. Taip, Maskolijoj buvo ramu, bet buvo tai mirties ramumas. Jam valdant, buvo prispaudimo pančiojimo žmonių, myniojimo teisių laikai. Ką atgabęs kraštui jo mirtis — dar didesnę reakciją ir didesnį prispaudimą, ar šiokį tokį jo ant žmonių uždėtų pančių paliuosavimą dabar įspėti negalima. Tas pacis nuo to, ką caras paskirs Stolypino vietoj ir kas paims į savo rankas vidaus ministeriją. Spėjama, jog caras ministerių pirmininku paskirs iždo minsterį Kokovcevą, o vidaus ministeriu Makarovą ar Kiršanovskį. Kokovcev, nors pildė ministerio pareigas, bet prižiūrėdamas vien iždą, neturėjo progos parodyti savo politiškų pažvalgų. Svarbiausias jo nuopelnas, kuris jį greitu laiku iškėlė — tai išderėjimas paskolos Prancūzijoj.

Stolypino užmušėjas Bagrov 1906 m. baigė Kijevo universitetą. Studentaudamas, jis prigulėjo prie social-revoliucijonierių, bet drauge jau tąsyk buvo valdžios šnipu, išdavinėjo valdžiai savo sandraugus, suteikdavo jai žinias apie partijos mierius. Taigi jis buvo toks jau šnipas provokatorius, kokiu buvo surengęs užmušimą caro dedės Sergejaus, pagarsėjęs šnipas provokatorius Azev, taipgi žydas perkrikštas.

Kijeve ir visoj pietinėj Maskolijoj žydus apėmė baimė, kad prieš juos nesukiltų dėl Stolypino mirties žmonės. Iš Kijevo nešdinasi turtingesnieje žydai, nes jie bijosi užpuolimų. Rods valdžios prisakyta neleisti maištų ir užpuolimų, bet valdžia nevisur gali žydus apginti ypač, kad ir terp pačių augštas užimančių vietas valdininkų yra daug neužkenčiančių žydų, o antai Odesos general-gubernatorius, generolas Tolmačev, pagarsėjo jau surengimu žydų ir inteligentų skerdynių, organizavimu juodašimčių. Ir valdžia bijosi maištų ypač Kijeve, todėl dabar skubiai siunčia ten 30,000 kareivių, skubina užbaigti manevrus, kad ir kiti kareiviai į didesnius miestus greičiau galėtų sugrįžti. Tuom tarpu tvarkos daboti Kijeve yra tik kazokai, bet tai neištikimi žydų apginėjai. Kazokai jau neviename Maskolijos mieste, vietoj ginti žydus, pats dalyvavo jų skerdynėse ir plėšimuose žydų turtų.

PRANCŪZIJA.

Vaidai Prancūzijos su Vokietija už Morokko dar nepasibaigė ir dar vis nežinia, kaip jie pasibaigs. Dėl negalėjimo susitaikyti platinasi visoki paskalai. Pereitą savaitę Japonijos sostinėn atėjo telegramai, buk Vokietijos kariūmenė peržengė Prancūzijos rubežių ir buk karas jau prasidėjo. Žinia ta pasirodė neteisinga, bet dėl jos Japonijoj buvo nupuolę vokiški ir prancūziški bondai.

18 rugsėjo dieną Vokietijos užsienių ministeris Kiderlen-Waechter perdavė Prancūzijos pasiuntiniui atsakymą ant paskutinio Prancūzijos pasiulymo. Matyt, jog Vokietija nepasiganėdina tuom pasiulymu ir reikalauja daugiau negu Prancūzija duoda. Prancūzija siulo Vokietijai 60000 mylių geros žemės savo valdyboj Kongo, kurios pakėlimui per 10 metų išleido 10 milijonų dolarių. Jeigu Vokietija už tai Prancūzijai nepanorės atlyginti niekuom, tai Prancūzijos parlamentas gali atmesti padarytą sutarimą. Vokietijoj yra taipgi daug susitaikymo su Prancūzija priešų. Jeigu tarybos iširtų, liktų tik karas. Ilgai besitraukiančios tarybos ir nežinia, kaip jos gali pasibaigti, kenkia abiem besitariantiems kraštams, stabdo pramonę, nes pramoninninkai, bijodami karo pasekmių, velija taupyti savo pingus, negu juos į pramonę indėti.

CHINAI.

Maištai kilę dėl vedimo geležinkelio provincijoj Še-Čuan ne tik nepasiliovė, bet dar labiau išsiplatino ir juo toliau, juo labiau paneši į tikrą revoliuciją. Revoliucijonieriai savo veikimą išplatino jau ir ant kitų Chinų provincijų. Jie organizuoja neužganėdintus iš dabartinės valdžios gaivalus ne tik provincijoj Še-Čuan, bet taipgi provincijose: Hupeh, Huenan, Kvantung. Jeigu visose šitose provincijose kiltų revoliucija, valdžiai nelengva būt ją suvaldyti. Revoliucijonieriai atvirai kalba, jog jie nenori regento valdžios klausyti, bet pasistengs iškovoti sau neprigulmystę, atskirti kaipo atskirą viešpatystę provincijas, kurių gyventojai neužganėdinti iš regento valdžios.

AUSTRIJA.

Maištai dėl brangumo valgio produktų kilo Austrijos sostinėj Vindobonoj. Buvo ten minių susirėmimai su kariūmene. Užmušta šeši žmonės, o sužeista apie du šimtai. Mėsos kainos pakilo ypač todėl, kad valdžia vėl uždraudė gabenimą mėsos iš Argentinos, kas pirma buvo leista. Žmonės ir reikalauja, kad kas pirma buvo leista, dabar nebūtų draudžiama. Taigi žmonės nereikalauja neišpildomo. Bet tam priešinasi antroji viešpatystės dalis — Vengrija, ypač turinti ant valdžios didelę intekmę Vengrijos gyvulių augintojai. Vengrija mat turi atliekamų galvijų, siunčia svetur daug lašinių; ji todėl nori kuobrangiausiai savo mėsą parduoti Austrijoj, kur jos truksta, o Argentinos mėsa daro konkurenciją.

Dabar Vindobonoj ramų, tik nežinia, ar ramumas bus ilgam. Alkaną, valgio reikalaujantį nelengva nuraminti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vadinamoji Vilniaus blaivybės globa (valdiškoji įstaiga) pirko Žvėryne du mediniu namu su 360 kv. sieksniais žemės ir paskyrė 12.300 rubl. kad intaisius tenai gydyklą alkoholikams, kuri ligšiol (jau 5 metai kaip yra) neturėjo savo būsto, o pastaruoju laiku buvo šv. Jokubo ligonbutyje. Ligonbutis turi būti intaisytas iki šv. Mykolo.

"Medžiotojų" restorane, Vilniuje, šiomis dienomis gubernijos valdybos patarėjas Štürmer'is viešai išvadino lenkų kalbą "šunų kalba". Tuo pasijutęs užgautas buvęs ten lenkas p. Kl., ilgai nelaukdamas davė jam veidan. Dabar, kaip rašo "Kur. Wil.", Štürmer'is išvažiavo Peterburgan ir Vilniun daugiau nebegrįš.

Pasmerktas sunkiesiems darbams iki gyvos galvos už Bezdanų eksproprijaciją Česlovas Svirskis pergabenta iš Vilniaus Rygos gub. kalėjiman.

Lozino-Lozinskij, kuris darė reviziją Vilniaus vyskupijos įstaigų, šiomis dienomis jau pabaigė savo darbą. Jisai ypač atidžiai žiūrėjęs būk lietuvių-lenkų santykių.

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Nesenai teko būti Kaune. Lietuvių tai miestas. Labai čia smagu, gera; geriau čia neg Vilniuje. Čionai jauties, žmogus, kaip namie, tarpe savųjų, labiausiai Senajame Mieste, ypač apie Viešąjį Plecių — tai tikras lietuvių lizdas. Kur pažvelgsi — vis lietuviškumu dvelkia! Čia šiokios, čia tokios įstaigos — ir vis lietuvių! Net žydai, kad žinotumėte, ir-gi jau deda lietuviškus parašus, kaip poperių sankrovininkas Fain'as. Labai tai smagu. Gana tai širdį linksmina ir vilties priduoda, kad vargais-negalais mūsų ištautėję miestai visgi dėlto atgaus savo prarastąjį lietuviškumą.

Čia norėčiau į vieną daiktą skaitytojo akį atkreipti. Tai mergaičių lavinimas. Tegul šalin eina tas prietaras, kad mergaitėms lavinties-mokyties nereikia. Netiesa! Va buvau Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos valgykloje. Valgiau pietus — da pirmą kartą. A! Koksai valumas, švarumas, kokio dar niekur nėsu matęs. Kas do čiutnumas mergaičių-mokinių! Žiūries į jas ir manai: Juk tai tos lietuvaitės iš kaimo, tosios mūsų darbininkės. Ir pažinti nebegalima. Taip išsiprausę, išsičiutnię, tokios apsukrios. Žiūri ir netiki, kad tai iš kaimo mergaitės — net meilesnės, žvalesnės. Taip tai, mat, lavinimasis žmogų perdirba. — Todėl, kaimiečiai, negailėkite savo dukrėlėms mokyties. Jos išmokę duos Lietuvai daug naudos: apšvarįs, apvalys jūsų namus, kurie dabar prirūgę.

Taip, duokit lietuvaitėms mokslo, o jos atmainys namų išvaizdą.

S. Tijūnaitis.

— Šaltinis —

IŠ UKMERGĖS.

Rodos čia žmonėms tik gyventi, tik šviestis ir geryn kaskart eiti. Kokia žemė, kokios vietos! Numanyti galima apie tai iš to. Pervažiavau Suvalkų ir Vilniaus gubernijų dalis. Javų niekur tokių nemačiau (net ir Kauno pavietyje), kaip apie Ukmergę ir aplamai tame krašte. Visur vasarojus prie žemės, saulės nuvirintas. O tenai žaliutėlius radau. Miežiai į juostą — išgulę, avižos taip-pat.

Regis, tik gyventi. Bet ne. Žmonės tamsumoje guli, prietaruose paskendę.

Rodos, buvo ne taip, pažvelgus trejetą metų atgalion, kuomet tenai gyvenau, — kuomet dar nebuvo gerai žinoma Amerika.

Dabar — pažinti nebegalima kampelio. Kokios permainos, pervartos! O kad nors geryn gyvenimas eitų. Bet kur tau. Menkyn, liūdnyn!

Pirma girdėdavosi — ypač Ukmergės parapijoje — jaunimo dainos ir kitokie nieko-sau linksmumai. Dabar nebėra — tyla, kurtu. Amerika prarijo. Kas sveikesnis, kas stipresnis — nebėra jau jo čionai. Žemelei krapštyti — vaikai, merginos, seniai. Liūdna.... Žiūri, žmogus, ir ašaros nenoromis bįra per skruostus. Geidei pamatyti pirmyneigą, matai gyvenimą atgalion slenkantį.

Ką-gi menkuoliai padarys. Dirba — ką išmano. O tasai jų išmanymas tik skurdą gamina.

O amerikiečiai ar šelpia savuosius. Šelpia. Bet kas iš to. Jei vienas sušelpia, tai keli nunuogia. Da labiau bloga, kad pargrįšta retai, "apsišvietę", kitos mados prisigėrę, kurie kitokiu kvapu jau kvėpuoja. Amerikietį greitai pažįsi, kad jam ko trūksta. Ko? Lengva suprasti. Visai ten kitam Dievui tarnavo. Tai taip.

Ukmergiečiai žmonės gana apsileidę. Gyvenimai visai nešvarųs — prirūgę, prisiteršę. Apie butus taipgi nešvarumai, kitur net nosį užima. Seinų apskrityje bėdinųjų dzūkelių bei mozurėlių triobelės labiau patinka negu ukmergiečių gyvenimai. Čionai, nors ir prasti, vis-gi dėlto švaresni. Apie Ukmergę — ineisi prastesnio, ineisi ūkininko (taip vadina pasiturintį gaspadorių) triobon — vis taip-pat: prirūgę, prikrikę. Pavyzdingų gyvenimų kaipir nėra. Apsileidimas — pašalinimo kuogreičiausio vertas.

Norėtųsi savo krašto gyventojais pasigirti. Bet ką padarysi, kad negalima. Juk — kas teisybė, tai ne melas.

Eini bažnyčion. Stovi it klaimas. Sena, ankšta. Reikia naujos. Visi tai pripažįsta. Tarėsi klebonas, tarėsi ir nieko neišeina. Vietoje kalbėjus apie reikalingus Dievo namus, parapijonai užveda tardymus apie naują, "geresnę" bažnytinę tvarką, kad "prispaudus" kunigą, prižiūrėjus jį.... Pagalios nieko su tuo dar neišėjo. Klebonas išvažiuoja.

Mieste lietuviškumas vos žymus. Gyventojai rusai, žydai ir lenkai. Iškabų lietuviškais parašais keletas. Sakytumei, ne lietuvių miestas. Parapijos lenkai (dvarininkai) gražiai lietuviškai šneka ir lietuviams yra prielankųs. Tik lietuviai maža išmaną.

Ligšiol Ukmergėje nebuvo lietuviško katalikiško knygyno. Dabar jau yra. Taip. Survilos knygynas, Birutos pavadinimą turįs. Pavasarį įsteigtas. Buvau užėjęs. Da neturtingas. Knygų nedaug, bet gerų. Galima gauti lietuviškų laikraščių — "Viltį", "Vienybę". Katalikiškas knygynas. Linkiu jam pasisekimo, nes tai vienintelis lietuviškai-katalikiškas knygynas, galiu sakyti, visame apskrityje. Dabar knygynas dar mažas. Vedėjas sakęs, kai būsią reikalavimų, padidįsiąs, pajvairįsiąs. Taigi patarčiau lietuviams savąjį palaikyti, o ne žydus, kurių net du knygynu yra.

Tai tiek, trumpais žodžiais pabraukus, iš Ukmergės tuo tarpu. Nesmagios žinios. Tai vienas Lietuvos dirvonų, kuris laukia darbininkų. O, reikia! Reikia dvasios galiūno, kurs savo išmanumu pradaužtų šio kampelio tamsumas ir pažadintų bemiegančius. Reikia, kad tai pradėtų. Koliai tasai palaimintas laikas ateis, da pamiegos žmoneliai, duodami save išnaudoti visokiems niekšams.

S. Tijūnaitis.

— Šaltinis —

IŠ DEBEIKIŲ, Ukmerg. pav.

Nesenai dar galėjo by-kas išvedžioti šio miestelio vardą paeinant nuo "duobės", nes buvo tai ištikrųjų, anot rusų betariant, viekų duobė. Dar prieš keletą metų apie Debeikius niekas nieko negirdėjo. Mažutė, tyki, rami, tamsi parapijėlė ir tiek. Tečiau į keletą metų viskas virto kitaip. Atbudo, sukruto debeikiečiai ir verčia visus su atydžia prisižiūrėti jų veikimui. Na, žinoma, turėjo gerus švietėjus. Kas nori savo akimis pamatyti, kiek gali padaryti sodžiuje susidėrinęs inteligentų būrelis, lai važiuoja į Debeikius. Čia sutariamai veikia kunigų intekmė ir darbštumas, pažangios ir prakilnios dvarininkės, inteligentija ir turtas, pagaliaus uolumas ir pasišventimas mokytojos. Visus juos vienija meilė žmonių ir troškimas būti savo kraštui naudingu. Šviesesni sodiečiai apvertina jų pastangas ir kiek kas gali, padeda. Ką dirba, dirba visi išvien. Išvien bažnyčią stato (dvarininkai nutarė lygiai su sodiečiais mokėti nuo dešimtinės; kai-kurie jau ir pildo), išvien stato liaudies namus (ne viena p. Venclavovičienė, kaip nesenai "Kurjere" lenkų apginėja rašė). išvien varo visokį apšvietimo darbą. Apie partijų ir luomų skirtumus čia nesirūpinama. Sako, dar ankstoka esą. Yra čia ūkio draugijėlė, tiesiai vedama ir niekur nelenkiama; yra blaivybės skyrius, kurin taip-pat daug širdies ir darbo indėta. Liaudies namai su didoka sale (6×4). čia-pat prie bažnyčios bestovį, tai tarsi antroji šventykla, dailinanti žmonių protus ir širdis ir vedanti į geresnę atoitį. Liaudies namuose laikoma arbatinė, jau savo nepaprasta iškaba (lygiai toki-pat ir Vyžonose) viliojanti praeivį. Dailiai nupiešta garuojąs virdulys ir greta rusiško parašo skaitoma tokį lietuvišką: Arbatinė draugijos "Blaivybė". Kas geria degtinę, o ne mūsų arbatą, — tasai save skriaudžia ir ardo sveikatą.

Arbatinėje pilna laikraščių tik.... įskūsiu "broliams" p. Venclavovičienę: nepasirūpino inbrukti nei vieno lenkiško laikraščio. Visi lietuviški. Mat, tikri kultūros platintojai svetimų dievų nejieško; duoda žmonėms tai, kas jiems yra tikrai reikalinga.

P. K.

— Viltis —

IŠ ŽASLIŲ, Trakų pav.

Yra tai nemažas miestelis prie geležinkelio stoties tuo-pat vardu. Jame yra dviklesė mokykla. Mokytojai abu rusai, ir lietuvių kalbos čia niekas neišguldo. Pračjusią žiemą net ir kapelono nebuvo, nes svietiškoji vyriausybė Žaslių klebono nepatvirtino. Lietuvių reikalais nėra kam rūpinties.... Valsčiaus raštininkas katalikas "latviukas", blaivus vaikinas ir visiems prilankus. Viršaitis lietuvis ir taip-pat doras žmogus. Miestelyje nuo alinių iškabų net mirga, yra ir restoranas. Sankrovos kuo-ne visos žydų rankose, išskyrus "Vartotojų Draugiją" ir tris sulenkėjusių lietuvių. Lietuviškas parašas padėta tik ant "Vartotojų draugijos" sankrovos, lenkiškos gi iškabos matyti ir ant keleto žydų sankrovėlių ir šiaip įstaigėlių.

Miestelėnai visi save vadina lenkais ir, prakalbinti lietuviškai, nenori atsakinėti, tečiau reikalui atsitikus, moka atsakyti puikiausia ir lietuviškai, o jau suprasti tai supranta visi nuo mažiausio lig seniausio.

Parapijos sodžiai kuo ne visi apgyventi lietuvių, tik prie valsčiaus yra prirašyti pusiau gudiški. Seniūnai aštuoni visuomet būna lietuviai, o keturi pasitaiko kai-kada ir gudai. Skirstyties į vienkiemius dar niekas nepradeda. Dobilus jau po truputį sėja, bet ne labai tiki, kad tai būtų naudinga.... Ūkio padargus tai jau kuo ne visi mėgsta gerinti, ir niekas senovės arklais nebearia. Akselinės mašinėlės yra beveik pas kiekvieną, atsiranda ir kuliamosios mašinos. Inteligentų visoje parapijoje, galima sakyti, kaip ir nėra, tik vasaros laiku atvažiuoja keletas klierikų. Jaunimo nebe daug beliko, nes išdūmė į naująją tėvynę, o ir tais, kurie tebėra, nelabai galima pasidžiaugti. Vieni jų yra prisirišę prie armonikos ir buteliuko, o likusieji rasit ir būtų tinkami naudingesniam darbui, bet dėja, nėra kam vadovauti jais.... Žaislų jokių nepažįsta.

Kai-kuriuose sodžiuose mergaitės dar moka neblogai padainuoti. Vestuvėse čia labai juokingai elgiamasi: nors ir nemokėtų kas išsižioti lenkiškai, tečiau privalo "ceremonijas" atlikti, nes lietuvių kalba tu žodžių nežino. Pavyzdžiui, atvažiavus pas jaunąją, ar jaunąjį paprastai neinama tiesiok į pirkią, bet stovima, kol neišeis šeimininkas. Nesulaukiant gi jo, imama šaukti: "Panie gospodarzu, prosimy na slowo". Muzikantai niekuomet nesveikina lietuviškai "laba diena" (tiesa, pas mus tų žodžių niekas nė nevartoja), bet "dzieńdobry". Argi nebūtų naudinga čia pamokyti tautinių šokių ir lietuviškųjų žaislų, nes labai liūdna žiūrėti į čionykščių pasilinksminimus. Jeigu jau taip tik jaunieji elgtųsi savo noru, tai da nieko, bet kad dėl nežinojimo, tai liūdna, ir ima noras taisyti tai.

A. Nerviškis.

— Viltis —

IŠ MINDUČIŲ, Vilniaus pav.

Šis Malėtų parapijos sodžius (grynai lietuviškas) stovi greta sienos Kauno gub. Yra čia keletas šviesesnių lietuvių, skaitančių laikraščius ir knygas. Pažymėtina tai, kad į lenkininkų pastangas atsineša jie labai kritiškai. Anot jų, Malėtų parapijoj prieš atvažiavimą kun. Davidavičiaus buvę ramu. Lenkuojantieji kurie ir buvę, sėdėję sau ramiai. Tik jam atvažiavus į Malėtus, visi tie patamsio žmonės, kurie seniau nė atsiliepti viešai nedrįsdavę, nes būdavę pajuokiami, dabar susikurstę, susibūrę ir žadą vėl išnaujo "pagonišką Lietuvą" krikštyti. Tai esančios visuomenės šiukšlės: čia prasigėręs ūkininkas, ar amatninkas, čia nubiednėjęs "šlėkta", čia koks dvaro darbininkas ar šiaip koks prašalietis; dažnas jų nagalėtų, sako, ir savo tėvo nurodyti. Tie, sako, suskiai, nori mus dabar už nosies vedžioti. Kad jų nesulaukimas!

Klausiu: argi nebūtų gražiau, kad jūsų bažnyčioje skambėtų vien lenkų kalba, kad ir jųs lenkiškai pradėtumėt kalbėti? Sako, o kam mums to reikia! Mes turime savas knygas ir laikraščius, mums ir mūsų kalba graži ir brangi. Mes matom, kas pas mus lenkiškai kalba. Tokiais ponais mes nenorim būti. Kai, sako, klebonas pradėjo sakyti pirmą syk lenkišką pamokslą (įvedė lenkų spiriamas), mes išėjome iš bažnyčios; visai maža tepasiliko klausytojų. Kai, sako, nebus kam klausyti, tai ir nustos sakęs.

Kun. Davidavičius buvęs apsilankęs į jų sodžių pas ligonį. Su visais kalbėjęs gražiai lietuviškai. Pinigus mišioms davę ir jie. Kurgi neduosi, sako. Apsiskelbė, sako, kad pigiau laiko. Calunines tik už 10 auksinų, o šiap jau imąs ir po kelias grivinas. Dėjom, sako, visi.

P. K.

— Viltis —

IŠ PANEVĖŽIO.

"Aidas" surengė rugpiūčio 7 d. lietuvių vakarą. Buvo vaidinta "Ponas ir Mužikai". Sulošta pusėtinai. Vietinis choras, p. A. Marijošiaus vedamas, padainavo keletą dainučių. Padidintas vyrų balsais choras (pirma vyrų balsų, sulyginus su merginų skaičiumi buvo mažoka) ir gerai išlavintas gražiai padainavo. Publikos buvo daugybė. Kaimiečių, kaipir kitais kartais, beveik nesimatė — daugiausia miestelėnai. Labai liūdna, kad po lošimui nebesijautė ant vakaro jokios lietuvystės. Daugumas kalbėjo lenkiškai. Lietuviškų žaislų, galima sakyti, kaip ir nebuvo, p. G., kuris paprastai vesdavo žaislus, neapsilankė. Taipogi ir daininingams reikėtų lietuviškame vakare prašnekėti lietuviškai, nes keistai išrodo girdėti lenkiškai kalbant merginas, lietuvių tautiškais rubais pasidabinusias. Reikia mesti mūsų lietuviams lenkų kalbą vartoti. Kaip publika mėgsta gėrėtis lietuviškomis dainomis, taip dauguma galėtų pabandyti lietuviškai šnekėti, kuo ir visas vakaras pasidarytų malonesnis.

Rasi, p. Marijočius sutiktų, mokindamas dainuoti, vartot lietuvišką kalbą, kad tiktai daininingai "išmoktų" atsiliepti lietuviškai.

Jautr—us.

— Lietuvos žinios —

IŠ ŽASLIŲ PARAP., Trakų p.

Toji parapijos dalis, kuri priceina prie Neries upės, taip ir vadinas "Paneris"; čia gamta daug gražesnė, negu visoje Žaslių parapijoje; daug yra kalnų, ir keli pilekalniai. Arti Nerio dažnai randami kokie nors senovės daiktai, vienok niekam nežinant jųjų vertės — jie užniek sunaikinami. Lietuvos tyrinėtojams čia, man regis, naudinga būtų apsilankyti, tikt vargas būtų su žmonėmis, nes čia kiekvienas naujas žmogus intartingu laikoma, bet vis dėlto jau galima rasti ir tokius, kurie suprastų mokslo tikslus ir padėtų. Žmonės, apskritai, baisiai tamsųs, bet ir nėra ko didžiai stebėtis; kai-kurie jau ir norėtų savo vaikus pramokyti iš lietuviškų elementorių ir maldaknygių, tečiau patįs nemoka, nes jųjų gimdytojai mokė juos iš lenkiškų elementorių ir oficinkų. Seniau, kol pas mus dar niekas nemokino lietuviškai, ateidavo, būdavo, elgetos kur ten iš Užnemunio, kurie giedodavo lietuviškai, o dabar niekad nei akių nerodo. Jei dabar ateitų, tai kiti nors juos užlaikytų, kad vaikus pamokytų.

Neraviškis.

— Viltis —

IŠ PAŠVITINIO, Šaulių pav.

Rugpiūčio 7 d. Pašvitinio valsčiaus sueiga nutarė ištremti į Sibirą paselencus ir kai-kuriuos lietuvius, savo piktais darbais inkirėjusius vietos gyventojams, ir sudėti jiems kelionei pinigų.

J. M—ris.

— Viltis —

IŠ VAIGUVOS, Šiaulių pav.

Dar nesenai čia buvo tik vienas rusų sodžius Liubšiai, dabar gi jais apgyvendinta pusė parapijos. Ant nusigyvenusių bajorų dvarų vietos išaugo dideliausi rusų sodžiai: dvieji Dubėnai, Likšeliai, Elijošiškiai, Peledkojai, Ubesiai. Katalikų skaičius visoje parapijoje sumažėjo perpus. Seniau prie bažnyčios gyvendavo du kunigu, dabar pakanka ir vieno. Rusai atėjūnai skaitomi tūkstančiais, ir beveik visa parduotųjų dvarų žemė jiems pateko. Valstiečių bankas išpradžių buvo žadėjęs pardavinėti ir lietuviams, bet savo prižadų neišpildė ir atsisakė. Tik kai-kurie gavo netinkamus žemės sklypelius, kurių atėjūnai nebenorėjo imti. Lietuviai čia yra nusipirkę iš dvarininko Gailevičiaus Paprudžių dvarą, bet dabar gailisi. Sako, visai nebūtų pirkę, jeigu būtų žinoję, kad jiems teksią gyventi tarp atėjūnų. Puikiuose dvarininkų rūmuose rusai dabar steigia sau mokyklas, cerkves. Kolionizacija tečiau vis dar nesiliauna. Ką tik vėl pardavė žydai bankui Klapataučkų dvarą (arti 300 deš.). Žemė teks vien rusams, jei bent pelkės tik bus pasiūlytos mūsiškiams. Kalba, būk Poplauskis ir Vasnievskis, viliojami brangia kaina, taippat žadą parduoti savo dvarus Akmenę ir Girdžiogalą. **Aras.**

— Viltis —

IŠ MAŽEIKIŲ, Šiaulių pav.

Mažeikiuose pereitais metais buvo šios mokyklos: Mažeikių "Saulės" skyriaus vienklesė maišyta mokykla, gelžkelio, cerkvinė, ir pagaliaus pavasarį atidaryta vienaklesė ministerijnė mokykla. "Saulės" mokyklą pereitais metais apie Kalėdas lankė daugiau 100 mokinių. Mokytojauja Juozas Lapošinskas. Kitais metais būdavo du mokytoju, šiemet gi tik vienas. Prie mokyklos išlaikymo labai daug prisideda vietinis klebonas kun. Pr. Meškauskis darbu ir pinigais. Apšvietimas Mažeikiuose vidutiniškai stovi. Per Mažeikių stotį ateina: "Šaltinio" 14 egz., "Lietuvos Ūkininko" 21 egz., "Vilties" 6 egz., "Rygos Naujienų" 70 egz., kiek ateina kitų laikraščių — nežinia. Šiemet rugpiūčio mėnesyje atidaryta miesto keturklėse prekybos mokykla.

— Šaltinis —

IŠ ŠAUKĖNŲ, Šiaulių pav.

Biržėnų-Slabados Ūkio Draugijos rūpesčiu 25 rugpiūčio Slabadoje rengiama yra paroda galvijų ir arklių. Parodos pradžia 11 val. ryto. Dovanų pinigais bus lig 150 rublių; 1 sidabrinis medalis, 2 bronziniu ir keleta pagarbos dovanų.

Prie Biržėnų-Slabados Ūkio Draugijos grapo Stanislovo Čapskio rūpesčiu ir lėšomis yra bandymų laukai, prižiūromi Baisogalos Bandymų Stoties agronomo. Todėl pageidaujama, kad parodoje kuodaugiausia dalyvautų ūkininkų valstiečių ir arendorių iš Šaukėnų, Kuršėnų, Luokės, Upinos, Užventos, Vaiguvos, Kelmės, Kurtuvėnų ir kitų apylenkių.

— Šaltinis —

IŠ PAŠOMINĖS, Švenč. pav.

Pernai buvo įsteigta pradinė mokykla ir Pašominėje, Užupekės valsčiuje. Vaikų, sako, lankęsi apie 50, bet gaila, kad čia mokytojus visuomet siunčia rusus, nesuprantančius lietuvių kalbos. Jie patįs sako, kad labai jų padėjimas esąs blogas, nes negali susišnekėti su mokiniais, nemokančiais nė žodžio rusiškai, bet vyriausybė neatsižvelgia į tai ir elgiasi po senovei. Labai būtų vaikams ir jų tėvams malonu, jei greta rusų kalbos būtų mokoma ir lietuvių.

Nors šis kaimas stovi puikioje vietoje, bet jo gyventojai dar tebėra tamsūs. Laikraščių ir knygų čia niekas neskaito. Lietuviškai šneka taipgi blogai ir nuolat vartoja barbarizmus. Žmonės vasarą išvažiuoja "burlokystėn", žiemą gi visi vėl sugrįžta ir greit praleidžia uždirbtą pinigą. **Garnys.**

— Viltis —

IŠ VILKAVIŠKIO, Suv. gub.

Šiemet Vilkaviškio apylenkėje užsimezgė kelios draugijėlės ir pradėjo veikti. Nesenai susitvėrusi draugijėlė Antupyje susivienijo su kitomis ir ačiū jų geram sutarimui, parsigabeno rudens sėjimui 7 vagonus dirbtinių trąšų. Viskas apsiėjo daug pigiau, negu perkant ant vietos sankrovose.

Nesenai per Antupių draugijėlės susirinkimą tartasi nusipirkti "Trijerį" grūdų valymui, kuriuo galėtų naudoties visa apylenkė. Taip-pat kalbėta apie javų pardavinėjimą vagonais tiesiog iš savo rankų, be jokių perkupčių.

Taigi, jeigu visa tai įvyks, mūsų ūkininkai parodys, kad moka eiti išvieno ir bendrai veikti. **Uola.**

— Viltis —

IŠ DAMBAVOS, Panevėžio pav.

Dambavoje (arti Labos stoties Liep.-Romnų geležk.) rugsėjo 4 dieną vietinis ūkio ratelis rengia ūkio parodą. Ruošiama yra penki skyriai. Pirmame skyriuje bus rodomi naminiai gyvuliai, antrame audeklai, mezginiai, trečiame sėklos ir daržovės, ketvirtame ūkio mašinos ir padargai ir penktame ūkio vaisiai (rūkyta mėsa, uogų vynas ir t. t.). Be ratelio pagyrimų bus dar išdalyta Žemdirbystės departamento dovanos: 100 rublių pinigais, diplomai dideliam sidabro medaliui nešioti, vienas mažas sidabro medalis, 2 žalvario medaliu ir 5 pagyrimo laiškai.

Ratelio valdyba.

— Viltis —

IŠ UŽUGUOSČIŲ, Trakų pav.

Šioje apylinkėje yra ežeras, vadinamas "Guostus". Miestelyje nieko indomaus nėra; nesenai pastatyta akmens bažnyčia, rūpesčiu klebono Gruždžio ir parapijiečių. Parapija tai, galima sakyti, lietuviška; tiesa, yra keli dvarininkai, kurie ir palaiko lenkybę Užuguosčio bažnyčioje. Ką dėl pamaldų tvarkos bažnyčioje, tai per sumą ir procesijas visados giedama lenkiškai, kam? O gi dėl to, jog tuo laiku sėdi lomkose keli dvarininkai.

Apšvietimas čia nei kiek nepastumėtas pirmyn; visokie burtai ir prietarai viešpatauja; vison parapijon pareina vos 3 "Šaltiniai". **Bežemis.**

— Viltis —

IŠ ŠVENČIONŲ, Vilniaus gub.

Švenčionių mieste manoma įsteigti vyrų gimnazija. Vyriausybė pažadėjo leisti švenčioniškiams įsikurti gimnaziją, bet tik tuomet, kai miestas įmokėsiąs tam tikslui 10.000 rubl. Gimnazijos steigimo komitetas, norėdamas surinkti tuos pinigus, prieš du mėnesiu išsiuntinėjo Švenčionių gyventojams laiškelius, prašydamas aukot tam tikslui. Tečiau ligšiol niekas neaukoja. Taip švenčioniškiai vargiai bėjsteigs gimnaziją!

— Viltis —

IŠ ANTAŠAVOS, Panevėžio pav.

Pas mus daugiau kaip mėnuo nebuvo lietaus. Sudžiūvo visos daržovės ir vasarojas, o labiausiai nukentėjo žirniai. Bet ačiu Dievui 1 rugpiūčio kad palijo, net dvi valandi. Abelnai šiemet vasarojas ir rūgiai prasti, taipogi šieno mažiau, kaip pernai, dobilų atolas kaipir sudžiūvo.

Apie Palavenį išdegė plotai miškų. **J. Mažeikaitis.**

— Šaltinis —

IŠ MARIJAMPOLĖS.

Tveria dainavimo, muzikos, teatrų ir kt. meno draugija "Gabija". Įstatymai jau buvo gubernatoriui paduoti užtvirtinti, tik dėlei kaikurių mažmožių sugrąžinti atgal papildymui. Tikimasi, kad antru kart juos nusiuntus draugija įsikurs. Geros kloties! **g.**

— Lietuvos žinios —

IŠ SREBIŠKIŲ, Panev. pav.

Pas mus labai karšta, viskas išdžiūvo. Kiti jau rauna linus, bet raunant trūksta. Pamerkti linų nebus kur, nes išdžiūvo vandenįs.

— Šaltinis —

PELNAS IŠ LIETUVOS MIŠKŲ.

Sulig vyriausybės žinių, 1909 metuose valstybė gavo pelno iš Lietuvos miškų: Vilniaus gub. — 1 milijoną 151 tūkstantį rublių, Kauno gub. — daugiau 500 tūkstančių rublių, Gardino gub. — 1 milijoną 892 tūkstančių rublių.

— Šaltinis —

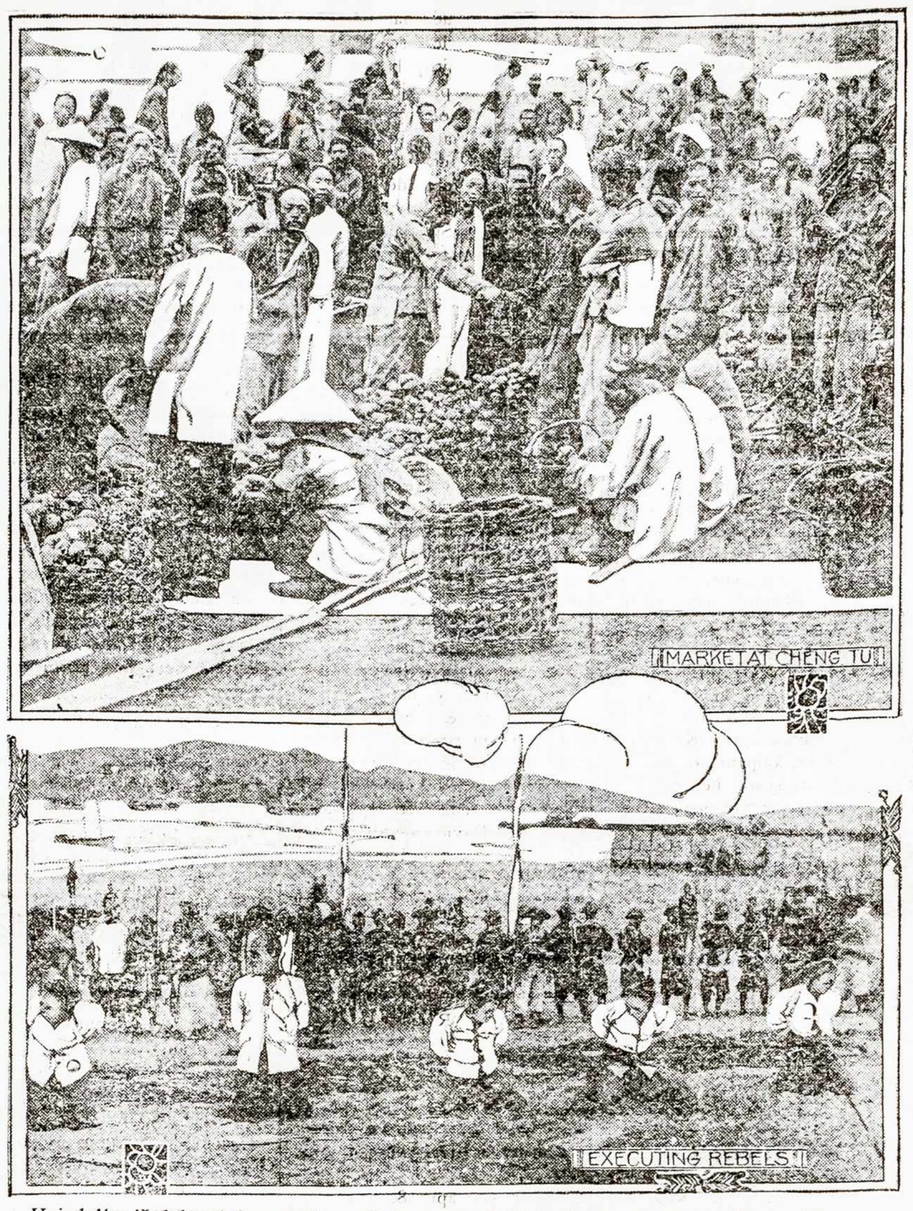

Vaizdeliai iš dabartinių sumišimų Chinuose. Viršui—rinka apgultame Cheng-Tu mieste; apačioj—valdžios kariumenė žudo suimtuosius maištininkus.

IŠ RODINĖS, Lydos pav.

Lenkuojantieji vis dar čia tebeviešpatauja, skriaudžia lietuvius, net ir užpuldinėja ant jų, kaip kad dabar atsitiko. Sekmadienį, liepos 31 dieną klebonas po mišparų nuo altoriaus ėmė aiškinti žmonėms išpažintį lenkiškai. Lietuviai, žinoma, negalėjo suprasti ir ėmė prašyti klebono, kad šis jiems paaiškintų visa ir lietuviškai. Nors klebonas jų noro neišpildė, tečiau kai išėjo lietuviai iš bažnyčios, lenkės užsipuolė ant vienos Kurkių sodžiaus moters ir ėmė ją stumdyti: "Klausykite, sako, lenkiškųjų pamokslų ir nereikalaukite lietuviškų".

Antrą sekmadienį, būtent rugpiūčio 7 d., lietuviai susilaukė didelio sau džiaugsmo; nors šis džiaugsmas ir neilgai tęsėsi, bet mes jį ilgai užlaikysime atmintyje. Mūsų klebonas kun. Sabaliauskas išėjo į šventorių ir lietuviškai ėmė skaityti evangeliją ir sakyt pamokslą. Lietuviai, išgirdę suprantamus sau žodžius, ėmė bėgti artyn ir klausėsi džiaugdamies. Bet neilgai lietuviai tesidžiaugė, nes išsišoko vienas lenkininkas ir ėmė šaukti ant klebono: "proszę wykodzić za mur i tam mówić po liteucku", paskui atsiliepė antras lenkuojantis: "drennyja našija usio proboščі i drennyja". Tuojau susirinko lenkų būrys, ėmė šaukti, visokiais būdais trūkdyti pamokslą ir kolioti lietuvius, nors ir grasė juos kleb. ir bandė raminti. "Ką, sako, jums kenkia, eikite į bažnyčią ir melskitės; po sumos aš jums pasakysiu lenkišką pamokslą bažnyčioje". Nieko tečiau negelbėjo. Vienas lenkininkas iš Papiškių sodžiaus, Petras Bernackis, buvęs bažnyčios špitolninkas, drauge su kitu vyru nusitvėrė Druskininkų sodžiaus lietuvį Juozapą Meciūną ir ėmė tempti jį iš šventoriaus į rinką. Jiems vedant, pribėgo kiti, ėmė kumščiuoti, bobų paakinami: "dajcie jemu, dajcie!" Išvedę į rinką, būtų gal gerokai jį apkūlę, jei ne studentas iš Varšuvos p. Kozakevičius, kuris, išgirdęs riksmą, tuojau atbėgo ir jį apgynė. Klebono tai, matomai, neišdrįso užpulti, bet girdėti buvo kalbant, kad teksią ir klebonui. Sargybiniai kaip tik tuo laiku nežinia kur dingo.

Paskui lenkininkai išsinešė stalelį ir ėmė tarties apie kaž-kokį prašymą, tik girdėti buvo šaukiant: "padpiešeciesia za ks. Davidoviča". Paskui sužinojome, kad parašai buvo renkami ant tuščio poperio be jokio teksto, ir rinko juos Kuzmickis iš Nočės parapijos. Vieni jų gyrėsi: "Ką, sako, lenkai turi tokius bilietus, tai ir suteikta jiems teisė lietuvius mušti ir vaikyti; už tai niekas jų nekaltįs".

Mūsų lenkininkai labai nemėgsta turėti ant savęs vyresniųjų; jie patįs nori valdyti ir bažnyčią ir kunigus. Taip-pat girdėjau kalbant: "Pan Jezus pa litousku nia havariu, ala pa polsku". **Liūdnas.**

— Viltis —

KAI-KURIE MŪSŲ ŠVIESUOLIAI.

Kada paimi plunksną ir taisaisi rašyti apie kaikuriuos mūsų šviesuolius, tai noroms-nenoroms įsivaizdini kokį tai sustingėlį, kurs gyvena apsamanojęs Rusijos pakampėje ir atėjus 20-am paima algą. Kokie jie lietuviai? Atsimenu, teko aplankyti keletą jų Peterburge, tai ir atsakė, paklausus lietuviškai, puikių-puikiausiais rusiškais žodžiais. "Aušrinė", rasi, neklysta, sakydama, kad tiktai jaunoji karta liks tikra visuomenės veikėjų ir piliečių karta. Iš senosios menka nauda. Kad patvirtinti šituos žodžius, galima nurodyti nors tokį apsireiškimą. Visoje Lietuvoje trūsia tiktai maža veikėjų saujelė, kiti gi visi bastosi po svetimšalius, retai arba ir visai nei nepasirodydami gimtame krašte. Bet tiek to.

Praeitame numeryje p. Girnius skundžiasi, jis, liguistas žmogus, buvęs priverstas laukti keletą valandų gydytojo pagalbos. Matai, laukė pačio gydytojo bute, bet gydytojas vaišino svečius. Buvo ko pykti. Bet ką turi daryti tie, kurie ištisus metus nemato savo kampelyje gydytojo. Tokių gi vietų daugybė Lietuvoje, paimkime nors lietuviškų laikraščių apskelbimus.... reikalingas gydytojas Luokėje, Subačiuje, Žagarėje, Merinėj, Niemenčine, Dzieveniškyje ir daugelyj kitų vietų. Viename apskelbime verkteverkia, kad apsigyventų tame Vilniaus rėd. kraštelyje koks lietuvis gydytojas. Girdi, "lietuviai gydytojai, atsiliepkite ir apsigyvenkite mūsų krašte. Skurstame, baigia lenkinti". Gali būti tikras, kad retoje vietoje apsigyvens lietuvis gydytojas, rasi kokoiję vienoje.

Ir taip tvirtinti gali kiekvienas, kadangi lietuviams gydytojams šilta ir smagu Sibire, Turkestane.

Bet galima būtų pamanyti, kad gydytojų truksta, kad jie nežino, kame yra vieta. Ištikrųjų gi, kaip važiuosi nebūtou, nepažįstamon vieton. Bet ne. Visur rašoma, visur skelbiama, prašoma. Bet niekas neatsiliepią, nors ir būtu kam atsiliepti. Pav. praeitais metais vienoje Maskvoje keli pabaigė, o kiek seniau baigusių... Visi jie išdumia "truputį į rytus, truputį į pietus". Tarpe kaikurių išsišaknijo koksai tai stebėtinas, negeistinas supratimas. D-ras Jarašius pirma rašė — "tėvynė su pasigailėjimu jų (gydytojų) jieško ir negali surasti; ne jie rūpinasi tėvyne, bet tėvynė jais". Jis taipogi prirašė, kokiais motyvais vaduojasi gydytojai, atsisakydami nuo Lietuvos. Vienam būsią liūdna, kitas negalįs naujo gyvenimo pradėti iš naujo. Koks keistumas. Tokį apsirikimą galima tiktai pavadinti savo krašto piliečio priedermių supratimo išnykimu.

Suprantamas da kiek kitų profesijų padėjimas; joms reikia susitverti arba gauti vietą, vargti, jų nelaukia niekur jokia pašalpa, kuomet gydytojams yra kaip tik atbulai. Argi tai nėra apsileidimas. Kas iš to rašymo.

Skaudu, kada žinai, kad niekas neatsilieps.

Neapsiriksiu, rasi, manydamas, kad vienas, kitas, trečias pabėgėlis perskaitęs tiktai padėtų laikraštį nuošaliai ir nei nemanytų apie grįžimą. Žodžiai nepadeda.

Vargingas gi mūsų gyvenimas stato klausimą: tai kas gali padėti? **K. J.**

— Lietuvos žinios —

Teisme.

Teisėjas: — Pagalios jųs prisipažįstate, kad esate pavogę keturis tuzinus skepetaičių. Ar randate dar ką savo pasiteisinimui pasakyti?

Skundžiamasai: — Pons teisėjau, aš tuomet turėjau labai dideles slogas.

IŠ AMERIKOS.

MEILĖS IŠREIŠKIMAS BEVIELINIŲ TELEGRAFU.

Indianopolis, Ind. Turtingas čionykštis fabrikantas, James G. Haugh, pasipažinęs Prancūzijoj su gražia prancūziško oficiero duktere, Margarita Castaign, įsimylėjo, bet savo meilės jai neišdryso išreikšti. Dabar, važiuodamas garlaiviu "La Bretagne" su reikalais Prancūzijon, nuo laivo pasiuntė jai beveliniu telegrafu sekantį užklausimą: "aš myliu jus. Ar norite už manę tekėti?" Gavo atsakymą:: "Žinoma, kad noriu". Tai, turbūt, pirmutinis bevieliniu telegrafu meilės išreiškimas.

SŪKURIAI.

Springfield, Ill. 13 rugsėjo dieną šitą miestą atlankė net keli sūkuriai: jų buvo trįs. Persigandę žmonės bėgo iš namų, kiti slėpėsi kelnorėse. Mieste iš šaknų išrauta daug medžių. Nuo daugelio triobų vėtra nunešė stogus. Telefonų ir elektriškų karų vielos tapo nutraukytos.

ŽAIBAS IŠGYDĖ.

Philadelphia, Pa. Buvęs miesto policistas William Lambert kaipo paliegęs, turėjo nuo vietos pasitraukti. Bet laike audros jį užgavo žaibas ir pritrenkė. Kada jis po porai valandų atsigavo, buvo visai sveikas, ką ir nusistebėję daktarai pripažino. Dabar tokiu stebuklingu būdu išgydytas policistas vėl sugrįžo tarnyston.

MAŽIAU MIRČIŲ.

Sulyg Census biuro surinktų žinių, Jungtiniuose valsčiuose nuošimtis mirčių per dešimtį metų sumažėjo iki 15 iš 1000 žmonių, imant visas valstijas, o 1900 metuose buvo dar 17.6 iš 1000. Sveikiausia valstija yra Washington, nes čia išpuola tik 10 mirčių iš 1000 žmonių. Montanoj 10.6. Nesveikiausios yra Naujos Anglijos valstijos: New Hamshire iš 1000 žmonių pernai mirė 19.03, Maine ir Rhode Island 17.1, Connecticute 15.6, New Yorke 16.01. Daugiausiai žmonių paima džiova, nuo kurios pernai mirė 86,309 žmonės; nuo šiltinių 12,676.

MILIJONIERIUS PASĖDĖS MĖNESĮ ŠALTOJOJ.

Seattle, Wash. Teisėjas pasiuntė kalėjiman 30 dienų milijonierių W. R. Crawfordą už sulaužymą miesto padavadijimo. Crawford yra savininku elektriško geležinkelio Seattle, Renton and Southern Electric Railway. Sulyg miesto padavadijimo: už važiavimą miesto rubežiuose nevalia imti daugiau kaip 5c. ir važiuojant turi gaut transferus ant visų linijų. Tuom tarpu nuo važiuojančių ėmė dvigubai ir transferų nedavinėjo. Teisėjas pripažino, jog milijonieriui nesunku bausmė pinigais užmokėti; todėl pasiuntė jį kalėjiman, ką jis, be abejonės, pajus.

NAUJA KOMETA.

Cambridge, Mass. Šito miesto žvaigždžių tėmykloj astronomai tėmija naują kometą, Bookso Kometą. Neužilgio ją bus galima matyti ir be žiūronų. Arčiausiai prie žemės ji prisiartįs 17 rugsėjo dieną: tąsyk ji bus 45 milijonai mylių nuo žemės.

ZBYŠKO VĖL NORI SU GOTCHU GRUMTIESI.

New York. Lenkas drutuolis, Zbyško Cyganiewicz vėl atvažiuoja Amerikon ir kviečia garsų Amerikos drutuolių Gotchą su juom dar kartą pasimėginti. Gotch sutinka. Kad tik lenkui šiuom kartu geriau pasisektų negu pernai, kada taip greitai jį amerikonas paguldė. Dabar už Zbyšką jau pinigų nestatys, turbūt, nei lenkai, nes pernai jie apsivilė.

NENORI NIEKS SURIŠTI.

Providence, R. I. Amerikos milijonierius John Jakob Astor, turintis 68 metus, nori apsivesti su 18 metų mergina Madaline T. Force, bet neranda pastoriaus, kuris tą porą panorėtų moterystės ryšiu surišti, nes pastoriai mano, jog jaunikis persenas 18 metų merginai. Už surišimą pastoriui Johnsonui Astor pasiulė 1000 dol., bet tas nesutiko. Prieš apsivedimą jis nuotakai užrašė 5 milijonus dolarių. Mergina, matyt, mano, kad už tiek pinigų galima savę parduoti.

ATEIVIAI GRĮŽTA ATGAL.

New York. Šiemet daug Amerikon atkakusių ateivių grįžta atgal. Skaitlius šiemet sugrįžusių yra 75,000 didesnis negu pernai. Grįžtanti, matyt, Amerikoj laimės nerado.

SAVO KAULUS ATIDUODA MOKSLUI.

St. Joseph, Mo. Profesorius anatomijos Ensworth. Collegios, Dr. S. F. Kessler, taipgi profesorius Harvardo universiteto, Dr. Thomas Dwight, apreiškė, jog jiems mirus, jie savo skeletą (kaulus) paveda universitetams, nes žmogaus skeletas esantis muzėjaus spintoj daugiau atgabena naudos, negu kad jį žemėj vabalai suėstų.

NUODINGI GRYBAI.

Newsburg, N. Y. Miestelyj Dutiess Junction nuo nuodingų grybų pasimirė du sirijonai. Į dvi savaiti New Yorko aplinkinėse pasimirė nuo jų 30 žmonių. Matyt grybautojai nepažįno grybų ir prisirinko nuodingų.

PASKENDO LAIVAS SU AUKSU.

Seattle, Wash. Prie Spanish Island paskendo garlaivis "Ramona". Ant jo buvo, terp kito ko, už 180000 dol. aukso. Kadangi toj vietoj, kur laivas paskendo, jurės nelabai gilios, tai gal pasiseks bent auksą išgriebti.

PARSAMDYTOS FARMOS.

Census biuras garsina, jog Jungtiniuose valsčiuose 37% farmerių ne pats apdirba savo farmas, bet jas parsamdo, o samdytojai jas iščulbia, nupuldo. Apie pagerinimą žemės samdytojas nesirūpina, nes jis žino, jog už jo pagerintą žemę, už pataisymus, farmos savininkas reikalaus didesnės randos.

MOTERĮS NEBUS PRISAIKINTAIS TEISĖJAIS.

Augščiausiasis valstijos Washington teismas pripažino priešingoms valstijos konstitucijai teises verčiančias moteris pildyti pareigas prisaikintųjų teisėjų. Iš tokio teismo nusprendimo džiaugiasi ir pačios moterįs.

GERAI LAIMĖJO.

New Westminster, Brit. Col. Plėšikai naktyj įsiplėšė į čionykštę dalį Montreal'o bankos ir paėmė 315,000 dol. Bankon inėję plėšikai, išardė pinigines spintas, ir iš jų paėmę pinigus, išsinešdino. Kasoj buvo iš viso 350,000 dol., bet plėšikai paėmė tik auksą ir didesnius popierinius pinigus, sidabrą ir dolarines ir dvidolarines paliko.

IR AMERIKONAI IŠEIVIAI LAIMĖS NERADO.

New Orleans, La. Sugrįžo čia labai suvargę amerikoniškieji kolionistai, kurie Hondurase, netoli Ciuba buvo uždėję amerikonų kolioniją. Iš viso ten iškeliavo 28. Atkakę į Honduras, jie visi apsirgo drugiu ir penki pasimirė. Likusiems atgal sugrįžti prisėjo aukas rinkti.

PRARIJO 3 DOL. SMULKIAIS PINIGAIS.

St. Joseph, Mo. Čia už girtuokliavimą suėmė Patą Connors. Jis, turėdamas smulkiais pinigais 3 dol., o bijodamas, kad jų nuo jo neatimtų, juos prarijo; tik su paskutiniais 3 dešimtukais užspringo ir juos iškosėjo. Kas bus su prarytais, tai vėliaus pasirodys.

AUDRA.

Pittsburg, Pa. Vėtra ir audra su debesų praplyšimais 15 rugsėjo dieną siautė vakarinėj Pennsylvanijos dalyj, kur daug nuostolių pridirbo. Mieste Etna vanduo užliejo gatves. Mano, jog prigėrė ir tūlas žmonių skaitlius, bet apie tai tikrų žinių nėra.

PRASIŽENGĖLIS PABĖGO.

Columbus, Ohio. Iš čionykščio kalėjimo pabėgo pasmerktas sėdėti visam amžiui užmušėjas Mikola Soboleski. Jis pavogė kalėjimo direktoriaus moteries drabužius ir į juos persirėdęs, pabėgo.

PAŽENKLINO ŽEMĖS DREBĖJIMĄ.

17 rugsėjo dieną speciališkos prietaisas, seismografais vadinamos, veik visu tėmyklų paženklino smarkius žemės drebėjimus, kurie galėjo būti kur nors 3000 mylių nuo Amerikos.

ŽEMĖ NORINTIEMS UKĘ TURĖTI.

Gregory, S. D. Nuo 2 — 24 spalių dienai trauksis traukimas žemės Rosebud ir Pine Ridge rezervacijose. Norinti gauti 160 akrų žemės gali užsirašyti miestuose Gregory, Dallas, Chamberlain ir Road City. Dykai valdžia žemės neduos, bet labai pigiai ją atiduos: už akrą pievų po 25c. Už gerą dirvą reikia mokėti po 2—6 dol. Norinti žemę gauti, turi asabiškai pats pribūti į parodytas vietas ir užsirašyti.

BRANGI ROOSEVELTO MEDŽIONĖ.

Buvęs Amerikos prezidentas Roosevelt, pabaigęs prezidentavivimą, iškeliavo Afrikon medžioti. Bet jo medžionė atsiėjo 80,000 dol., taigi gana brangiai, ir tos išlaidos ne iš Roosevelto kišeniaus išėjo: Smithsono institutas medžionėms Roosevelto davė 57,000 dol., pats Roosevelt iš savo kišeniaus uždengė tik penktą išlaidų dalį.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Cleveland, Ohio. Netoli nuo čia iššoko iš bėgių darbininkiškas geležinkelio traukinys ir susidaužė. Prie to užmušta keturi darbininkai, o 12 jų sunkiai sužeista. Užmušti veik visi ateiviai, nežino nė jų vardų.

GAISRAI.

Indianapolis, Ind. Išdegė priemiestyj Brightwood penkios triobos Cleveland, Cincinnati, Chicago & St. Louis geležinkelio.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Pana, Ill.** Darbai čia eina negeriausia: dirba tik 3 dienas savaitėj. Iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti. Yra čia ir lietuvių būrelis.

¶ Pereitą savaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 219 nusibankrutinimų arba 15 daugiau negu užpereitą.

¶ **Birmingham, Ala.** Darbai eina čia vidutiniškai, bet iš kitur pribuvusiam darbas nelengva gauti.

¶ **Minneapolis, Minn.** Darbininkai pratę prie laukų darbų dar vis čia yra reikalingi ir gauna darbą.

¶ **Scranton, Pa.** Sustreikavo bėgių klotojai Delaware, Lackawanna & Western geležinkelio.

Apie kenksmingas knygas.

Pati (besišnekėdama su savo vyru apie literatūrą): — Tečiaus tūlos knygos ne tik kad ne naudingos, bet dagi labai kenksmingos.

Vyras: — Be abejonės. Pavyzdžiui, tavo virimo knyga....

IŠ VISUR.

|| D-ras H. Kempte, Kasselio anilino dažylų fabriko direktorius, gyvenęs Rygoje, praneša "Rig. Ztg.", kad jis rugpiūčio 5 d. apie 2 val. ryto pasergėjęs žemės drebėjimą, kuris trukęs 30 sekundų ir buvęs taip stiprus, kad jį iš miego prikėlęs. D-ras Kempte esąs matęs keliolika žemės drebėjimų Japonijoje ir kitose šalyse ir todėl esąs įsitikinęs, kad neklystąs manydamas, jog Rygoje būvęs žemės drebėjimas. "Ryg. G." rašo, jog ir Dorpato seismografas pažymėjęs šiomis dienomis žemės drebėjimą.

|| Prancūzijoj vėl atsinaujino demonstracijos dėl valgio produktų brangumo. Daugelyj vietų vėl buvo minių susirėmimai su policija, kuriai prisiėjo šauktiesi kariūmenės pagelbos. Mieste Creil, netoli Paryžiaus, demonstrantai ant gatvės parengė barikadą. Ją apvaldė kariūmenė. Susirėmime sužeista diktai žmonių. Susirėmimai buvo ir mieste Charleville. Daugelis laikraščių mano, jog tuos maištus išnaujo kelia Vokietijos agentai, nes dėl tų maištų namieje Prancūzija negali taip pasekmingai ginti savo reikalą Morokke.

|| Maištai Chinų provincijoj Še-Čuan platinasi vis labiau. Sukilėliai apgulė miestą Čengtu. Misijonieriai ir krikščionys chiniečiai bėga į miestus. Kariūmenė turėjo jau diktai mušių su apgulusiais miestą maištininkais, bet jų nuvyti neįstengė. Ciesoriaus vietininko namai tapo sukilėlių išgriauti. Europiečiai iš miesto ištraukė į Čunking. Londonan atėjo žinia, jog sukilėliai nori Še-Čuan provinciją atskirti nuo Chinų ir ją apšaukti visai neprigulminga.

|| Pietinėj Italijoj, vulkano Etna išsiveržimai nesiliauja. Kalno viršunėj atsidarė net keliolikas naujų kraterų. Tekanti lava apsiautė jau dalį geležinkelio ir teka Mario ir Alcantara link. Tas vietas ir geležinkelio stotis gyventojai apleido.

|| Vokietijoj, provincijoj Hanover, gyvenantis kaime Wassel darbininkas Zautze, dėl ilgai besitraukiančios ligos inpuolęs į nusiminimą, su britva papjovė pačią ir penketą vaikų, o pats pasikorė.

|| Meksike, aplinkinėse Juarez vėl kilo revoliucija. Terp revoliucijonierių yra daug amerikonų norinčių žvėjoti drumstame vandenyj.

|| Paryžiuj gyvenanti broliai Michelin paskyrė 150000 frankų dovanų orlaivininkui, kuris, orlaiviu išlėkęs oran, mėtydamas bombas, geriausiai pataikys į daiktus esančius ant žemės ar ant vandens. Iki šiol daryti mėginimai mėtyti bombas iš aukštai nelabai buvo pasekmingi.

|| Dėl skandalų kilusių Čenstochave, Lenkijoj, popiežiaus taryba su visu sutiko panaikinti kunigų Paulinų ordeną. Buvusios Lenkijos plotuose buvo du Paulinų vienuolynai — Kriokave ir Čenstachave. Paulinų ordeno garbę suteršė ypač Čenstochavo vienuolyno kunigas Macoch.

|| Nors caro manifeste Maskolijoj pripažinta tikėjimo laisvė, bet tai tik ant popieros, ištikro tikėjimo laisvės nėra. Už apkrištijimą maišytų šeimynų vaikų katalikais iki šiol valdžia baudė tik kunigus, siuntė juos tvirtovėn, dabar pradeda jau bausti ir vaikų tėvus už padarymą jų katalikais.

|| Austrijoj, mieste Černowcuose suėmė mergų prekėją iš Philadelphios, Sem-Ramsaną, kuris rūpino mergas Amerikos paleistuvystės namams. Atėmė nuo jo 14 merginų.

|| Išsiskirstę po visokius kraštus žydai buvo užmiršę savo seną hebraišką kalbą; vieni priėmė sudarkytą vokišką, kiti ispanišką. Dabar jie mėgina ypač Palestinoj atgaivinti hebraišką kalbą. Dabar Paleistinoj yra jau kelios dešimtys tūkstančių žydų namieje kalbančių hebraiškai. Yra ten dvi gimnazijos, kuriose vaikai mokinami hebraiškoj kalboj. Yra hebraiškų knygų leidimo bendrovė "Japhet", kuri leidžia verstus į hebraišką kalbą geriausius svetimose kalbose parašytus veikalus. Jaffoj yra teatras duodantis perstatymus hebraiškoj kalboj.

|| Anglijonas William Burgers iš Yorkshire perplaukė terpjurį terp Anglijos ir Prancūzijos nuo Dover į Cape Gris Nez. Toj vietoj kanalas turi pločio 20 mylių. Perplaukimui reikėjo 24 valandų.

|| Turkijoj pasibaisėtinai siaučia cholera visuose jos kraštuose. Azijatiškoj Turkijoj, terp Bagdado ir Scutari nėra nė vieno miesto, nė kaimo, kuriame nesiaustų cholera, Mažojoj Azijoj, yra kaimai, kurių visi gyventojai išmirė. Mokesčių rinkėjai kaip kokiuose apskričiuose nerado nė vieno žmogaus, nes dar gyvi išlikę išbėgiojo po kalnus ir girias.

|| Persijos šachas Mohammed Ali Mirza galutinai tapo valdžios kariūmenės sumuštas, tik su 17 pasekėjų atkako prie Kaspiškų jurių. Dabar, kaip mano, jis nemėgįs atgauti sostą, bet gal sugrįž Maskolijon. Ir jo pinigai pateko pergalėtojams.

|| Bavarijoj, mieste Aibling, 14 rugsėjo dieną pasimirė pagarsėjusi amerikonė raštininkė Elzbieta Edson Evans. Gimė ji 1832 metuose Newporte, N. H., bet nuo 1874 metų gyveno Europoj.

|| 14 rugsėjo dieną Kijeve, operos teatre, laike perstatymo koksai vyriškis paleido du šuviu į sėdintį teatre Maskolijos ministerių pirmininką Stolypiną. Vienas šuvis pataikė į ranką, kitas pervėrė kepenis, plaučius ir užkliuvo nugarkaulyj. Sužeidimus daktarai laiko mirtinais. Laike perstatymo teatre buvo ir caras. Šovėjas tapo suimtas; jis yra advokatas Bagrov.

P. A. STOLYPIN
Rusijos premieras, Kievo teatre pašautas ir rugs. 14 d. pasimiręs.

|| Atkakusį Kijevan carą žmonės priėmė gana karštai. Aristokratiją atstovavo lenkai aristokratai — kunigaikščiai Sanguško ir Radzivil.

|| Tekanti iš vulkano Etna, Sicilijoj, lava vis daugiau žmonių išveja iš jų namų. Gyventojai (jų buvo 20000) miestų Castiglione ir Francaville turėjo bėgti nuo besiartinančios lavos. Tie miestai tapo išnaikinti. Lavos upė yra 50 pėdų gili ir pusės mylios plati. Apginimui nuo degančio skystimo savo laukų, kaimiečiai stato kryžius ir šventus abrozdus, bet tas, žinoma, nieko negelbsti.

|| Susekta, jog pašovęs Maskolijos ministerių pirmininką Stolypiną Bagrov yra perkrikštas žydas. Rods jis prigulėjo prie revoliucijonierių, bet ištikro buvo valdžios šnipas ir policijai suteikdavo žinias apie revoliucijonierių darbus ir mierius. Ir teatran jis buvo policijos pasiųstas saugoti carą ir jo tarnus. 1906 m. Bagrov lankė Kijevo universitetą ir budamas studentu, prigulėjo prie social-revoliucijonierių partijos, bet išdavė valdžiai daug partijos narių. Bagrov prisipažino, jog jis norėjo nudėti augščiau stovintį negu Stolypin asmenį, taigi carą, bet bijodamas, kad dėl to neužgimtų žydų skerdynės, carą ramybėj paliko. Specialistai daktarai mano, jog Stolypin nuo pašovimų gali išgyti, žinoma, jeigu nebus komplikacijų. Daktarai mano, jog pašautam nereikia nė operaciją daryti.

|| Išsiveržusi iš vulkano Etna lava teka toliau ir viską ant savo kelio naikina. Iki šiol jos padarytus nuostolius apskaito jau ant 20 milijonų dolarių.

|| Ne tik Prancūzijoj, bet ir Austrijoj žmonės kelia demonstracijas dėl brangumo valgio produktų. Vindabonoj 17 rugsėjo d. buvo kruvini susirėmimai minių su pašaukta policijai pagelbon kariūmenė. Kareiviai šaudė į žmones, o daug jų užmušė ir sužeidė. Suėmė apie šimtą. Demonstrantai daužė langus, šaudė iš revolverių į kareivius. Užmušta šeši žmonės, o sunkiai sužeista 200. Socialistų vadovas David mėgino žmones raminti, bet tas jam nesisekė padaryti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Šitas miestelis skiriasi nuo kitų miestų. Namai čia atskirti, gana tolokai vienas nuo kito, tarp medžių. Miestelis gražus ir sveikas, todėl čia apsigyveno diktai turtuolių.

Lietuvių yra apie 80 šeimynų ir apie penkis syk daugiau pavienių. Jie apgyvena blogiausią miesto dalį ir blogiausius namus. Terp tokio lietuvių skaitliaus yra visoki: vieni mėgsta gerti, kiti mėgsta šviestiesi, treti pamėgo muziką ir teatrus. Tie surengė jau tris perstatymus. Žinoma, kaip visur, taip ir čią netruksta trukdytojų gerų darbų. Dabar jaunuomenė vėl mokinasi naujo veikalo — "Alkanų Žmonių", kuris bus perstatytas 27 lapkričio d. Perstatymą rengia D. L. K. Vitauto Dr-ja. Tai pagirtinas darbas. Gaila vien, kad yra čia gabios merginos, kurios bijosi mokytis ir pratintis lošti. Ir dabar, suradimui veikalui merginų lošėjų, reikėjo kreiptiesi į kitą miestą; nors ir pas mus tiukamų merginų netruksta, o iš viso tik viena mergina dalyvauja perstatymuose. Ji užtai verta pagyrimo. Tai J. Norkaitukė. Ji ketvirtą rolę mokinasi: bet kitos žino tik svetimus plaukus raityti ir liemenį varžyti.

Du lietuviai laiko čia smukles, du mėsos ir valgomų daiktų pardavines; yra ir vienas barzdaskutys. Tie lietuviški verteivos, nors iš lietuvių gyvena, skundžiasi, jeigu kas ne pas juos ką perka, bet pats nieko lietuviams naudingo nedaro. Nė vienas, net barzdaskutys neturi lietuviško laikraščio. O vienok čia žmonės kartais reikia savo kaleinos ilgai laukti; ne vienas, net laikraščio pirma nematęs, jį imtų skaityti ir tokiu būdu galėtų prie skaitymo priprasti. Pas svetimtaučius veik visur galima ir ne vieną laikraštį rasti. Ne vienas sunkiai dirbantis ir ne daug uždirbantis darbininkas turi po kokius tris letuviškus laikraščius, mūsų gi verteivos, iš lietuvių gyvenanti, nenori nė sau, nė savo pirkėjams nė vieno laikraščio išrašyti.

Darbai čia eina palengva, bet iš kitur pribuvusiam nelengva darbas gauti, nes čią darbininkų yra pakaktinai. **A. Valintas.**

IŠ SAGINAW, MICH.

Darbai čia šiuom kartu eina gerai; žmonių be darbo nematyt, ir iš kitur pribuvusiam darbas nesunku gauti. Viršuj moka po $1.75, galima uždirbti ir po 2 dol., bet tokių vietų nedaug. Dirba 8 valandas ten kur moka 2 dol., o dirbanti už $1.75 turi dirbti 10 valandų. Yra čia daug anglių kasyklų ir jose pradeda kas dieną dirbti. Parengtos čia vienos naujos kasyklos ir jose nuo 15 šio mėnesio dienos, kaip girdėt, pradės dirbti.

Šitose aplinkinėse negeriausios kasyklos, per tai ir uždarbiai nedideli. Anglys žemos ir olose daug vandens. Todėl darbininkai turi su bosais labai švelniai apsieiti, kad geresnį darbą galėtų gauti, o jeigu bosą supykysi, tai prisieina ir darbą pas jį pamesti.

Lietuvių yra čia diktas būrelis, yra ir merginų. Bet kad vaikinai nesiskubina merginas vesti, tai kartais merginos jieško net teismo pagelbos ir tuom dar labiau savę ant juoko pastato. Juk ne dėl merginų gerumo vyras apsivesti nenori. Geriau, rodosi, būtų ir vaikinams pirm laiko per daug neužsitikėti, tai nereiktų paskui pinigus teismuose bereikalo mėtyti. Teismai juk dykai ir vaikinų nebaudžia ir jiems užmokėjus dar ne visada kaltą nubaudžia, nes paprastai kaltos buva abidvi pusės. **J. Karoskis**

IŠ LOWELL, MASS.

Darbai šiuom kartu eina čia pusėtinai.

Neseniai į vieno lietuvio namus, jam išėjus, įsiveržė vagiliai ir išnešė šeimyninko laikrodėlį, 7 dol. pinigų, o vieno boardingerio 30 dol. Atplėšė ir kito boardingerio baksą, bet jame pinigų nebuvo.

Mirė čionykščiam ligonbutyj vienas lietuvis. Sirgo jis džiova, kurią, kaip žmonės sako, gavęs perdaug girtuokliaudamas.

Pradžioj rugsėjo čia atsibuvo iškilmingas Moterų Draugovės Aušros Vartų vėlavos pašventinimas. Iškilmėse dalyvavo ne tik vietinės, bet ir aplinkinių lietuviškos draugovės.

Čia iki šiol nebuvo nė jokios kuopos, bet kun. Urbanavičia sukvietė į Lawrence susirinkimą 10 rugsėjo d. Žmonių susirinko diktai. Kun. Urb. kalbėjo apie naudą S.L.R.K.A. Du kalbetojai svečiai nupiešė gražiai lietuvių gyvenimą ir ant pabaigos raginо tverti kuopą. Kalbėtojus dar trumpa kalba parėmė vargoninin-kas Jankauskis. Nors sunkiai, bet kuopa tapo sutverta. Prisirašė apie 18 narių.

Čia yra daug pusiau sulenkėjusių lietuvių, apsivedusių su lenkėms ir puslenkėms. Tie neužkenčia savo tautos, vaikų visai lietuviškai nemokina, lietuvius chamais vadina.

23 rugpiūčio dieną vietinis D. L. K. Vitauto benas parengė Lawrence balių ir koncertą. Koncerte dalyvavo ir bažnytinis choras. **Bamblis.**

IŠ KINGSTON, PA.

Šv. Marijos svetainėj buvo susirinkimas su prakalbom, deklamacijoms ir dainoms. Kalbėjo atkakę iš Europos svečiai — kun. Tumas ir kun. Olšauskas. Kalbos padarė didelį įspudį į susirinkusius (bet apie ką buvo kalbėta? Red.), ypač kalba kun. Tumo. Bet žinoma, visiems intikti negalima, todėl ir susirinkime buvo žmonių, kuriems kalba nepatiko. Chorai T. M. D. ir Bažnytinis padainavo keletą dainelių, o kelios jaunos mergaitės deklamavo eiles.

Puišas Žurys.

IŠ POCAHONTAS, ILL.

Čia yra vienos anglių kasyklos. Dirbame tik po 3 ir 2 dienas savaitėj.

Lietuvių yra 15 šeimynų ir apie trįs tuzinai pavienių. Rudį jie mėgsta labiau, negu reikia. Draugovės čia nėra nė jokios. Laikraščius mažai kas skaito. Ateina: "Lietuva", "Keleivis", "Kova", "Laisvė" ir "Vienybė Lietuv." Nors čia lietuvių nedaug, bet ir tas mažas būrelis nesutinka, pasitaiko ir panoses apsidaužyti. **Kalnakasys.**

IŠ TREADWELL, ALASKA.

Aukso kasyklose dirba su dviem darbininkų atmainoms. Bet naujai pribuvusiam sunku darbas gauti.

Lietuvių randasi viena šeimyna ir 5 pavieni. Vienas lietuvis yra prižiūrėtojas darbininkų ("Shift Boss"). **J. K.**

IŠ BARNETT, BRIT. COL.

Darbai prie geležinkelių dirbimo ir lentų pjovyklose eina gerai. Moka po $2.50 už 9 darbo valandas, o po $2.75 už 10 darbo valandų. Pragyvenimas gana brangus: už boardą reikia mokėti po $5.25 — 6.00 savaitėj. Iš kitur atkakusiam darbas čia nesunku gauti. Mieste Vancouver lietuvių yra apie 30 šeimynų. Keli lietuviai turi nuosavus namus, yra ir kelios lietuviškos pardavinės. **V. Bruzas.**

APIE TABAKO RŪKYMĄ.

(Dras Wiedemann).

Pasaulyje kas metai išdirbama tabako daugiau nei vieną milijardą kilogramų. Iš šitos daugybės išdirbamo tabako, apie vienas ketvirtadalis pripuola Europai ir daugiau kaip trįs-ketvirtadaliai — visoms kitoms, ne europinėms šalims.

Vartojimas tabako įvairiose viešpatijose labai nelygus. Daugiausiai jo suvartoja Šiaurių Amerikoj, kame ant kiekvieno žmogaus išpuola, apskritai, po 3.1 kilogramo; paskui seka Holandija, Belgija ir Šveicarija, kame ant kiekvieno žmogaus išpuola daugiau kaip 2 kilogr. tabako; toliaus eina Vokietija ir Austrija, su 1,5 kilogr. ant kiekvieno gyventojo. Anglijoj, Italijoj, ir Francijoj ant kiekvieno gyventojo išpuola nepilnai 1 kilogr., o mažiausiai Rusijoj, kadangi čia ant kiekvieno gyventojo išpuola tik 0.2 kil. Amerikoj rūkymas tabako buvo daug seniau žinomas, negu jis tapo europiečių atrastas. Europoj pradėta tabakas auginti 16-tame metašimtyje; jo kultūra pirmiausiai užsiėmė francūzų pasiuntinys Lissabonoj, Jean Nicot. Vokietijoj tabakas išsiplatino labiausiai laike 30-metinio karo (1618—1648) ir tuojau jį pradėjo vartoti visi, nors išpradžių tabako rūkytojus dvasiškija skaudžiai baudė, būtent, atskirdavo nuo bažnyčios. Šiandien tabaką vartoja jau visi, turtingi ir beturčiai, seni ir jauni; tankiai neniekina juo ir dailoji lytis, ypač "augštesniųjų" sluogsnių.

Tabako rūkymas turi tūlą intekmę į maisto virškinimą; taipjau jis atsiliepia ir į smegenų veikimą, kada mes esame užimti kokiuo-nors proto darbu. Mintįs ateina greičiaus, o sunkios dūmos tankiai išsisklaido ir pranyksta drauge su Havanos cigaro dūmais.

Vartojant vidutiniškai, bet gerą ir nestiprų tabaką, jis, galima sakyti, sveikatai nekenkia. Kenkia, ir labai kenkia, jei perdaug jo vartoji. Reikia žinoti, kad esąs tabako augmenyje (Nicotiana Tabaccum) alkaloidas, taip vadinamas **nikotinas,** jei jo paėmus dagi visai mažytę dozą, sakykime vieną decigramą, jis gali užmušti žmogų. Tasai alkaloidas yra visose augmens dalyse, bet daugiausiai jo randama lapuose. Palyginamas nikotino daugumas priklauso nuo žemės, kurioje tabakas auga, būtent, juo riebesnė žemė, juo daugiau nikotino, ir juo žemė liesesnė, juo toje žemėje augančiam tabake nikotino mažiaus. Geresnės rųšies tabakas visada turi mažiau nikotino. Pavyzdžiui, Hanavos tabake nikotino yra nuo 0,5 iki 2 procentų; sausame Pfalzo tabake — nuo 1,5 lig 2,6 procentų, o paprastam tabake — nuo 7 lig 8 procentų. Džiovinant tabako lapus, dalis nikotino pranyksta. Rūkant — didesnė jo dalis išeina į dūmus. Juo tabakas sausesnis ir juo daugiau oro prie jo prieina, juo didesnė tų nuodų dalis pranyksta. Be nikotino, dūmuose yra dar angliarūgštis ir pikolinas. Todėl, sveikatos žvilgiu, tabako mėgėjai turėtų visada vartoti juogeriausią tabaką.

Tabako vartojimo būdas priklauso nuo mados. Kitasyk labai mėgtos ilgos pypkės — gero ūpo simbolas — šiandien visai beveik nebevartojama. Tabako uostymas, kadangi tatai labai neapetitiška ir nehigiėniška, kas sykis vis labiau išeina iš mados, o tabakierkos, kurias seniaus duodavo dovanoms už didelius ir augštus nuopelnus, šandien tankiausiai pagerbiamos tik kaip šeimynų relikvijos, arba bepuošia muzėjų vitrinas. Kramtymas tabako išsiplatinęs daugiausiai tarp žmonių, kurie sulyg savo užsiėmimu ar profesija nevisada gali rūkyti, pvz. tarp jūreivių. Dabar vis labiau ir labiau platinas cigarų rūkymas; prieš keletą dešimčių metų cigarus, dėl jų brangumo, rūkydavo tik turtingesnieji.

Pastaraisiais laikais ypatingai inėjo madon rūkyti cigaretus, arba papirosus, ir tai daugiausiai tarp jaunuomenės. Nežiūrint augštų muitų, cigaretų vis daugiau ir daugiau reikalaujama ir vis daugiau jų fabrikuojama. Bet dėl augštų muitų, cigaretai dirbami, paprastai, iš prasčiausios tabako rųšies ir jie skiriami rūkytojams, kurių mašnelė niekada neesti perdaug išsipūtus. Mūsų laikais jaunuomenė begalo atsidavus rūkymui. Ir, kas atsieina jo kenksmingumo sveikatai, tai, kaip žemiau pamatysime, perdidelis tabako vartojimas labai blogai atsiliepia į širdies veikimą ir į kvėpuojamuosius jauno organizmo organus.

Smarkus užsinuodijimas tabaku tankiai pastebiama pas kątik pradedančius rūkyti. Tankiausiai apsireiškia tatai laikinuose simptomuose, kaip antai, vėmime, šaltame prakaitavime ir nužudyme sąmonės. Blogiau jau esti, kada užsinuodijimas nikotinu tampa chroniškas. Lengvesnėj formoj toksai užsinuodijimas apsireiškia kataru, etc. Sunkaus užsinuodijimo ženklai yra: sunkus kvėpavimas ir ypatingas regėjimo sujrimas: žmogus silpnai bemato ir nebeatskiria dažų. Apakti tečiaus visiškai neapanka, ir jei liga nėra dar įsisenėjus, ir jei pradėti gydyties, tai regėjimas gali būt vėl pataisytas.

Galima nurodyti čia dar į vieną apsireiškimą, labai charakteringą pas rūkytojus, kurių regėjimas pradeda silpnėti ir kuriems, todėl, vertėtų tuojau kreipties į okulistą (=akių gydytoją). Yra tai taip vadinama nyktalopija, t. y. sugebumas gerai matyti ir liuosai skaityti suotemoje, kuomet dienos metu akįs esti lyg kokiu tirštu rūku aptrauktos. Tūli gali tam jokios didelės svarbos neduoti; jie gali sau manyti, kad tai tik laikinas apsireiškimas. Tuo tarpu gi nyktalopija, kurią aitrųs rūkytojai ingija, laikui bėgant vis atkaklesnė darosi, vis labiau įsivyrauja, kadangi kenksmingas nikotinas vis skaudžiau veikia į regėjimo nervus.

Kitaip dalykai stovi su kenksminga nikotino intekme į kvėpuojamuosius organus ir širdį. Nikotino aukos, tai tankiausiai jauni rūkytojai, o tarp jų, ypatingai, cigaretininkai. Nereikia tečiaus manyti, kad cigaretai, patįs iš savęs, būtų kenksmingesni už cigarus. Negera cigaretuose tas, kad jų, viena, perdaug rukoma, antra, neatsakomu būdu juos rūkoma. Normališkai rūkant, dūmus intraukiama burnon ir vėl išleidžiama; tuotarpu gi kiti smarkųs cigaretų rūkytojai, rūkydami stipriai užsitraukia, intraukdami dūmus į plaučius, nes mat kitaip rūkydami jie negauna jokio smagumo. Toksai dūmų užsitraukimas gimdo ir palaiko bronchų katarą, kas vėl, savo žaru, nusilpnina plaučius taip, kad prie jų lengva jau prieiti bykokiai plaučių ligai. Beto, labai kenksmingai atsiliepia į organizmą ir cigaretų popiera, kuri, rūkant, sudega kartu su tabaku. Ji labai negerai veikia ant akių, turi blogą intekmę į uostymo organus ir daug smarkiau veikia į gleivėtąsias plėves, negu grynas cigaro dūmas. Todėl įsivyravusius ir sunkiai beišgydomus bronchų katarus, taipjau pažeistą širdies veiklumą tankiausiai užtinkama pas cigaretininkus: širdis neregulariškai muša, kartais visai apsilpsta; nusilpnintas ir pažeistas širdies veiklumas gimdo kvėpavimo sunkumą, dusą.

Čia aiškiai matome, kokią kenksmingą intekmę turi nikotinas į širdies nervų sistemą. Visi tie apsireiškimai gydytojų tankiai jau pastebėti pas cigaretus rūkančius, kadangi mat cigaretininkai daugiausiai jų surūko. Cigaretą surūkyti nedaug laiko reikia — keleto minučių. Dieną, darbo metu, maža tėra laiko, kad visą cigarą surūkius, bet jo užtenka cigareto surūkymui. Ir suprantamas daiktas, kad juo daugiau turi progos rūkyti, juo daugiau surūkai. Tankiai pasitaiko matyti žmonių, kurie per dieną surūko po 40—50 cigaretų, ir dagi daugiau. Intraukimas tabako dūmų į plaučius turi tokią jau kenksmingą intekmę į organizmą, kaip ir kiti vartojami nuodai. Erzinimas gleivėtosios kvėpuojamos gerklės ir bronchų plėvės gimdo katarą ir kitas augščiau minėtas širdies ligas, kurios į jauną, dar tik besivystantį, organizmą daug stipriau atsiliepia, nei į subrendusį.

Angis, kuri negali nusimesti savo senos, nudėvėtos odos, žųsta. Tas pats esti ir su mintimis, kurios nestengia savo pažvilgių atmainyti. Jos liaujasi mintimis buvę.

Fr. Nietzsche.

APŽVALGA.

Mirusieji ir Atgijantieji.

Laikraštis "Saulė" rašo (nr. 74) apie du Mahanoy'aus jaunikaičiu lietuviu, kuriuodu

> "pasinaudojo isz mokslo ir szendien pasiliko vyrais. Sztai p. Jonas Mockaitis ne senei pabaiges moksla kemijos Medico-Chi. universitete iszkeliavo ana diena apimt dinsta profesoriaus Villenovo universitete. Antras, daktaras Petrikas randasi Philadelphioi prie daktariszko instituto."

Džiaugiamės, girdėdami, kad vis daugiau lietuvių jaunuomenės baigia augštesnius mokslus, ir drauge su "Saule" atiduodame "garbę tevams, kurie nepasigailejo kaszto del apszvietimo savo vaikų". Liūdna tik, kad iš tos baigusios čia augštesnius mokslus lietuvių jaunuomenės apie retą kurį bežinome ką-nors daugiau, kaip tik, kad jie "baigę" ir kad jie lietuvių tėvų vaikai esą. Lietuvių visuomenės gyvenime jų balso negirdėt, lietuvių draugijos organizme jie — negyvas kūnas. Tokie negyvi mums kūnai yra ir "Saulės" pasididžiuojamieji jaunikaičiai, kurių vienas baigęs kažkokį paslaptingą "Medico-Chi." universitetą ir tapęs profesorium kitame negirdėtame "Villenovo" universitete. Tatai ir liūdna.

Bet neesame be vilties. Ir tą viltį dedame ne į jau "baigusius" ir "numirusius", bet į pradedančius, žydinčius ir žadančius. Kątik įvykusiame Antrame Lietuvių Laikraštininkų Suvažiavime Scrantone, jaunikaitis Albertas Želvis, p-lė Agota Grybiūtė, p-lė Hypatija Šliupiūtė, kaipo Amerikos lietuvių moksleivių kuopelių atstovai, tarė pirmą už moksleivių reikalus žodį, ir tasai viešai tartas žodis buvo pirmu, bet gaiviu sutvaskėjimu mūsų čionykštės moksleivijos bundančios gyvybės pulso. Testiprėja jisai. Ir jei savo tautinės gyvybės ženklą jie tuo tarpu tegalėjo apreikšti dar tik ankštame lietuvių spaudos atstovų susirinkime, reikia tikėties neužilgio juos sutvirtėsiant ir jau pajiegsiant šviesios ideos žodžiu ir viešu darbu pasirodyti lietuvių visuomenės gyvenimo lauke.

* * *

Lietuvis vokiečių poetas.

Lietuva tai tokia tauta, kuri pati maža turėdama, kitiems duoda, ir duoda geru-geriausia. Duoda savo genijus. Apie vieną tokių svetimiems tekusių rašo Klaipėdos "Apžvalga" (nr. 18):

> "Paskutiniame laike buvo Vokietijoj pagarsėjęs eilininkas (poetas) A. K. T. Tielo. Savo eilėse buvo jis daug gražių žodžių pasakęs apie mūsų Lietuvą. Iš jų yra galima matyti, kaip labai jis ją mylėjo. Bet mylėjo kaip vaikas tėvų kapus. Buvo jis kilęs iš Lietuvos, gimęs Tilžėje 11 rugpiūčio 1874 m. kaip sūnus nekurio Mikolaičio. Kaipo eilininkas vadinosi jis A. K. T. Tielo. Tilžėje buvo jis pasimokinęs realgymnazijoj ir studijavęs Muenchene filosofiją, istoriją ir vokiečių raštiją ir ingijęs Daktaro titulą. Lig paskutinio laiko gyveno jis Berline. Šį pavasarį keliavo į Rytų žemę, iš kur bet veikiai sugrįžo, susirgęs, ir pasimirė. 26 šio (rugpiūčio) mėnesio jo lavoną Berline palaidojo. Savo raštais jis vokiečių raštiją padidino. O graudu čia skaityti, kaip jis dejuoja, kad lietuvių tauta mirštanti. Būtų jis rašęs lietuviškai, mūsų tauta būtų tuoj gyvybės turėjusi. Bet talp jau tūli lietuvių vaikai didina kitas tautas, o savo apleidžia, nenusimanydami, jog reikėtų ji gelbėti. Bet Tielo rodos nebemokėjo lietuviškai. Rods vartojo jis kartais savo raštuose kelis žodžius, bet netikru būdu. Gaila, kad jis taip jaunas pasimirė. Bet dvigūbai gaila mums, kad jis, rasi jau ir jo tėvai buvo Lietuvai senai svetimi, nors meilė į mūsų Lietuvą dar jame ir nebuvo mirusi."

* * *

Teatrininkų žiniai.

Dabar kaip tik atsidaro vakarų, koncertų, spektaklių sezonas. Amerikiečiai lietuviai ypač pamėgo spektaklius, ir šiais laikais be teatro, rodos, mes nė gyventi nebepataikytumėm — nedidelis daiktas, kad kartais mūsų artistai, belošdami rimtą dramą ar rūsčią tragediją apdovanoja mus apgailėtiniausios ryšies tragikomedija. Pagyvęsime toliaus ir, be abejo, susilauksime, kad mūsų artistai išsimiklįs tiek, kad ir iš komedijos nebesutvers tragedijos.... By tik būtų kas statyti. Tik kad bejieškant naujų scenai veikalų mūsų dramatiškieji rateliai ar kuopelės kartais neprasižengtų prieš kai-kurių autorių reikalavimus, teatkreipia čia štai domą į tų autorių pranešimą:

> "Mes, žemiau pasirašę, šiuo apskelbiame, kad mūsų jau tai originaliniai, jau tai verstiniai scenos veikalai draudžiami yra vaidinti be mūsų ingaliotinio, p. Liudo Giros, leidimo. Pas jį sukrauti cenzuotieji egzemplioriai ir tik iš jo sužinoti reikia vaidinimo leidimo sąlygos. Šis mūsų pranešimas liečiasi šių veikalų:
>
> *Liudo Giros*:
> Kerštas, 3 veiksm. traged.
> Svečiai, 1 v.
> Tai politika! 1 v.
> Burtai, 1 v.
>
> *Kazio Puidos*:
> Alyvos žydi, 1 v.
> Be šulo, 1 v.
> Nutrūkusi styga, 1 v.
> Svarbi priežastis, 1 v.
> Pietro Caruso, 1 v.
> Joninės (Sudermano), 4 v.
> Mirga, 4 v. drama.
> Rūtų vainikas, 3 v. drama.
>
> *Juozo Pleirio*:
> Vagis, 4 v. komedija.
> Jaunavedžių naktis, 1 v.
>
> *Jurgio Kasiulaičio*:
> Eksproprijatorius, 2 v. farsas.
>
> Vakarų rengėjus įsakmiai prašome prisilaikyti to mūsų nutarimo ir neversti mus kitais keliais savo teisių ieškoti, kas būtų ir mums ir vakarų rengėjams nemalonu.
>
> Prašome taip-pat atsiliepti ir kitus scėnos rašytojus, kurie užjaučia idėjai savęs apsidraudimo nuo viešojo išnaudojimo.
>
> Kreipties visais reikalais prašome į L. Girą, "Vilties" adresu.
>
> *K. Puida.*
> *J. Pleirys.*
> *J. Kasiulaitis.*
> *Liudas Gira.*"

* * *

Lietuvių kalbos gramatika.

Peterburgo Mokslų Akademija, kaip rašo "Viltis", spauzdinanti dabar žinomo mūsų kalbininko, profesoriaus kn. Kazimiero Jauniaus "Lietuvių kalbos gramatiką". Joje atydžiai būsią išlaikytos visos kn. Jaunio rašybos ypatybės. Gramatika toji netrukus jau pasirodysianti, tik egzempliorių skaičius būsiąs nedidis, rodosi tik 100. Paskui toji gramatika būsianti išspauzdinta rusų kalba.

* * *

Stolypinas, per penkis savo garbingo viešpatavimo metus, daugiau kaip 6 tūkstančius savo valdinių apdovanojo halstuchais ir apie 70 tūkstančių suteikė gratis biletus į Pipirų žemę. Už nuopelnus, dėkingieji valdiniai ketvirtu sykiu siūlė jam atsilsį Abraomo prieglobstyje, tik nenuoalsus diktatorius vis atsisakinėja: girdi, halstuchų daug dar turįs....

* * *

Svečių-nebuvėlių esama gabių mokinių savo amerikiečių confratrų-mokytojų rankose. Mahanoy City'je kn. Olšauskas išlaikęs jau ir kvotimus iš lingua obscena. Taip bent "Darb. Viltis" sako.

* * *

Sako, kad Mona Lisa tai esąs naujausias dalykėlis "krutamųjų paveikslų" srityje.

* * *

Stolypinas iškeliavo į Hades.

Kam ten metais rūpinties.

Agnė: — Ką tu atsakei Kaziui, paklausus jam, kiek tu turi metų?

Rožė: — Atsakiau, kad jeigu jis mane ištikra myli, kam jam čia rūpinties mano metais!

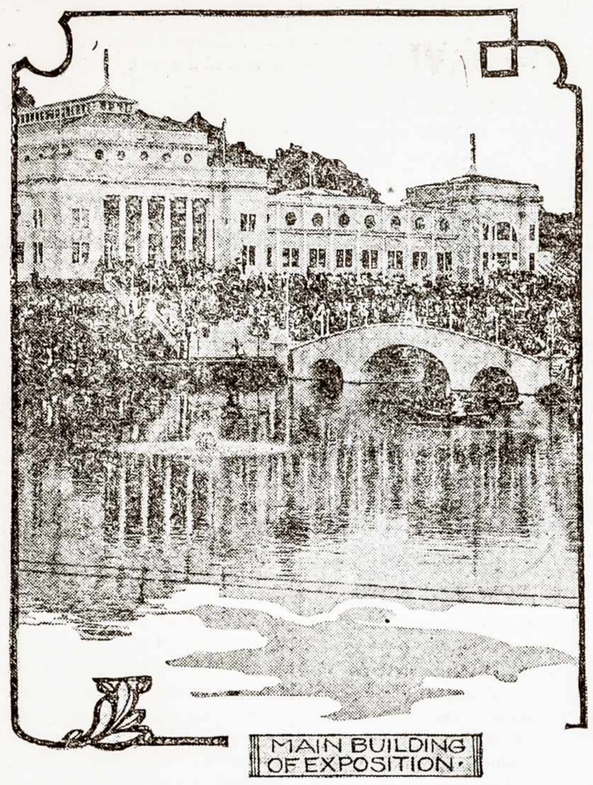

Appalachian Parodos rumai Knoxville, Tenn.

LAPELIS.

Į Ameriką.

Dialogas.

Prie stalo sėdi Mykolas ir Antanas. Pusbutelis degtinės, sardinkos, keli kiaušiniai, dešros. Abu išgeria.

Antanas. Sako, seniau daug geresnė degtinė buvusi.... (Abu užsikanda).

Mykolas. Tai kaip, Antanai, pirksi tu dvarą ar ne?

Antanas. Dvarą!.... Apie dvarelį aš senai sapnuoju.... Tik ot, iš kur tų perkamųjų imsi....

Mykolas. Koks tu!.... Nu, žiūrėk, aš spaustuvę noriu atidaryti ir atidarysiu! Kaip mane gyvą matai!....

Antanas. Jei bent ką apvogsi!.... O kitaip, kaip atidarysi.... be skatiko....

Mykolas. Niekus tu, Antanai, kalbi.... Apvogsi.... Tu man tik vieną pasakyk....

Antanas. Nu?

Mykolas. Tu patriotas esi?

Antanas. Nu, patriotas!

Mykolas. Aš ir patriotas!....

Antanas. Vadinas, išeina, kad du patriotai.... Išgerkim.... (Abu išgeria).

Mykolas. Tu patriotas ir aš patriotas — daugiau nieko ir nereikia.. Važiuokim Amerikon.

Antanas. Kas mane ten nešios! Aš nenoriu anglių kasti!....

Mykolas. Kam anglių.... Dolarių važiuokim!

Antanas. Dolarių sakai?! Dolariai ką-gi....

Mykolas. Vadinas, važiuoji!.... Puiku!

Antanas. Važiuoti kodėl ne... Tik tu pats žinai, kad aš Amerikoj neturiu nei brolių, nei dėdžių, kas man tuos dolarius duos....

Mykolas, E, su tavim kalbėti.... Tu patriotas esi?

Antanas. Patriotas!

Mykolas. Ir aš patriotas!

Antanas. Išeina, kad abu patriotai.... Išgerkim.... (Geria).

Mykolas. Na, tai ko tau daugiau.... Mudu patriotai ir jie patriotai....

Antanas. Kas jie?

Mykolas. A-a! Suprask — amerikiečiai.... Klausyk: mudu patriotai ir jie patriotai.... Jei logiškai pravesti mintį — išeis, kad mudu ir jie vienos motinos-tėvynės vaikai! O tu pats žinai, kad vienos motinos vaikai ir vadinasi broliai ir sesers....

Antanas. Tavo, brač, smagenis nesupelėję!.... Dabar ir man, kaip ant delno, aišku....

Mykolas. Važiuoji?

Antanas. Važiuoju!

Mykolas. Kuomet išvažiuosim?

Antanas. Mat... kad... ot... Nu, gerai, nuvažiuosim.... Traukiam pas kokį Motiejų ar Baltrų ir be niekur nieko: Broliai, duokite mums dolarius! O jie tau atšaus: Kokie mes jums broliai, mes jus pirmą kartą matom.... Imsi jiems prirodinėti, kad esam visi vienos motinos vaikai, jie tik iš tavęs pasijuoks: — Motinos tai motinos, bet kaip su tėvais... Kur tas tėvas....

Mykolas. E, Antan, kad tu niekus kalbi!....

Antanas. Niekus!.... Visai ne niekur. Gerai, jei tik pasijuoks, o jei ims ir kokius žulikus ant tavęs užleis.... ką tu gali žinoti su tais amerikiečiais....

Mykolas. Nu jau!.... Greičiau su kurčiu ir nebyliu susikalbėti negu su tavim.... Aš dar tavęs kartą klausiu — ir jau bus paskutinis: — tu patriotas esi?

Antanas (karštai). Kiek kartų aš jau sakiau, argi tu kurčias esi.... Patriotas, patriotas! Nu?

Mykolas. Palauk, tautietį, nesikarščiuok.... Gerai, kad patriotas; ir aš patriotas....

Antanas. Ir tu patriotas, ir aš patriotas....

Mykolas. Abu patriotai....

Antanas. Išgerkim.... (Išgeria).

Mykolas. Tau dar vis neaišku.... Klausyk: tu pirksi dvarą — gelbėsi tėvynę iš kacapų, endekų ir ferfliuchtų rankų! Lietuvis pasiims sau Lietuvos žemelę.... Supranti?.... O aš įsitaisysiu spaustuvę — knygas spauzdinsiu, laikraščius, taip sakant, apšvietimą platinsiu.... Vadinas, abu dirbsime didelį patriotišką darbą.... Aišku?

Antanas. Aišku!

Mykolas. Ačiu Praamžiui! Klausyk dar toliau. Jei amerikiečiai tokiems šventiems tikslams neduos, bus išgamos, duos — pavadinsime broliais!.... Aišku?

Antanas. Aišku! Už dolarį — brolis, be dolario — išgama! Kur čia nebus aišku!

Mykolas. Amerikiečiai ligšiol dar nebuvo išgamos!.... Žiūrėk, kiek pas juos jau buvo nuvažiavę dolarių — Grigaitis, Žagaras, Baranauskas, kun. Tumas, kun. Olšauskas, Vanagaitis — ir dar nei vienam neatsakė!.... Jei mes nuvažiuosime—ir duos.... Kas jiems yra dviems žmonėms daugiau ar mažiau, juo labiau, kad mudu su tokiu dideliu tikslu važiuojam: tu dvarą perki, aš spaustuvę....

Antanas. Protingai tu kalbi! Važiuojam, važiuojam! Aš turėsiu dvarą, tu spaustuvę! Važiuojam! Išgerkime! (Išgeria).

Mykolas. Aš jau ir straipsnį turiu parašęs....

Antanas. Kokį straipsnį?

Mykolas. Kaip be straipsnio nuvažiuosi.... Visi nusiveža po straipsnį, taip sakant, pasveikinimą.... (Išsitraukia iš kelnės sulankstytą poperį). Še, peržiūrėk....

Antanas (greitai perleidžia akimis). Nieko sau, gerai, tik apie socializmą reikėjo ką-nors indėti.... Aš skaičiau kun. Tumo straipsnį — jis sakosi esąs socialistas, aš, girdi, nieko neturiu prieš socializmo teoriją, prieš socialdemokratus, tik ot tie ciciliukai šunlupos.... Ir tau reikėjo indėti, kad mes esam didesnį socialistai už kun. Tumą...

Mykolas. Kad tu nesupranti.... Kun. Tumas turi jautrią uoslę, jis žino, kas jam reikalinga, jis politiką išmano, nors ir nebuvo diplomatų mokykloj... Mes ir pamatysime, koks vėjas ten ant vietos pūs....

Antanas. Protingai kalbi.... Išgerkim! (Išgeria).

Mykolas. Jei važiuojam, tat paskubėkime....

Antanas. Ko čia skubėtis, laiko yra....

Mykolas. Koks tau laikas.... Žiūrėk, Andrius žada traktierių atidaryti, ir nori važiuoti dolarių pasirinkti; Morta dera siuvamąją mašiną — ir važiuos; Miliauskas perka gramofoną — ir žada pas brolius traukt! Martišius....

Antanas (pašoka). Gana! Skubėkime, kad jie mums už akių neužbėgtų!.... Mušk tu jiems telegramą: svečiai atvažiuoja! Aš bėgsiu apsitaisyti ir tuojaus važiuojam.... Mušk tik telegramą: kad svečiai atvažiuoja.... (Antanas bėga laukan. Uždanga).

Petras Butėnas.

Pas dentistą.

Pacijentas: — Aaa-u! Po perkūnų, pons plumberiau, juk man sveikutėlį dantį ištraukei!

Dentistas: — Matau dabar ir aš. Ale kad per jį negalėjau prie skaudamojo prieiti.

Visur juristas.

Advokatienė: — Tai vištai prisieis galvą nukirsti. Ji visai paliovė kiaušinius dėjus.

Advokatas: — Ak, žmonelė, už tokį menką prasižengimą tuojau mirties bausmė!

MŪSŲ FANATIKAI.

(Prisiųsta).

Nieko ypatinga, jeigu panašios ryšies fanatikai randasi aklai tikinčiųjų žmonių eilėse — tenai gal yra tinkama dirva gyvuoti fanatizmui.

Bet kad fanatikų pradėjo kas kartas vis daugiau atsirasti Lietuvių Socijalistų Sąjungos kuopose, tai gema abejojimo mintis: ar tie, kurie nuolatos šaukia lietuvius darbininkus kovon prieš kapitalizmą, nepradės ilgainiui tuos pačius darbininkus šaukti kovon prieš Jurgelionius, Balevičius, Širvydus ir kitas sau nepatinkamas ypatas.

Žodžiu sakant, mes vietoj kovoti su šituo netikusiu draugijos surėdymu, pradėsime kovą vesti (panašiai jau yra daroma) su tokiais jau savo broliais proletarais, kurie jokios nuosavybės neturi ir mums jokios skriaudos nedaro, nebent kad mūsų klaidas mums patiems tikroj šviesoj perstato.

Imu pavyzdį iš 81-mos kuopos L. S. S. (paminėta kuopa gyvuoja Chicagoje, šiaurvakarinėj miesto dalyje).

Ji čion kaip gyvuoja yra 4 metai, ir nuo pat susitvėrimo neužsiiminėjo niekinimais bei purvų drabstymais ant sau nepatinkamų ypatų. Ir kadangi jį neužsiiminėjo sėjimu neapykantos tarp savo brolių tautiečių, bet skleidė tik apšvietą tarp lietuvių darbininkų, varydama kultūros darbą pirmyn, ji, taigi 81 kuopa, ingijo užuojautą čionykščių gyventojų tarpe. Pastaruoju laikų ji visai permainė savo taktiką ir pradėjo klajoti kur ten nežinomais takais.

Dalykas tame. Jau pradžioj pavasario kilo mintis 81 kuopoje, prisiartinus rudeniui surengti visą eilę prelekcijų. Tam reikalui buvo išrinktas komitetas, kuris rūpintųs tuo darbų, kaip tai: pajieškojimu geresnių prelegentų, pačimmu svetainės, padarymu programų ir t. t. Komitetui duota pilnas teises veikti sulyg savo geriausiu išmanymu.

Komiteto pasidarbavimu tapo surasti kai kurie geresni Chicagos prelegentai, tarp kurių prisižadėjo skaityti ir žinomas veikėjas Kl. Jurgelionis. Bet sužinoję kai kurie 81 kuopos nariai, pradėjo vąrytį slaptą agitaciją ir inkalbinėti kitiems kuopos nariams, kad Kl. Jurgelionis esąs neištikimas žmogus....

Prelekcijų rengiamasis komitetas, išgirdęs, kad panaši agitacija varoma tarp kuopos narių, nenorėdamas, idant atsitiktų dar didesni nesmagumai laike prelekcijos kaip prelegentui, taip ir komitetui, jis, taigi komitetas, laikytame 81 kp. L.S.S. susirinkimė rugsėjo 2 d. pranešė, kurie apsiėmę skaityti.

Tada S. Danelavičius, socijalfanatikų lyderis, sušūko: "draugai darbininkai! mūsų prelekcijų rengiamasis komitetas už prelegentą pakvietė juodašimtį, provokatorių, vagį, kuris Socijal-Demokratų Partijos pinigus vogė" ir t. t., ir t. t.

Svetainėje pasipylė gausus rankų plojimas; reiškia, jo suagituoti visi tamsūnėliai nusidžiaugė, kad jųjų lyderis tokią puikią prakalbą pasakė.

Kai kurie rimtesni draugai bandė nurodinėti S. D. apsirikimą, jogei tai grynas melas ir kad jo visi intarimai nėra nėkuo nepamatuoti; bet tas nieko negelbėjo: didumu balsų nuspręsta, kad tas asmuo esąs toksai, kokiu jį jųjų lyderis S. D. pavadino, ir prelekcijos skaityti negalįs.

Tada reng. prelek. komitetas rezignavo, o jųjų vietoj tapo išrinktas pats S. Danelavičius ir du jo sėbrai.

Užimdamas vietą komitete, S. Dan. pranešė, kad prelekcijas jam prisiųsiąs F. J. Bagočius iš So. Boston, Mass. Taipgi S. Danelavičius pranešė 81-mai kp., kad turįs parašęs rezoliucija link laikraščio "Lietuvos". Prirašyta buvo apie 12 puslapių, tik kadangi buvo vėlus laikas ir nebebuvo kada skaityti, tai tapo išrinktas komitetas, kuris peržiūrėtų, ir jeigu 81 kp. priims, tai S. D. eisiąs per vietines draugystes ir agituosiąs, idant ir kitos dr-stės jo rezoliuciją priimtų, kad paskui pasiuntus ir paskelbus laikraščiuose. (Apie šią rezoliuciją pranešių vėliaus).

Užbaigdamas šį rašinėlį, noriu priminti dar apie S. D. netaktingus darbus. Chicagiečiams, o ypač šiaur-vakarinės miesto dalies gyventojams yra žinomas lietuvys P. M. Kaitis, katras užlaiko ir agenturą, laikraščių — "Lietuvos", "Vienybės Lietuvninkų", "Kovos", "Keleivio" ir k.

Viršpaminėta ypata (žinoma, su gerais norais, kaip jis pasisako) nesidrovi duoti persergėjimus perkantiems "Lietuvą", ir "Vienybę Lietuvninkų", būk tuodu laikraščiu esą buržuaziški, klaidinantį darbininkų klesą etc.

Turėčiau da daugiaus ką pasakyti apie viršminėtą socijal-fanatikų lyderį, bet kol-kas užteks ir to, kadangi nenoriu užimti daugiau vietos laikraštyj. Paminėtus jo darbus pranešti viešai privertė mane mano sąžinė, — žodžiu, pristigau kantrybės. Mano sąžinė yra mano vedėja: jos paliepimų klausau ir sakau, kad panašųs "sacijalistų" darbai nėra socijalistiški, nors jie būtų atliekami ir vardan socijalizmo.

Nedidelė garbė kuopai, laikančiai savo tarpe tokius narius; nedidelė garbė ir visai organizacija, toleruojančiai tokius apsireiškimus ir leidžiančiai, kad jos kuopos panašiems elementams suteiktų pirmenybę.

Julijus J. Minkštutis.

MARGUMYNAI.

Žmogaus kaukolės suplonėjimas. Fiziologų tyrinėjimai parodo, kad juo žmogus į augštesnį civilizacijos laipsnį pažengia, juo jo kaukolės kaulas darosi plonesnis. Į kaukolės sienų sudėjimą, be abejonės, labai daug atsiliepia klimatas ir kitos gamtos aplinkybės. Žinome, kad negrų kaukolė yra taip tvirta ir tampri, kad ji lengvai atlaiko tokį smūgį, nuo kurio europietis tuojau kristų negyvas. Jei negro skeleto kaukolę mestum ant žemės, ji, lyg koksai kaučuko sviedinys, pašoktų augštyn, nėkiek nesusižeistu, kuomet europiečio kaukolė nuo to subyrėtų, kaip stiklas, į šmotelius. Mokslininkai tvirtina, kad, abelnai, kultūros žmonių smegenįs žudą savo svarumą, ir kad tarp veido ruožų ir kaukolės kaulų esąs griežtas sąryšis. Civilizuotų žmonių žandakaulių išsikišimas vis labiau dįląs, o kaukolės sienos vis plonyn einą. Jei ištikro taip yra, tai kas bus iš žmogaus ateityje, jam vis ir vis augštyn civilizacijoje žengiant? Jo kaukolė turėtų pagalios pasidaryti taip plona, kaip kiaušinio lukštas. O juk tame plonytėliame lukšte paslėpta visa žmogaus išmintis, visas jo gyvenimas. Kaip atsargiai prisieis jam tuomet su savo ta plona galvele elgties! Tečiaus, jeigu tatai kuomet ir įvyktų, žmogus, be abejo, susirastų kitokias priemones savo smeginės apsaugojimui.

Kiek ant žemės naminių gyvulių? Jungtinių Valsčių žemdirbystės ministerija paskelbė statistiką, parodančią, kiek yra pasaulyje naminių gyvulių. Statistika labai indomi, nors reikia pažymėti, kad iš daugelio mažai kultiviruotų šalių statistika negalėjo būti pilna, ji paduodama tik apčiupoms. Apskritai ant žemės paviršiaus skaitoma išviso 1500 milijonų naminių gyvulių, tame skaičiuje apie trečdalis galvijų. Kiaulių visame pasaulyje yra apie 150 milijonų, iš jų viena trečdalis pripuola Šiaurių Amerikai. Oškų yra 100 milijonų, iš jų apie trečdalis priklauso Indijoms. Arklių yra taipjau 100 milijonų, iš jų daugiausia, būtent 25 milijonai, priklauso Šiaurių Amerikai, nors beveik tiek pat turi ir Rusija. Asilų yra 9 milijonai, mulų 7 mil. (daugiausia jų Šiaurių Amerikoj), verbliudų 2 mil., briedžių gi nepilnai 1 milijonas.

Oro augštumose. Orlaiviai — naujausias kultūros užkariavimas, naujausias žmogaus genijaus išradimas, ir nedaug kas įstengia taip augštai į oro erdvės pasikelti, kaip orlaivininkas. Antai pastarose aviatorių lenktynėse Chicagoj, orlaivininkas Beachey buvo pasiekęs augštumos beveik 3480 metrų (būtent 11,642 pėdi). Tokion augštybėn ir paukščiai neiškįla. Abelnai, paukščių retai beužtinkama augštumoj 400 metrų (metras = 3.28 pėdoms), nors tūli jų pakįlą ir augščiau, būtent: gulbės iškįla 900 metrų, vyturiai savo giesmes gieda iškilę 1000 metrų, varnai pasikelia iki 1400 metrų, bet visus rekordus sumuša dausių valdonas — erelis: jis pasiekia 3000 metrų augštumos.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Šileikiui, Lewistone, Me. Tai privatiški vaidai terp giminių. Į tokius laikraščiai negali kištiesi.

Chicagos Lietuvaitei. Su dėkojimu kunigams veikėjams reikia tiesiog prie jų kreiptiesi ir tą jems išreikšti. Kodėl Tamsta nori jiems dėkoti pati savę slėpdama po pseudonymu ir nė redakcijos žiniai nepaduodi savo vardo? Juk laikraščiai nesunaudoja raštų nuo nežinomų žmonių, nes pasislėpę kartais slepia ir tikslą savo rašto.

NAUJI RAŠTAI.

Bažnyčios Istorija. Parašė kn. Justinas Staugaitis. Seinai. Laukaičio, Dvaranausko, Narjausko ir B-vės spaustuvėje. 1911. Psl. 215. ("Saltinio" priedas).

Drė A. B. Stockham. **Apie Moterų ir Vaikų Ligas.** Kaip jos randas, kaip jų išvengus ir kaip jų išsigydžius. Sveiki ir geri patarimai. Chicago, Ill. Spauda "Lietuvos" 3252 So. Halsted st. 1911. Psl. 15.

Nelaimė.

Palaidojus senąjį tėvuką, mažytė Onelė nubėgus į jo triobelę, atitraukė jo pastalę, ir ten radusi jo skrybelę, nusiminusi pasakė: "štai senolio skrybėlė, o kas jam dabar nuneš ją į dangų".

"Kaimynas".

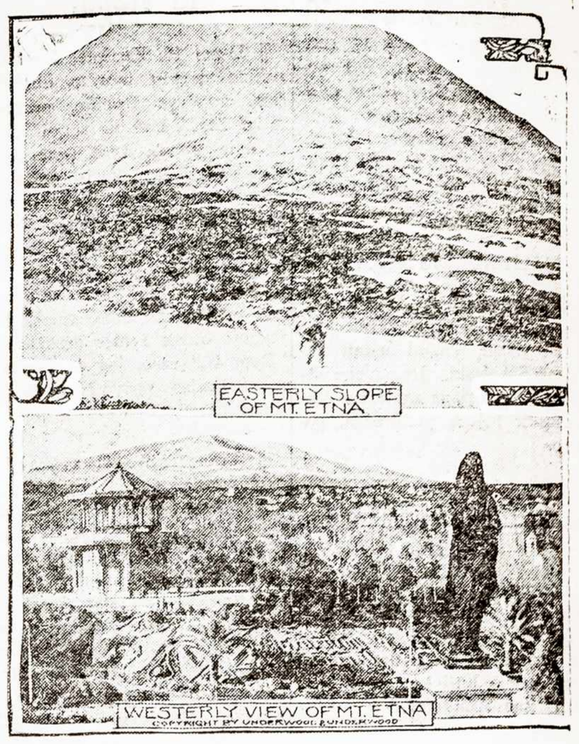

Vulkanas Etna, ant Sicilijos salos, kurs pastaruoju laiku pradėjo smarkiai veikti ir mesti iš savęs lavą.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis.

Su paveikslais.

Parašė bendradarbiaujant kitiems mokslininkams

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos prof. Amsterdame.

Vertė J. Laukis.

stymų. Vienuolių ir svietiškųjų prietikiai padaro vieną iš gražiausių buddybės pusių. Vienuolį, dvasioje išsižadėjusį svieto, kartas nuo karto atveda į svietiškųjų gyvenimus elgėtavimas ir šitiems paskutiniams jo atėjimas yra gyvu pamokslu ir pakvietimu į augštesnį gyvenimą. Žinoma, saikas sprendimui apie svietiškųjų dievotumą, kuris yra saikuojamas išimtinai jų dosnumo laipsniu bendrijai, visai neaugštas, ir svietiškasis, kaip pasakyta, vienuolio akyse liekasi žemesnės prigimties esybe.

Tikrieji kulto apsireiškimai buvo svetimi pradinei buddybei. Tarnauti dievams niekuomet neatėjo į galvą Bhikkhu; greičiaus jam rodosi, jog dievai jam tarnauja, jei jis šventas. Gailestiniai susirinkimai teipgi nėra tikėjimiško garbinimo veiksmais. Bet jie ir prieinami tik vieniems vienuoliams. Bet iš kitų sektų papročių buddybė perėmė kaikurias šventes, pav., pasilsio dienos šventimą keturis kartus per mėnesį (Uposatha), taigi kaipir subatą. Šitomis dienomis vienuoliai pamokindavo teipgi ir svietiškuosius ir aiškino raštą. Pas buddistus buvo ir kitos šventės, abelnos jiems su kitais indais, pav., trijų meto sezonų pradžioje, o teipgi kas metas buvo atmenama svarbiausios valandos iš mokytojo gyvenimo. Bet prie visa ko šito savų kulto tikslų butinumas nebuvo patenkinamas, ir šitas buvo gyvu klausimu buddybei. Be abejonės tokių tikslų garbinimas ma pradžią vėlesniuose laikuose ir skaitosi priklausomu žemesnei sričiai ir paskirtu svietiškiems; vienok inprasta liturginė pasaka priskaito svarbiausius padavadijimus, paliečiančius šitą garbinimą, pačiam Buddai. Šiteipos yra manoma, jog Budda paskyrė, kaipo šventas keturias vietas, tuos gardus, kur jis gimė, kur jis pasiekė augščiausią apšvietimą, kur jis pradėjo sakyti pamokslus ir kur įėjo į Nirvaną, prie ko reikia pastebėti, jog Kapilavatta, Gaja, Benares ir Kusinagara jau pas indus skaityta šventomis vietomis. Toliaus, jis teipgi padalino relikvijas, garbinimo

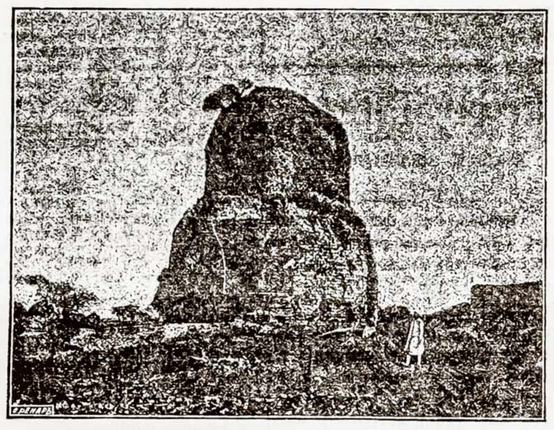

Pav. 12. Stupa Benarese.

vertas, į tris ryšis: kuniškas liekanas (Saririka); tas, kas pastatyta, ar padaryta šventojo (Uddesaka) garbei; daiktai, kuriuos šventasis (Paribogika) vartojo. Chiniškųjų šventkelionių laikais liekanų garbinimas buvo pilname klestėjime; singaleziškieji chronikieriai teipgi tankiai primena apie tai. Kaip didelė svarba buvo duodama kuniškoms Buddos liekanoms — tai tą matėme pasakojime apie jo laidojimą. Tam tikros koplyčios, turinčios ką nors iš šitų liekanų arba iš kitų šventųjų liekanų, vadinama stupa ir buvo statomos buddistiškose šalyse dideliame skaitliuje; teip pat atsitinka ten visokios šventynės (abelnas jų vardas Caitya). Atnešamos dovanos susidėjo tankiausiai iš gėlių ir timiamo. Terp kitų ypatingą garbę apturėdavo Buddos kojos žymė, jo šešėlis, donei bliudelis, dantys; dar 1858 m. ant Ceilono buvo švenčiama didelė šventė šito dančio garbei. Buddos paveikslai parodo jį sėdinčiu ant vandeninės lelijos su visai ramum veidu. Bet visa kas šitas atsineša daugiau prie vėlesnės buddybės istorijos; čion privesta tik svarbiausieji faktai, parodą, jog laikui bėgant ir šitas tikėjimas negalėjo apsieiti be liaudinio kulto.

86. BUDDYBĖ INDIJOJE.

Ant kiek atnašiai turtingos, bet podraug ir neturinčios istoriškos vertės, yra versmės, iš kurių męs semiame savo žinias apie buddistiškos bažnyčios istoriją, tai męs jau matėme apžvalgydami rašliavą. Pietinę padavą męs žinome tik nuo vienuolių iš Machavicharos ant Ceilono, šiaurinę gi iš visokių skraitų. Bet kaip viena, teip kita yra kuone tiesia prieštarybe tikrajai istorijai. Prietam gi jos skiriasi viena nuo kitos pačiuose svarbiausiuose dalykuose. Pietinės versmės pasakoja apie tris susirinkimus; pirmasis, girdi, atsibuva tuojaus po Buddos myriui, antras 100 metų praleidus, viešpataujant Kalai Asokai, ir trečias dar 118 metų praleidus prie Asokos Maurijo. Šiaurinė istorija žino tik apie vieną Asoką ir, todėl, tame pačiame periode apie du susirinkimus. Bet šitų bažnytinių susirinkimų istoriją yra gana pasakiška. Pirmas susirinkimas atsibuvo tuojaus, mokytojui numirus, Radžagrichoje. Po Kassiopa vada buvo susirinkę 500 vienuolių, terp kurių, be pirmininkaujančio, ypatingai atsižymėjo Upali ir Ananda, kurių pirmutinis pranešė mokytojo prisakymus sulyg Vinajos, Ananda gi sulyg Dcharmos. Terp kitko Ananda, nors ir buvo vienu iš mokyčiausių, bet tik su vargu buvo prileistas, viena, dėlto kad dar nebuvo šventu, paskui vėl dėlto, kad pasivėlino Buddos prašyti savo ėjimą Nirvanon atidėti, kad nepaklausė aiškesnio išaiškinimo sulyg svarbiausių ir antraeilinių mokinimo dalykų, patarė įsteigti vienuolių moterų zokoną ir savo tiesioginiuose prietikiuose su Budda papildė visokius prasižengimus, iš kurių galėjo išsiteisinti tik visai nepatenkinamai. Kaipo pavyzdį gamtiškai mytologiškos metodas galima privesti šito susirinkimo aiškinimą, suteiktą Kerno. Po saulės nusileidimui (Nirvana) viešpatauja prietamsis (Kassiapa), kurio prigimtu priešu yra mėnuo (Ananda). Paskui ant šito prietamsio dugno renkasi žvaigždės (šventieji), terp kurių mėnuo šviečia ypatingai stipria, nors ir perimta šviesa ir tokiu budu net po saulės nusileidimui šviesa leidžia dar spindulius iš dangaus; Buddos mokinimas gyvuoja toliau jo bendrijoje.

Svarbesnę dogmatišką vertę turi jau antrasis susirinkimas. Vaidžos sunųs, vezališkieji vienuoliai dešimtyje dalykų leidžia silpnesnį pildymą, negu tas sutiko su Buddos mokslu; po ilgų peršnekų su daugeliu garsių mokytojų, jie buvo nupeikti ant septynių šimtų senuolių iš Vezalės susirinkimo. Nors ir čia vargiai tegali buti kalba apie istorišką nuotikį ir dešimts ginčijamų dalykų pasirodo visai nesvarbiais, bet pasakojimas apie šitą antrą surinkimą yra svarbus tuomi, kad šitie, nupeiktieji vienuoliai gyveno toliau vėlesnėje sektoje, ar teisingiau, kad šito vėlesnio Magazangika sektos pasidalinimo atsiradimo išaiškinimui buvo sumanyta dogmatiška pasaka apie šitą antrą susirinkimą.

Buddistiškosios bažnyčios istorija yra istorija daugelio mokytojų, bažnyčios patriarchų, kurie sekdami pavymui vienas kitą, perduoda tikrą mokslą, užlaikydami jį nepaliečiamybėje, bet išskaitant juos šiaurinė ir pietinė bažnyčia teip toli skiriasi viena nuo kitos, kaip tik gali buti. Terp kito ko išeina ant pirmos vietos jų raganiška galybė, apie kurią randame besuomoniškiausius pasakojimus. Tvirtesnę istorišką dirvą gauname viešpataujant karaliui Asokai iš Maurijų dinastijos. Buvusį prie jo susirinkimą, ant kurio pirmininkaujant Tišijui Maudgaliputrai buvo nupeikta niekadėjybės daromos vienuolyne Pataliputroje, galime praleisti, kaipo neturintį istoriško pamato. Mus daugiau apeina karaliaus padėjimas sulyg buddybės, apie kurią liudija augščiau minėti jo padavadijimai. Šitie karaliaus Asokos Devanamprijos (kaip jis save juose vadina) padavadijimai, duoda mums, žinoma, nedaug medžiagos sulyg buddybės padėjimo jo karalijoje. Bet męs atsižinome iš jų, jog šitas valdytojas buvo buddybės, kaipogi ir kitų vienuoliškų brolijų globėju. Jis prisako didžiausią apkantą savo karalijoje ir gina visus tikėjimus, nors ypatiškai save jis priskaito prie buddistiškos darmos, užtikrina buddistišką bendriją savo užuojauta ir duoda jai apie tikėjimą knygas. Kas stumė jį prie tokio globėjimo, politiškieji motyvai, ar kas, tai tą vargiai tegalime sužinoti; bet gi jis padarė buddistiškai bažnyčiai daugiau, negu Konstantinas krikščioniškąjai. Po savo atsivertimui — padava priskaito jam audringai praleistą jaunybę — jis teip dručiai priėmė prie širdies tikėjimo žydėjimą, jog, girdi, pastatydinęs 84000 stupų. Bet į jo valdymo pabaigą, regimai, užstojo reakcija, kadangi jo beprotiški aukojimai buddistiškai bendrijai naikino valstybės išdą. Ypatingai didelę svarbą turi priskaitoma jam misija ant Ceilono, kur jis siuntė savo sunų Magendrą pasodinti šakelę nuo švento Buddos medžio ir vėliaus teipgi savo dukterį, idant įsteigti vienuolių moterų zokoną. Magendra stojosi salos apaštalu. Jis, tartum burtininkiškos lazdelės pamojimu, atvertė karalių Tišiją ir daugelį tukstančių žmonių. Ir čion zokonas stojosi galingu ir turtingu ačiu valdančiųjų asmenų apgynimui ir malonei; buvo pastatyta daugybė vienuolynų, terp kurių vėliaus kilo teipgi nesutikimai, butent terp senesniojo vienuolyno Magavigara ir Abchajagiri. Pietinis kanonas, tebesąs musų rankose, yra tas, kuris buvo užgirtas ant pirmos iš šitų partijų susirinkimo.

Periodas po Asakos mirčiai (apie 230 m. pr. Kr.) buvo buddybės platinimo laiku ant Ceilono, Afganistane, Baktrijoje net iki Chinų. Naurijai viešpatavo maž-daug iki 180 m. pr. Kr. Po jų sekė dinastija Sunga, kurios įsteigėjas Pušiamitra buvo, tarytum, priešingas buddistams. Tuo patim laiku su Sungais (180—70 pr. Kr.) šiaurvakarinėje Indijoje, kaipo ir Kabuloje ir Baktrijoje viešpatavo graikiškieji karaliai; terp jų buvo Menandras (apie 150 m. pr. Kr), kuris po Miljndos vardu yra jautriai aprašytas buddistiškoje rašliavoje, ypatingai ačiu savo pašnekai su mokytoju Nagazena (kuris ne be pamato tapatinta su garsiuoju Nagardžuna).

Tokiu budu buddybė jau paskutiniame metašimty pirma musų metskaitos buvo labai išsiplatinusi šitose šalyse ir Baktrijoje. Apie paskutinio metašimčio pusę pr. Kr. skytiškieji vadovai įsteigė savo viešpatybę Indijos šiaurvakariuose. Terp jų Kaniška (78 m. po Kr.) padėjo buddybei; jis sušaukė apie 100 m. po Kr. didelį susirinkimą kanono užtvirtinimui po mokytojų Parsvos ir Vazumitros vadovyba, kuris galutinai buvo užtvirtintas tik šiaurinės bažnyčios. Vienok šitas kanonas nevisuomet buvo visų partijų pripažinamas; šitai, Magajano mokslas, kurį dabar imsimėsi peržiurėti, jautė savo nuosavo kanono reikalą, į kurį, nors ir įėjo tuli senoviški veikalai, bet abelnai jis turėjo visiškai naują pažvalgą į mokslą, kuriam trigubas Tripitakos dalinimas netiko jau.

Šito Magajanos mokslo atsiradimas padaro svarbiausią apsireiškimą buddistiškoje bažnytinėje istorijoje amžiais po Kaniškai. Nuo seno buddistiškoje bažnyčioje buvo sektos, kurių skaitlius, greičiau spėjamai, negu su tikrumu, ribojama aštuoniolika; toksai buvo, pav., išsidalinimas, kuris, kaip spėjama, buvo antrojo susirinkimo priežasčia. Bet šitų sektų svarba visiškai nublanksta akyvaizdoje didžiojo pasidalinimo į *Hina* (mažojo) ir *Maha* (didžiojo) *Yana* (kelio) pasekėjus, kilusio šiaurinėje bažnyčioje. Hinajanistai, arba Çrâvaka (mokiniai) buvo senatikiais, kurių idealu buvo vienuoliškas gyvenimas. Mahajanistai, priešingai, gilinosi į visokias teorijas sulyg trijų Buddos priegimčių, sulyg tuštybės, sulyg augštutinės dievybės (Adi-Budda) ir t. t., kame šita mokykla ne kartą stojosi griežtame priešingume tikrai buddistiškoms pažvalgoms. Ji tankiai aiškina mokytojo Nirvaną tik kaipo matomybę ir iš Buddos daro dievų dievą; jis neapsistoja ant neveikiamojo vienuolinio idealo, bet ant pirmos vietos stato veikmiškas paramitas (visų pirma pasigailėjimą), todėl parodo didesnį palinkimą prie veiklybės, negu neveikiamybės; ji deda griežtą skiriamąjį ruožą terp vienuolių ir svietiškųjų ir tokiu budu eina nuo vienuolinio zokono linkui tikros bendrijos; ji atskiria tris išganymo kelius (ėjimo budas Yana), klausytojų kelias (dievotumas), Pasekabuddos kelias (filozofija ir asketybė), Bodisattos kelias (visų esybių pasigailėjimas), bet galų gale šitiems trims keliams (bent sulyg Saddarmos-Pandarikos mokinimo) leidžia susilieti į vieną Bodisattos kelią, kuris, todėl, yra paskirtas visiems; ji galiaus duoda didelę tikėjimišką svarbą visokių apeigų pildymui, pav., maudymuisi Gangese ir raganybei. Abiejose pamatinėse pakraipose yra po dvi mokyklas; Hinajanai priklauso Vaibchašika ir Sautrantika. Paskutinieji tvirtai laikosi Sutros, kuomet kiti svarbos centrą perneša ant Abidcharmo raštų; be to jie dar nesusitaiko ir įvairiuose moksliškai teoriškuose klausimuose, sulyg gramzdžių filozofiškų klausimų apie aš, ne aš ir t. t. Mahajanistai skiriasi į Jogakaria ir Madchiamika, kurie savu žaru vėl įvairiai skirstosi. Kraštutinę ideėlybę (kurią galima sulyginti su Vedantos mokslu) padaro Madchiamikų mokinimas, atmetančių butį ir esmenybę ir pripažįstančių daiktų nebutį*). Šita sistema yra priskaitoma didžiajam mokytojui Nagardžunai, gimusiam pietinėje Indijoje apie 100 m. po Kr., kuris savo garsu užtemdo visus kitus buddistiškuosius mokytojus, kaip augštai nebutų laikomi kitų bažnyčios

*) Geresnį ir nuoseklesnį šitų mokyklų, kaipo ir priešingumo terp Hina ir Mahajanistų išturimą galima rasti pas Vasiljevą.

(*Toliaus bus.*)

Perskyru Teisejas

(Del juez de los divorcios)

MIGUELO SERVANTESO

Vieno Akto Komedija

VERTĖ M. RASTENIS.

(*Žr. nr.* 37.)

——:o:——

Ineina du muzikantai.

MUZIKANTAS. Gerbiamas ponas teisėje, toji susikivirčijusi pora, kurią tamista, jūsų mylista, suvienijot, ištardėt, iškėlė dabar savo namuose didelę puotą. Mus pasiuntė jus prašyt, kad jųs savu apsilankymu suteiktumėt jiems malonumą ir garbę.

TEISĖJAS. Su didžiausiu noru aš jiems tą padarysiu. Prašau aš Visagalio, kad tie visi susitaikytų tokiuo jau būdu, kaip ir anie.

PROKURORAS. Tai tuomet visi raštininkai, prokurorai ir teisėjai pastips badu. Ne, tegul bus barniai ir kivirčiai, — stengkitės skirties, kaip galit. Nors jūsų ir neperskirtų, tai visgi iš jūsų tąsynių, barnių ir kivirčių mums bus nauda.

MUZIKANTAS. Dabar eikim puotaut ir linksminties.

Apsivedusiems patarsiu
Dėlei pykčio nesiskirt.
Geriau blogai susitaikyt,
Negu po teismus landyt.
Po vargų būna linksmybė
Ir tam galima tikėt;
Pasipykus — susitaikyt
Ir gražiai vėl sau gyvent.
Tegul moterįs bus piktos,
By žavės tau dailumu —
Pikta pati, tai baisybė,
Bet jei graži — vis smagu.
Ir pikčiausią moteriškę,
Bile graži, — vis mylėsi;
Vargų naštą kuosunkiausią
Vilkt per amžius ištesėsi.
Gražuolei viską atleisi,
Jokio vargo nejusi
Ir laimingu save jausi,
Lyg kad rojuj beesi.
Apie meilę visaip mano:
Vieni giria, kiti bliaun;
Kas surand gerą pačiutę —
Ant žemės rojų ragaun!
(*Galas*).

VYRŲ VERGUVĖ

TRIJŲ PAVEIKSLŲ KOMEDIJA

(Sužetas imtas iš francuzų pjesos: "Les Maris sont esclaves" par A. de Leris).

Rusiškai parašyta A. N. Ostrovskio.

Sulietuvino M. Rastenis.

——:o:——

YPATOS:

JONAS PETRAITIS.
VARONIKA, po pati,
MARIJONA, jos sesuo.
TAMOŠIUNAS, Petraičio dėdė, senbernis.
GUGLIS, Petraičio draugas.
PRAKAPAS, Petraičių tarnas.

PIRMAS PAVEIKSLAS.

Salė. Durįs: išeinamos ir dvejos šalymais; po kairei langas, po dešinei pianas; viduryje apskritas stalas; tarpe lango ir stalo sofa; prie lango mažas staliukas.

PIRMA SCENA.

PETRAITIS, VARONIKA *ir* TAMOŠIUNAS *(ineina pro dešines duris).*

TAMOŠIUNAS. Ant vakacijų, ant vakacijų, būtinai ant vakacijų! Kuoarčiausiai prie jūrių! Linksmintis, linksmintis, visą vasarą linksmintis! Ir dėlko aš toks žaliūkas? Dėlto, kad aš linksminuos. Vakar visą dieną linksminaus ir daug vaikščiojau; kad ir šiandien, padėkim, jau kelias mylias kelio padariau, po Vilniaus apielinkes vaikščiodamas.

VARONIKA. Taip, ant vakacijų, būtinai ant vakacijų! Ir man, ir mano kūdikiui tas būtinai reikalinga.

PETRAITIS. Aš su jumis sutinku; bet pagalvokit tiktai, kiek sunkenybių!

TAMOŠIUNAS. "Sunkenybių, sunkenybių!" Pasakykit, meldžiamieji, kas čia do sunkenybės?.

PETRAITIS. Na-gi tarnystė!

TAMOŠIUNAS *(pamėgdžiodamas jį).* "Na-gi tarnystė!" O geležinkeliai kam! Kam jie ištiesti, jeigu ne tam, kad važiojus išsiilgusius vyrus prie savo mylimųjų pačiulių!

PETRAITIS. Gali būt ir tam, kad važiojus mylimas pačiutes.

TAMOŠIUNAS. Nebijok: pačios nuo vyrų nepabėgs. Jos tvirtai prisikabinę. Jeigu kam ir prireikia bėgt, tai jums, vyrams, nuo savo pačių.

VARONIKA. Ačių dėdei!

TAMOŠIUNAS. Ner už ką ačiuot.

PETRAITIS. Kartais man pasitaikys visą dieną mieste išbūt, tai be pačios bus liūdna irgi.

TAMOŠIUNAS. Na-gi aš visą gyvenimą be pačios būnu, bet man nėkiek ne liūdna.

VARONIKA. Pabandykit, apsiveskit.

TAMOŠIUNAS. Dėkui labai žemai. *(Sėdasi ant sofos).*

VARONIKA. Neverta dėkot. Vienok, mes nuo klausimo atsitolinom. Dar aš turiu priežastį, dėlko vasarnamis reikalingas nusamdyt. *(Vyrui).* Sesutei Marei jau laikas būtų ištekėt.

TAMOŠIUNAS *(atsikeldamas).* Kas tai? kas tai?

VARONIKA. Tas ne jums, dėde, sakyta. *(Vyrui).* Ant vakacijų daug greičiau galima pasižinti: ten galėtų greičiau apkainot jos tokį puikų būdą; po vasarnamius tankiai lankosi gražųs jauni žmonės; o juk Mariutę tik reikia pamatyt, kad tuojau ją įsimylėjus....

TAMOŠIUNAS *(vėl sėsdamas).* Na, ir smagumėlis žmogui sėdėt ir klausyt, kaip rengia ir gamina retėžius, pančius ir įvairius mūsų broliui sląstus! Kas tu, nelaimingasai? Tu, gal būt, vaikštinėji, šviturioji, toks linksmas, daineleš dainuoji, apie bėdą nei nemanai.... Na, tu nuvažiuoji ant vasaros kur-nors pasilinksmint, kokį buteliuką kai-kur išgert, kaip ir pridera geram žmogui, — staiga tave, dievo žmogelį, šmakšt, — ir tu jau kilpoj!

VARONIKA *(vyrui).* Tu apie tai turėtum pagalvot; juk jinai nei giminių neturi.

PETRAITIS. Taip, ištikro, reikia rimtai pagalvot. Šitojė mergaitė suteiktų laimę kiekvienam geram žmogui.

TAMOŠIUNAS. Ir iš kur tu tą viską žinai?

PETRAITIS. Ji puiki mergaitė.

VARONIKA. Puikiu-puikiausio būdo.

PETRAITIS. O kaip ji mano sūnų myli, — bus gera motina.

VARONIKA. Ir myli mano vyrą, — reiškia, bus gera pati.

TAMOŠIUNAS. Palaukit, palaukit! *(Balsiau).* Palaukit! Aš nespėju jums nei atsakinėt. Jųs kalbate daug, bet visai logiką užmiršote. Iš eilės atkartokite, ką buvot pasakę, tada bus galima jums atsakinėt: aš jūsų pasakymus sutrenksiu į dulkes, nepanaudodamas nei vieno didžiųjų kanuolių šūvio.

PETRAITIS. Abejotina! Aš atkartoju, kad jinai puikį mergaitė: aš ją nuo kūdikystės pažįstu.

TAMOŠIUNAS. Iš to visko galima išvesti, kad ji gali likt puiki mergaitė, bet kokia ji bus pati — nežinia.

VARONIKA. Aš sakau, kad jos puikiu-puikiausias būdas.

TAMOŠIUNAS. Visos mergaites turi puikiu-puikiausius būdus, bet po apsivedimui pas jąs tuoj užauga nagai.

VARONIKA. Kodėl-gi pas mane neužaugo?

TAMOŠIUNAS. "Neužaugo, neužaugo!" Užaugs dar, nesirūpink.

PETRAITIS. Aš sakau, kad jinai myli vaikus ir, žinoma, bus puiki motina. Na, ką tamista ant to pasakysi?

TAMOŠIUNAS. Mylėt svetimus vaikus, tai visai ne tas, kas mylėt savus; svetimus tik pabučiuoja, o savuosius reikia prižiūrėt. Tas ne vis tiek pat.

VARONIKA. Aš matau, kaip ji myli mano vyrą, tai kaip jau ji saviškio nemylės?

TAMOŠIUNAS. Saviškio? O gal būt ji gabi tik svetimus vyrus mylėt? Taigi saviškiui jau iš to nekas naudos.

VARONIKA. Aš su tamista nenoriu kalbėt.

TAMOŠIUNAS. Ir aš nenoriu.

VARONIKA *(vyrui).* Paklausyk, mano gerasis, tas jau baigta: mes važiuojam į vakacijas. Reikia prasivėdint, reikia gamtoje pagyvent. *(Apsikabina vyrą).* O, kaip lengva būti laimingai, kaip laimė prieinama! Geroj, smagioj vietoj mylimas vyrelis, brangus kūdikėlis, keletas tikrų draugų...

PETRAITIS. Vyras, kūdikis — tas vis galima; bet tikrų draugų, brangioji, labai maža.

TAMOŠIUNAS. Taip, maža. Be to, aš būsiu tas sargas ir vaikščiosiu aplinkui vasarnamį ir, vardan žmonijos meilės, vaikysiu tikrus draugus, — ypač jaunus, — kad nei vieno jų neapvezdintų.

PETRAITIS. Kur jau daug ten surasi; gerai būtų nors vieną tikrą draugą suradus.

VARONIKA. Tokį, kaip Guglis, apie kurį tu taip tankiai man pasakoji.

TAMOŠIUNAS. Kas tas Guglis?

PETRAITIS. Jųs jo nepažįstate; jųs su juo niekur nesusitikot. Taip, jis buvo mano tikriausias draugas. Bet jau dabar dveji metai, kaip jis kažinkur dingo.

VARONIKA. Įstabu.

PETRAITIS. Staiga dingo, nei su vienu neatsisveikinęs. Aš jo jieškojau, visur klausinėjau, — veltui.... Ir jau nesivyliu....

VARONIKA. Na, jau gana. Matau, kad toji kalba tave labai graudina.

PETRAITIS. Apie jį aš tankiai manau.... Puikią jis širdį turėjo, net tu jį pamylėtum.... Turėjo ir kaikurias ydas, kaip ir dauguma, bet turėjo daugybes prakilnumų. Įspūdingas, geras, šiektiek silpno būdo, bet tai vis tik iš savo gerumo. Mėgo nekuriuos savotiškumus, keistumus, bet tuoj vėl pats iš savęs juokdavosi. Linksmas, gyvas, greit įsimylįs; svarbiausia — pasilaikąs ištvermėje. Jis nuolatos gyveno lyg dėl kitų, visai apie save užmiršdamas.

VARONIKA. Taip, širdele, tai retos žmoguje kokybės.

PETRAITIS. Panašaus būdo aš nei nežinau, gal tik pas tavąją sesutę. O, kad jis čia būtų....

TAMOŠIUNAS. O, kad jo čia nebūtų!

VARONIKA. Nebijokite, juk jo čia ir nėra!

PETRAITIS. Pavelykite mums, dėde, nors pasvajoti. *(Ineina Prakapas).* O tau ko?

ANTRA SCENA.

Tie patįs ir PRAKAPAS.

PRAKAPAS. Tamistos, pone, kažin-kas klausia.

PETRAITIS. Dabar aš neturiu kada, kas toksai?

PRAKAPAS. Man indavė korčiukę. *(Paduoda korčiukę).* Gal būt kaslink buto?

PETRAITIS. Dievulėliau, Guglis! Susimildami!

VARONIKA. Argi tai būtų jis, tavo draugas?

PETRAITIS. Greičiau kviesk! Guglis! Mes-gi tik ką apie jį kalbėjome. *(Bėga prie durių).* Štai ir jis! *(Ineina Guglis, Prakapas išeina).*

TREČIA SCENA.

PETRAITIS, VARONIKA, TAMOŠIUNAS *ir* GUGLIS.

GUGLIS *(apkabindamas Petraitį).* Štai jis!

PETRAITIS. Pagalios aš tave išvydau!

GUGLIS *(pamatęs Varoniką).* Mais pardon....

PETRAITIS. Mano žmona.

GUGLIS. Kaip, šita moteriškė....

PETRAITIS. Žmona, mano žmona! *(Guglis apžiūrinėja, dairosi po kambarį).* Ko tu jieškai?

GUGLIS. Nieko, nieko. *(Į šalį).* Bet kur toji baltaplaukė?

(*Toliaus bus*)

Kiekviena didi įstaiga, tai pailgintas vieno žmogaus šešėlis. — Emerson.

Svečiai atvažiavo...

Viešnagėj pas jauniausiąją seselę.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

T.M.D. Vakaras pagerbimui p. Vanagaičio.

Tėvynės Mylėtojų Dr. kuopos Chicagoje, 16 rugsėjo d., Šv. Jurgio par. svet., parengė vakarą pagerbimui p. J. Vanagaičio, svečio, atsilankiusio iš Prūsų Lietuvos dėlei Prūsijos lietuvių tautiško klausimo.

P-as Vanagaitis savo kalboje labai aiškiai nuvaizdino mūsų brolių prūsų tautišką puolimą: kaip Vokietijos valdžia sistematiškai lietuvius verčia į vokiečius, kaip jų vaikus išmokina garbinti svetimą tautą, jos kaizerį ir valdžią, ir kaip tie suvokietėję lietuviai ir jų protestoniški kunigai yra didžiausiais vokiečių įnagiais naikinimui paskutinės prūsų lietuvių tautiškos dvasios. Jis išreiškė nuomonę, jog prūsų lietuvių mažiausiai dar esą į 300 tūkstančių žmonių, nežiūrint, jog vokiečių statistikai jų rado tik apie 120 tūkstančių, tyčia, kad parodžius, jog lietuvių esama tik vos mažiutė saujalė. Esant tokiam dar dideliam lietuvių skaičiui, mes privalome jais rūpintiesi, kad jie neišnyktų, nes jie yra mūsų viengenčiai, nepaisant, kokio jie tikėjimo. Kad vesti pasekmingą kovą su tokiu gudriu priešiu, kaip vokiečiai, prūsų lietuviai turi taipjau sistematiškai ir organizuotai veikti. Suprantama, kad iki tokiam prūsų lietuvių tautiškam supratimui dar "toli šaukia". Bet garbus svečias, nors mato tokias baisias sunkenybes, yra pilnas didelės vilties ir pastangų darbuotiesi, iki kol jo pajiegos tesės. — "Prūsų lietuviai atgis taip, kaip Didėsės Lietuvos broliai!" — jo obalsis.

P-as Vanagaitis pakėlė arba atidengė lietuviams naują didelį klausimą, ne tai naują, bet klausimą, kuriuo niekas iki šiol nesirūpino. Tai yra svarbus klausimas, ir mūsų tautiečiai neatleistinai savo tautai prasižengtų, jei juo nesirūpintų, jei jį nesistengtų įvykdinti, kaip stengėsi pačioje Lietuvoje įvykdinti lietuvių tautos klausimą, prie ko labai daug prisidėjo ir prūsų inteligentija. Pakelti Prūsų Lietuvoje lietuvių tautišką susipratimą pačių prūsų inteligentijos permaža spėkų — Lietuvos lietuviai jiems privalo padėti ir, kiek galint, remti.

Prūsų lietuvių tautiškam kilimui p. Vanagaitis įšleidinėja "Birutę" ir "Rundschau", bet, turėdamas daug priešų, o maža norinčių skaityti, jis išeikvojo visus savo grašius, ir pas amerikiečius atvyko ieškoti paramos, — ne aukų, bet prenumeratorių. Tačiaus, kiek regisi, amerikiečiai jį nesutiko taip entuzijastiškai, kaip kad nesenai buvusius "Sauliečius", nors čia irgi yra nemažesnės svarbos dalykas. Kodėl "ne entuzijastiškai"? Aišku iš to, kad kiek Chicagoje buvo daryta jam vakarų, tačiaus nei vienas nebuvo skaitlingai lankomas. Ir į šį, paskutinįjį, T.M.D. kp. parengtą vakarą, apart "Birutės" choro, buvo tik į 70 pašaliečių, nors čia, paprastai, kitokiuose atsitikimuose, prisikemša pilna svetainė. Taipgi ir pinigiškas p. Vanagaičio stovis nėra užvydimas, (bent apie tai **negali** būti abejonės).

Apart p. Vanagaičio kalbėjo J. Hertmanavičia, kuris tarp kitko nurodė, jog prūsų lietuvių išgamoms labai rūpi, kad p. Vanagaitis čia nerastų pasisekimo; jis tą parodė faktu.

Kitu kalbėtoju buvo Dr. Graičiūnas.

"Birutės" choras padainavo penkias, Petrausko sutaisytas, lietuviškas dainas: "Šią naktį", "Eina garsas", "Motuš, motuše", "Oi motula mą" ir "Oi tas senis".

Jo. Vis—kas.

Naujas Klubas su gerais siekiniais.

Ant Town of Lake įsikūrė Lietuvių Jaunimo Apšvietos Klubas. Jo inkūrėjai pp.: Ant. Blinstrupis, Ant Brundza ir J. Leukertas. Trejetą sykių jie buvo sukvietę jaunuomenę į Blinstrupo svetainę, 4501 Hermitage ave. ir trečiu syk, 14 rugsėjo d., galūtinai įsteigė klubą su 250 sąnarių. Klubas reikalausiąs nuo miesto valdžios, kad įsteigtų vakarinę mokyklą prie viešosios mokyklos Hermitage ir 46 gatv., kame mokytų angliškos ir lietuviškos kalbų, taipgi aritmetikos ir kitų dalykų. Visi prisirašiusieji kluban per sąnarius yra jauni vaikinai ir visi nori mokyties. Būtų gerai, kad tas pats klubas pasirūpintų žiemos laiku prelekcijomis Davis Square.

VIETINĖS ZINIOS.

Audra.

Naktį iš nedėlios į panedėlį Chicagą aplankė smarki audra, pridirbusi mieste ir apielinkėse nemaža pragaišties. Vėsulos išlaužyta daug medžių parkuose ir bulvaruose, kai kur nudraskyta stogai, išdaužyta langai, prieplaukoj laivai nuo inkarų nutraukyta ir į ežerą nunešta. Audrą lydėjo smarkios perkūnijos su lietum ir ledais. Audra tęsėsi tečiaus neilgiau kaip pusę valandos.

Suareštavo "gamblerius".

Pereitą nedėlios dieną detektivai Hamilton ir Branki, iš Hinman policijos stoties, užėjo Petro Jaukščio saliūno užpakalyje (2158 W. 23rd st.) vedamą azarto lošą. Suareštuota saliūno savininkas, Jurgis Pupauskis (bankierius nuo 2342 So. Leavitt st.), Adomas Kuraitis, staliorius iš Burnside, Ill., ir koks ten John Halpin. Užstačius laidą, jie tapo iki teismo paleisti.

Policijos valdininkų turtai.

Civilinės Tarnybos Komisija, pradėjus tardymus įvairių paleistuvystės ir azarto namų, kuriais, anot jos surinktų žinių, pati policija globisi, imdama užtatai tam tikrus kyšius, susekė, kad daugelis policijos valdininkų bevaldą gana dideliais turtais. Policistai, kurių alga nesiekia daugiau kaip 1500 dol. metams, bėgyje kelių metų ingijo nuosavybes vertės kelių šimtų tūkstančių dolarių. Kokiuo būdu jie į trumpą laiką pataikė ingyti taip didelius turtus, Civilinės Tarnybos Komisija pasirūpįsianti greitu laiku ištirti.

Prieš Slotmašines.

Šią savaitę pradėta kriminališkame teisme byla prieš saliūninkus, kurie, priešingai uždraudimui, savo saliūnuose slaptomis laikė taip vad. "slotmašines". Teisman patraukta per šimtą saliūninkų.

Miestų majorų kongresas.

Nuo panedėlio prasidėjo miestų majorų kongresas, surištas su municipalėmis parodomis, didelėje Coliseum troboj. Kongresas ir parodos tęsis iki paskutinės šio mėnesio dienos. Kongrese dalyvauja beveik visų Jungtinių Valsčių svarbesnių miestų majorai.

Nori hebraiškos kalbos mokyklose.

Miesto gyventojai žydai renka parašus po peticija, reikalaudami, kad miesto gymnazijose (High Schools) būtų įvesta mokinimas hebraiškos kalbos. Savo reikalavimą jie motyvuoja turtingumu hebraiškos literaturos. Juk ir Biblijos originalė kalba, girdi, hebraiška.

PROJEKTAS ĮSTATŲ SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ DRAUGIJŲ CHICAGO, ILLINOIS.

25. Valdybos posėdžius veda jos pirmininkas arba jo pagelbininkas.

26. Valdybos posėdžiuose visi Tarybos Komitetai išduoda raportus iš savo veikimo vyriausybei.

27. Visa Valdyba laikys savo posėdžius kas mėnuo arba dažniau, kai bus reikalas.

28. Visi Valdybos nariai, pildydami savo pareigas, prisilaikys taisyklių, Suv. Valst. Am. pripažintų geriausiomis ir žinomų po vardu "Roberts Rules of Order", ir korporacijinių teisių.

SKIRSNYS 4.
Mokesčiai.

29. Kiekviena draugija, ineinanti į Susiv. Liet. Draugijų Chicago, Ill., moka nuo kiekvieno savo nario po 5c. įstojimo bei po 1c. mėnesinės (už pirmąjį mėnesį iš kalno) mokesties.

30. Visokiems Chicagos lietuvių reikalams (žiūr. Skirsnį II.), kiekvienas draugijos narys moka po 1c. mėnesinės duoklės Sus. Liet. Dr. Chicago, Ill., iždan. **Paaiškinimas.** Asmuo, priklausantis prie kelių draugijų, mokės į S. L. Dr. Ch. tik kaipo narys nuo vienos draugijos, t. y. mokės tik 1c. žėdną mėnesį.

SKIRSNYS 5.
Turtas.

31. Sus. Liet. Dr. Ch. turtas susidarys iš įstojimo, mėnesinių mokesčių, paaukavimų ir kitokių implaukų.

32. Susivienijimo turtas dalijama į pamatinį bei vartojamąjį.

33. Pamatinis turtas susidarys iš įstojimo mokesčių, tam tikrų paaukavimų bei 10% iš visų implaukų.

34. Pamatinis gali būti apverstas į nejudinamąjį turtą, įsigyjant nuosavybę pavydale žemės, namų, etc.

35. Vartojamasis turtas susidarys iš mėnesinių visų draugijų narių mokesčių, tam tikrų paaukavimų arba kokių kitokių implaukų.

36. Vartojamasis turtas skiriama užlaikymui įvairių biurų arba įstaigų, teikimui pašalpos, pagalbos mūsų našlėms, pavargėliams, neturintiems nei darbo nei maisto, sušelpimui mūsų imigrantų ir tiems panašiai kitokiems reikalams.

SKIRSNYS 6.
Rokundų tvarka.

37. Visos piniginės S. L. Dr. Ch. rokundos privalo būt vedamos atsakančiose knygose ir geriausios sistemos būdu.

38. Metų pabaigoje privalo būti išduodama pilna ir aiški atskaita visoms draugijoms, ineinančioms į Susivienijimą.

39. Visi pinigai privalo būti laikomi saugiuose bankuose, kokiais pripažįs draugijų atstovai.

40. Visi išmokėjimai privalo būti išmokami čekiais.

41. Visos rokundų knygos prižiūrimos finansų komiteto, be kurio patvirtinimo nedaroma joks išmokėjimas, išimant nepaprastus atsitikimus.

SKIRSNYS 7.
Draugijų teisės bei jų pareigos.

42. Kiekviena draugija, ineinanti į Susiv. L. Dr. Ch. turės paeilinį numerį ir po tuo numeriu bus žinoma.

43. Kiekviena tokia draugija išrenka vieną ar daugiau ingaliotinių (žiūr. Sk. III. §§12 ir 13), kurie tveria augščiausią valdžią Sus. L. Dr. Chicago, Ill.

44. Tokiu būdu draugijos per savo ingaliotinius gali išreikšti savo valią arba paduoti patarimus, naujus sumanymus į atstovų posėdžius.

45. Kiekvienos draugijos raštininkas privalo visų jo draugijos narių vardus bei jų adresus priduoti S. L. D. Ch. raštininkui, kurs narių vardus bei adresus įrašys į knygas ir užlaikys ant tam tikrų kortelių pagal alfabetą, kad visad žinojus, kame kurs lietuvys gyvena.

46. Draugijos raštininkas raportuoja S. L. A. Ch. raštininkui, kada naujas narys įstoja arba išstoja ar numiršta.

SKIRSNYS 8.
Draugijų atstovų posėdžiai.

47. Draugijų ingalioti atstovai laiko paprastus bertaininius ar nepaprastus susirinkimus.

48. Nepaprastus atstovų susirinkimus sušaukia Valdybos pirmininkas, daugumui Valdybos narių pareikalavus, arba kada nemažiau 10 atstovų raštu pareikalauja iš Valdybos pirmininko sušaukti atstovų susirinkimą, nurodydami tam priežastį arba reikalą.

49. Pirmsėdžiu atstovų posėdžiuose būna Valdybos pirmininkas arba jo pagelbininkas.

50. Atstovai savo posėdžiuose išrinkę iš savo tarpo Valdybą (žiūr. Sk. III, §17), gali ją papildyti, priduodant pagelbininkus vyriausybei arba tarybai, priduodant naują komitetą su nurodytų jam siekiniu.

51. Atstovai savo posėdžiuose tveria, dapildo arba pertaiso S. L. Dr. Ch. konstituciją.

52. Atstovai savo posėdžiuose gali prašalinti neveiklius, nesąžiniškus arba neatsakančius savo urėdui viršininkus ir jų vieton paskiria kitus.

53. Svarbesniuose atsitikimuose, atstovai gali pasivaduoti visuotinų draugijų nubalsavimu, kada šito pareikalautų diduma atstovų.

Rugsėjo 4 d. 1911, Chicago.

Šių dienų pažvalga.

Striukis: — Man regis, kad firma "Brolių Daugnorių" daro geras apyvartas.

Bukis: — Abejoju. Per visą dešimtmetį dar nė vienas tos firmos kasierius neišdūmė.

DIDELES RISTYNES

FR. DALKUS

parengtos per

Baltos Rožės Liet. Pas. Klubą

Seredos vak. Rugsėjo (Sept.) 27tą, 1911

School Hall
Kam. 48 ir Honore gat.

Ristinykai sudėjo po $250.00 **Paul Martensen** Danijos Championas sunkios vogos ristinykas su **Franciškum Dalkum,** Championu lietuviu sunkios vogos ristinyku. (F. Dalkus yra tvirčiausias lietuvys Amerikoje). **Paul Martensen** apsiima paristi **F. Dalkų** į 30 minutų. Pirmi ristinykai **Povilas Norkus** lietuvys lengvos vogos ristinykas, su **Young Kid Cutler.** Antri ristinykai, **Adolf Ernest** su **Joe Wallace** o ant galo **Dalkus** su **Martensen**

Tikietai po: 50c 75c ir $1.00

Durys atsidarys 7:30 val. vakare.

Važiuokit 47tos gatvės karais iki Honore gatvei.

KLAIDOS ATITAISYMAS.

Pereitame "Lietuvos" numeryj "Atsišaukime į Valparaisiečius" įsiskverbė klaida: atspausta: mokėti po 50 dol. į metus, o besimokinanti, kad mokėtų po 25", turi būt mokėti po 50 centų, o besimokinanti kad mokėtų po 25 centus.

APGARSINIMAI.

DABAR KITONIŠKA.

Seni žmonės pasakojas, kokie jie kitakart buvę sveiki, kokie stiprųs ir gyvybės pilni, ir kaip jie nepaisę ant menkų susirgimų. Ju užsilaikymas mat buvo kitoniškas, jie kitaip ir gyveno, būtent, gyveno daugiausia šviežiame ore ir neturėjo didelių rūpesčių. Dabar visai kas kita. Gyvename amžiuje sujudimų, nervų intempimo, geriame ir valgome, ko mūsų viduriai nesuvirškina ir tokiuo budu prieš laiką suardome savo sveikatą. Reikia visada rūpinties švariai savo organizmą užlaikyti, ir tam tikslui geriausia vartoti Trinerio American Elixir of Bitter Wine. Tas vynas ne tik išvalo kūną, bet sustiprina jį, reguliuoja vidurius, valo kraują, gydo vidurių užkietėjimą ir visas jų pasekmes. Visose aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

JUBILEJINIS VAKARAS
su programų "Lietuvos Ukininko" Dr. paminėjimui 5 metų jos gyvavimo, įvyks nedėlioj, rugsėjo (Sept.) 24 d., 1911. Pradžia 5 val. vakare, Klacel salėje, kampas 19 ir So. Leavitt str., Bus prakalbos, deklamacijos, monologas, perstatymas trijų veiksmų komedijos "Netikėtai", kurią suloš Lietuvos Ukininko Draugijos sąnariai. Po perstatymu lietuviški ir amerikoniški šokiai. Viskas surengta rūpestingai, per tai užtikriname kiekvienam atsilankiusiam daug smagių valandų. Bilietų kaina 50c, 35c ir 25c ypatai. *L. U. Dr-jos Valdyba.*

TEATRAS!

4-rių aktų drama *"VALKATA"*, 2-ru kart Chicago. Iš angliško sulietuvino L. J. Ratelio narys J. J. Zolp. Lošiama *Lietuvių Jaunimo Ratelio*, ned., rugs. (Sept.) 24 d., 1911 m., Šv. Jurgio par. svet., 32-ras Place ir Auburn ave. Pradžia 7 val. vak. Tikietai 25c. ir augščiau. *Po Teatrui Balius.*

"Valkata" — pilnas žingeidumo. Beturtėlis pamatysi, kaip greit turtingu gali likti. Motinos pamatysite, kaip viena vyro apgauta motina augina svetimą kūdikį kaipo savo. Turtuolis pamatys, kaip vienas švilpukas turtuolį išnaudoja. Mergelės pamatysite, kaip viena panaitė du jaunikaičiu myli. Žingeidu kiekvienam.

Ateikite ir tie, kurie nemėgstate lietuviškų perstatymų — čia būsite užganėdinti. Ateikite ir kurie esate atpratinti per blogus lošimus — čia atgausite žingeidumą. Ateikite ir kuriuos per dieną kankina sunkus darbas — čia rasite nuraminimą. Ateikite ir tie, kurie perstatymus gerai pažįstate — čia persitikrinsite.

Kviečia visus *Liet. Jaun. Ratelis.*

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA "APŠVIETA"

rengia pasilinksminimo vakarėlį, subatoje, rugsėjo 23 d., 1011 m., Freiheit Turner svet., 3417-21 So. Halsted st. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 25c. ypatai.

Kviečiame širdingai gerbiamą visuomenę atsilankyti rengiaman vakaran. Čion galėsite pasiklausyti: puikių dainų, deklamacijų, skambinimo ant mandolinos, piano ir smuikos.

Bus skaitomas referatas, puikiausi ir naujausi monologai: *"Skurdo vergė ir laisvės dievaitė"*.

Ant galo tautiški šokiai ir lakiojanti krasa. Panelė ar ponė, laimėjusi daugiaus atviručių, gaus puikią dovaną. *Komitetas.*

DIDELIS BALIUS
parengtas Dr-stės Šv. Jono Krikštytojo, nedėlioj, 1 d. spalių (Oct.), 1911. Freiheit Turner Hall, 3417-21 So. Halsted st. Balius prasidės 5 val. v. Įžanga 25c poral.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, senus ir jaunus atsilankyti. Gera muzika, grieš puikiausius šokius, taip kad galima bus labai linksmai laiką praleisti; bus visokių pramogų. Užkviečia *Komitetas.*

Pajieškojimai.

Pajieškau gero lietuvio bučieriaus, kuris tą darbą supranta. Atsišaukite adresu:
Joseph Atkenson,
Grocery and Market, Steger, Ill.
Telephone Steger 257.

Pajieškau savo dėdieno Petro Katkausko, Kauno gub., Raseinių pav., Titavenų par., žilaičių sodos; 7 metai Amerikoj; girdėjau dirbąs kasyklose:
Frank Sirutis,
4804 Stiles st., F.K.D. Philadelphia, Pa.

BIEDNAS ZUBOVAS IR JO AITVARAI!

Pajieškau savo brolio Kazimiero Pudževello, Kauno gub., Raseinių pav., Skudvilės val., iš vinsėdžio Keturkalnio; pirmiaus gyveno Pittsburg, Pa., prašau atsišaukti adresu:
A. Pudževelis,
P. O. Box 24, Henry, W. Va.

Aš Aliena Sinkauckienė pajieškau savo mylimo vyro Jono Sinkaucko, kuris mane apleido pradžioj rugpiūčio su 2 sūneliais ir maža dukrele. Prašau man greitu laiku duoti žinią, kas apie mano vyra žinote, arba ir jis pats. Mano vyras penkių pėdų ir pusės didumo, 53 metų amžiaus, turi žilų plaukų, moka šnekėti lietuviškai lenkiškai, angliškai, žydiškai ir ruskai, mėgsta daug šnekėti, prašau mano mylimas vyre sugrįški! Apie visus atsitikimus pamirškim ir vėl gyvensim zgadoj, kaip ir pirmiau. Ba jeigu tu nesugrįši, tai ir aš atiduosiu miestui vaikus ir aš eisiu kur mano akįs neša, grįšk atgal ir nepraleisk tuos 5 šimtus kur pasiėmei ir negaišink pinigų, ba mūsų visa procė prapuls. Vaikai verkia tavęs nesulaukdami ir mergaitė; pavedel namus ant agento rankų ir pats išvažiavai. Kas suteiks tikras žinias apie mano vyrą, tas gaus 5 dolarius atlyginimo. Jis yra kastumierskas kriaučius:
Alena Pinkauckienė
420 E. Broad st., Richmond, Va.

Pajieškau savo brolio Prano Radvilo, pirm dviejų metų gyveno E. Millinocket, Me. paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Gruzdžių vals., Jonelių sod.; apie 26 metų, 5 metai Amerikoj. Kas žinote, meldžiu pranešti man adresu:
Dominykas Radvilas,
1800 Johnson st., So. Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Antano Kučinskio, Kauno gub., Šiaulių pav., Vekšnių val., Sverkončiu sodos. 7 dieną rugsėjo išėjo į darbą ir nebsugrįžo, daugiau nežinau, ar gyvas, ar miręs. Jei kas apie jį žinote, meldžiu pranešti adresu:
J. Labanauskas,
2341 Hoyne ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo trijų seselių: Elzbietos, Onos ir Franciškos, Kauno gub., Raseinių pav., Skirsnių parap., Paalsių sodos; pirma gyveno Bostone, apie 10 metų kaip Amerikoje. Meldžiu širdingai atsiliepti šiuo adresu:
Monika Simanaičiūtė,
3810 Beeck st., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Varkalos, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Pakuonio parap., Girnikų kaimo; turiu labai svarbų reikalą, meldžiu atsišaukt adresu:
Simonas Varkala,
50 Clover st., Newark, N. J.

Reikalavimai:

Reikalaujama kalėjų, kiemo darbininkų ir kirpėjų prie senų geležų darbo. The I. Lanski & Son, 22nd & Jefferson sts., Chicago. Ill.

Reikalauja 12 atsakomų siuvėjų prie moteriškų drapanų. Užmokestis geras. J. Wallouth, 913 S. Western ave., Chicago.

Reikalinga operatorių prie moteriškų rūbų. Kreipkitės į Percival B. Palmer & Co., 367 W. Adams st.

Reikalaujama 200 darbininkų į Michigan ir Wisconsino girias; moka $26 mėnesiui su valgiu ir kambariu; kelionė iš Chicagos $7.00. 100 darbininkų į Californijos girias ir medžių piovyklas; mokestis $2 lig $3 dienai; užlaikymas $4.50; kelionė nuo Chicagos $33.00. 200 vedusių ir nevedusių darbininkų į Alabamos gelžies ir plieno dirbtuves; žiemos ten nėra; darbo visiems metams; duodama iškalno kelionei $13.45. Ateikite tuojau arba rašykite, indėdami 2c markę atsakymui. Lietuviškas agentas, 363 W. Madison st., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas, gera vieta lietuviui. Tik vienas lietuviškas saliunas apie šimtas šeimynų apsigyvenusiu, priežastis pardavimo — turiu kita saliuna: Joseph Stasiulis, 6024 State st.

Už $600 ingyjama geral aprūpinta grosernė, delikatesų, ice cream, cigarų ir cukrinių sankrova, daranti gerą biznį. 5 šviesųs gyvenamieji kambariai ir maudykla. Dvejos durįs nuo naujo 5c. teatro. Gera vieta mokančiam lietuvių kalbą. Atsišaukite tuojau. 3218 So. Halsted st.

Parsiduoda pigiai vyriškų ir moteriškų drapanų dirbtuvė (Taylor Shop). Atsišaukite tuojaus adresu: 554 W. 120th st., West Pullman, Ill.

Parduodama karčiama geroj lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj, arti fabrikų. Biznis gerai išdirbtas. Nebūtų priežasties pardavimui, jeigu nebūtų savininkas numiręs. — Mrs. P. Paulauskienė, 1524 Arnold ave., Chicago Heights, Ill.

Parduodama keptuvė tuojau, kadangi savininkas išvažiuoja kitur. Dėl artesnių žinių kreipkitės adresu: J. Petrolewicz, 3402 S. Morgan st., Chicago.

Parsiduoda kampinis saliunas, pigiai; lietuvių apgyventoj vietoj; biznis eina gerai; priežastis pardavimo — savininkė išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukit po nr. 3159 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Geras turgus. Parduodu 3 akrus geros žemės su gerais budinkais, taipgi saliuno rakandai ir intaisos; puikus daržas šokiams, pikninkams. Labai gera vieta, prie pat medžių piovimo dirbtuvių, čia jau Washington ežeras, arti Seattle, prieina geležkelis ir botai. Miestelis vadinas Wilburton. Oras labai sveikas, žiemos nėra, puikios vietos medžioklei, žvejonei. Parduodu už 1700 dol. Tūkstantį įmokėti tuojau, likusią dalį išmokėsčiais. Kreipkitės adresu: A. Sukurski, P. O. Bellevue (Res.) Wilburton, Wash.

Parsiduoda naminiai rakandai (forničiai), už žemą čieną. Norintieji pirkti tegu kreipiasi į B. Petraitį, 553 W. 18th st., ant ketvirtų lubų. Priežastis pardavimo — išvažiuoja į Lietuvą. Pasiskubinkit greitai.

Parduodama restoranas ir Lunch Room, prie to boarding-hauzis iš 16 kambarių, garu šildomi, šiltas vanduo, maudynės. Viskas geriausiai intaisyta. Lysas trims metams. Parsiduoda su viskuo, kaip intaisyta kambariuose, valgykloj ir virtuvėj. Didelis bezementas anglims ir malkoms. Priežastis pardavimo — du bizniu. Gera proga lietuviui. 2474 Blue Island ave.

LIETUVISZKOS KNYGOS:

Gaunamos "Lietuvos" knygyne, (kurios nėra abelname knygų katalioge).

1. Apie Sunaudojimą vandenų ant auginimo žuvių, vėžių ir kitokių vandeninių sutvėrimų. Parašė Šernas. Pusl. 99 ..... 25c.

2. Apie Baltrų girtuoklį. Išleido Blaivybės Mylėtojai S. ir J. pusl. 32. Kaina ..... 10c.

3. Jonas Išmisločius "Kromininkas". Iš lenkų kalbos vertė Juras Varnelis. Pusl 173 ..... 25c.

4. Kur dingsta mūsų sudėti mokesčiai. Perspauzdinta iš "Ukininko". Pusl. 12 ..... 5c.

5. Lietuvos senovės septyni paveikslai. Parašė Šatrijos Ragana. Pusl. 39. Kaina ..... 15c.

6. Lietuviškai-Angliškas žodynėlis. Sutaisė kun. P. Saurusaitis. Pusl. 350. Kaina ..... 50c.

7. Pamokinimas, kaip nuo pagedimo apsaugoti žmones, pagedusių šunų aprietus. Sutaisė L. Pusl. 16 Kaina ..... 5c.

8. Rašybos Lavinimosi Darbai. Sustatė mokytojas S. Vaznelis, su pagelba J. J. Pusl. 112 ..... 20c.

9. Sergėkitės Akių Apvilkimo. Lenkiškai parašė Dr. F. Gruda. Pusl. 15. Kaina ..... 5c.

12. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Parašė Pr. Petrusevičius. Pusl. 20 ..... 5c

13. Audra Rusijoje 1905-6 m. Parašė A. Adata. Pusl. 56 ..... 15c.

14. Obrusitėliai. Galerija paveikslėlių iš maskolių gyvenimo Lietuvoje. Parašė Dėdė Atanazas. Pusl. 76. Kaina ..... 20c.

15. Vėl Pasimatymas. Pasakaitė Gui de Maupassanto. Lietuviškai išguldė Jonas iš Par. Pusl. 30 .. 5c.

16. Bausme Dievo ir Alenūtė. Dvi puikios apysakos. Pusl. 36 .... 5c.

17. Kaimynų Pašneka. Parašė J. Pusl. 17. Kaina ..... 5c.

18. Pavargėlė. P. Peiverintos apysakėlė, ir Kaip gyvena kynai. P. Jogviliečio pasakojimas. Pusl. 36. Kaina ..... 10c.

19. Bučkis. J. H. Rosny'o apysakėlė. Pusl. 16 ..... 5c.

20 Maskolej 1612-tam mete, arba Jurgis Miloslawskis. Perdėta per A. Turskį. Pusl. 282. ..... 40c.

21. Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Pusl. 116. ..... 15c.

22. Keletas žodžių apie Lietuvius ir Naudingi pamokinimai, dėl Lietuvos žmonių. Pusl. 65 ..... 10c.

23. Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams. Parašė Kugis-Mugis. Pusl. 24. Kaina ..... 10c.

24. Imtynės varguolių su bagočiais ir Socialistų Suvienytose valstijose Platforma. Pusl. 22 ..... 10c.

25. Lietuviai amžių Gludumuose. Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

26. Keletas žodžių apie Rymo Popiežiaus Neklaidingumą. Pusl. 52. Kaina ..... 10c.

27. Juozapas Koniušewskis arba kankinimas unijotų po valdžia Maskoliaus. Pusl. 56 ..... 20c.

28. Svarbi kelionė per peklą ir per Dangų. Parašė kun. D. Vokišku šrittu atspausta. Pusl. 72 .... 20c.

29. Valdžiai spaudą leidus. Perspaudinta iš "Ukininko". Pusl. 16. Kaina ..... 5c.

30. Ant nakvynės. Lapelis iš užrašų Dro Baltušio. Pusl. 16 .. 5c.

31. Vitas ir Koryna. Istorija iš laiko persekiojimo bažnyčios. Parašė M. Spiechalskis. Pusl. 224 .. 40c.

32. Šviesa Dievo dienos tamsybėj, arba Trylika gražių apysakėlių dėl dievobaimingų žmonių. Pusl. 135. Kaina ..... 30c.

33. Musų Uždavinys. Lietuvių Tautai, 500 metų sukakus po Didžiojo Mūšio. Parašė Vidūnas. Turinis šios knygos: I. Gamta ir žmogus, II. Tauta ir žmogus, III. Kraujas bei kalba ir žmogus, IV. Tautos išlikimas, V. Septyni šimtai metų Lietuvių tautos gyvenimo, VI. Lietuvių tautos atsigavimas ir VII. Vakarų žmonijos kelias gyvybėn. Tilžėje. 1911, pusl. 226 ..... $1.00

34. Vitauto Sūnus. Istorijos apysaka, parašė J. Kruk. Iš lenkų kalbos vertė A. Vėgėlė. Vilniuje. 1911. Pusl. 64 ..... 25c.

35. Medicinos Daktaras. Komedija vienoje veikmėje J. Korzeniowskio. Sulietuvino Vaidevutis. Chicago, Ill., 1911, pusl. 41. ..... 20c.

36. Pono Felikso atsilankymas. Komedija vienoje veikmėje A. Belcikowskio. Lietuvių kalbon išvertė Vaidevutis. Chicago, Ill. 1911 m. Pusl. 40 ..... 20c.

37. Gedimino Sapnas. IV veiksmų (5 paveikslų) istorijos drama. Parašė A. Fromas (Gužutis). Rigoje. 1910. Pusl. 52 ..... 30c.

38. Pajauta, Lizdeiko Duktė, arba Lietuva XIV metašimtyj. Istoriškas romanas M. Bernatowicz'o. Sulietuvino Jonas Montvila. Chicago, Ill. 1911, pusl. 468 ..... $1.00
Pa pati audimo apdaruose .. $1.25

39. Lietuvos Varpeliai. Yra dainų rinkinėlis dviem, trims ir keturiems balsams, sutaisė Vidūnas. Tilžėje. 1909. Pusl. 48. ..... 45c.

40. Pikta Dvasia. Drama trijuose aktuose, parašė Rudolfas Blaumanis. Iš latviško vertė Idlorgas. Shenandoah, Pa. 1908. Pusl. 72. ..... 25c.

MALDŲ KNYGOS.

10. Kelias į Dangų arba maldų knygelė. Tinkama seniems žmonėms, norintiems knygos stambiomis raidėmis ir aiškia spauda. Apkaltais tvirtais kraštais. Pusl. 512 ..... 75c.

11. Mažas šaltinėlis Malonės Dievo su "Officium", litanijomis, maldomis ir giesmėmis. Pusl. 576 ..... 40c.

Užsisakant ir pinigus siunčiant, reikia adresuoti:

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

Ar žinai kas yra "ŽINYNAS?"

IŠ MYTOLOGIJOS. Aiškinima, kas tai yra Aitvaras, Alcis, Anapelius, Atrimpas, Austėja, Aušlavis, Bentis, Brėkšta, ir t. t.

IŠ ISTORIJOS. Didieji mušiai arba karės, tikėjimiškos sektos, istoriškos klaidos, garsiejie tiltai sviete, garsiausi vyrai sviete, kaipo tai: architektai, muzikai, teologai, reformatoriai, metafizikai, psychologai, istorikai, kalbininkai, kritikai, matematikai, gydytojai, gamtininkai, karvedžiai, diplomatai, išradėjai, atradėjai, filantropai, surašas metų, kuriuose kas buvo atrasta ar išrasta ir t. t.

IŠ GEOGRAFIJOS. Kiek mylių turi žemės paviršius, vandens paviršius, kiek mylių užima atskiros viešpatystės, kiek tonų anglies kurioje viešpatystėje randasi, augštumas svarbiausių kalnų, platumas ir gilumas jurių ir ežerų, žemės drebėjimai, ugnakalnių išsiveržimai, žmonių veislės ypatybės, dangaus stebūklai, mėnulio tekėjimai ir užsileidimai, oro ženklai, laiko skirtumai, garsiausios maudyklės sviete, ir t.t.

IŠ ARITMETIKOS. Sudėjmai, dauginiami, visokie jų ypatingi būdai ir daug kitų pamokinimų.

APIE SVEIKATĄ. Žmogaus kūnas, kūno stebūklai, slogos, kokliušas, užkimimas, dusavimas, vaistai nuo įvairių ligų: difterijos, žiovulio, mikčiojimo, pučkų, karpų, jurių ligos, gyvatės įkandimo, apalpimo, nusideginimo, persišaldymo, užsinuodijimo, prigėrimo, užtroškimo, apopleksijos. Ligų pažinimas. Vaistai veido pagražinimui, dantims, galvai, plaukams ir kaip pasidaryti gyduoles nuo daugybės visokių ligų. Taipgi daugybė gerų patarimų, kas valgyti ir kaip apsaugoti sveikatą nuo visokių ligų.

IŠ ŪKIOS SRITIES. Kaip apsaugoti kopustus nuo kirmėlių, kaip išnaikyti piktžoles, pelėsius ruimuose, kaip raugti kopustus, kaip užlaikyti mėsą nuo sugedimo, kaip apsaugoti vištas, kaip užlaikyti karves, arklius, kaip išnaikinti vabalus, skruzdes, vuodus, blakes, blusas, svirplius, bambatierius, peles, kandis, ir t. t.

AMATNINKAMS VISOKI PATARIMAI. Tarpinimas visokių metalų, činkavimas geležies, sidabravimas geležies, plieno; kaip liutavoti metalus; litografija, chemiški klijai, atramentai, dažalai, malevos, polituros, skalbimai, muilai, cementai; kaip padaryti bengališkas ugnis ir t. t.

ŽINIOS IŠ DARŽININKYSTĖS. Iš kur pacina visoki augalai; tinkamas astumas sodinimui augalų; medžių amžis, kaip apsaugoti daržoves ir medžius nuo vabalų, kirmėlių ir tt.

GASPADINĖMS VISOKI PATARIMAI. Kaip padaryti uksusą, extraktus iš citrinų ir apelsinų, vuogų sokus, vyną, alų, giras, gerą sviestą, sukerkas (candies), gerą kavą, arbatą; kaip skalbti drabužius, šilkus, ir kitus brangius rubus; kaip išvalyti plėtmus iš drabužių, kaip skalbti mezginius, kaip prosyti, kaip užlaikyti čystai ir švariai kambarius ir .t.

ŽMONIŲ PAPROČIAI. Ką reiškia kokia spalva, drabužių, kvietkų, brangių akmenų, ir t.t., akių parodomas pobudis, vaizbiaus papročiai, mandagumas, patarimai, klaidos, ir t. t.

Toliau eina dalykai naudingi ginčuose; pinigų užvados, faktai apie pinigus visokių kraštų; geležinkelių ženklai; išvežamieje produktai: piniginės panikos arba krizai; moterų išaukštinimai, tiesos apisvedimo ir perskyrų visose šalyse, iš kur pacina spalvos (koliorai), žmogaus ilgaamžybė, plaukai, dantįs ir šimtai visokių kitų žinių ir patarimų. Užtai šį knyga vadinasi "ŽINYNAS", kad ji tick daug visokių žinių suteikia.

Knyga "ŽINYNAS" yra reikalinga kiekvienam žmogui, vyrui ar moteriškei, senam ar jaunam, didėliam ar mažam visi joje ras daug svarbių žinių ir naudingų sau pamokinimų.

"Žinyno" kaina, popieros apdarais $1.50
Audimo apdarais $2.00

Išsirašydami šią knygą siųskite drauge ir pinigus už ją, odresuodami šitaip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pono Felikso Atsilankymas
Vieno veiksmo Komedija.

Ši knygelė tik dabar išėjo iš spaudos. Yra labai puiki ir juokinga komedija, tinkanti lietuviškai scenai (teatrui) ir labai lengva atlošti, nes reikalauja tiktai 5 aktorių. Lietuviai norinti perstatyti gerą teatrą pamėginkite šią komediją, o busite užganėdinti ir kuogeriausiai užganėdinsite publiką.

Kaina knygelės 20c. 5 knygelės $1.00

Siųskite pinigus šiuo adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., : CHICAGO, ILL.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusėj metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
A. Lesniauskas, 298 South 1st st.
J. Liutkauskas, 124 Grand st.
P. Pilėnas, 102 Grand st.

CHICAGO. ILL.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Jonas Janušas, 1508 S. Canal st.
Zen. Jucevicze, 118 E. 115th st.
Petras Lakaras, 710 W. 14th Pl.
Vnic. Linka, 1813 String st.
P. V. Mankus, 2737 W. 22nd st.
K. Steponis, 849 — 34th st.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877Cambridge st.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd st.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton st.

PITTSTON, PA.
Ad. Bendinskas, 42 Chesnut st.
J. Kazakevičia, 103 N. Main st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador st.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.

PETERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.
S. Poteliunas, 345 E. River st.

SO. CHICAGO, ILL.
Pet. Ostrovskis, 8701 Commercial ave.

SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson st.

SO BOSTON, MASS.
Nek. Gendrolius, 224 Athen st.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.

SCRANTON, PA.
Geo. Baltrunas, 2018 Luzerne st.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.

SHENANDOAH, PA.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre st.

UNION CITY, CONN.
D. F. Eimaitis, 65 Brennan st.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.
Jur. Žemaitis, 827 Bank st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Thos Yermal, 215 Berry st.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauckas, 112 N. Green st.

CHICAGO, ILL.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
Ant. Atkočaitis, 13 Harrison st.

CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First st.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

MONTELLO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PATERSON, N. J.
Atkinds Bros., 273 River st.

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd st.

PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.

ROCHESTER, N. Y.
Kazys Dapšis, 150 Joseph ave.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.
J. J. Kalakauskas, 121 Green st.

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.
Juozas Šlikas.
Jonas Dabulskis.
Simanas Kvietkauskas.
M. K. Wilkevicze.
Kastantas Kulis.

NAUJOS RASZOMOS MASZINOS

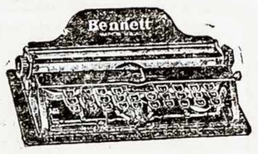

Bennett Typewriter.

Bennett Typewriter yra viena iš pigiųjų naujai išrasta mašinėlė laiškams rašyti. Ji turi visus litarų raktus, ant kurios galima dirbti su abiem rankom ir teip greitai parašyti laišką kaip ir ant brangiųjų mašinų. Yra labai mažytė mašinėlė: 4½ colio plati, 10 colių ilga ir 2½ colio augšta, sveria tik 4½ svaro. Indėta į gražią skurinę dėžutę, parankі visur nešiotis, kaip knyga.
Kaina šios mašinėlės $18.00

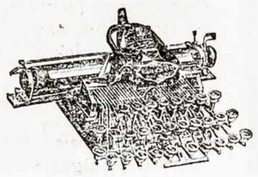

BLICKENSDERFER TYPEWRITER.

Šios mašinos yra praktiškiausios greitam laiškų rašymui drukuotomi litaromi. Jos yra vartojamos didžiausiuose ofisuose ir darbą atlieka teip gerai ir greitai kaip $100.00 vertės mašinos. Jos yra daug mažesnės už kitas mašinas ir sveria tik 5 svarus, už tai yra labai praktiškos tiems kurie tankiai kilnojasi iš vietos į vietą. Šitomi mašinomi galima rašyti visose kalbose, ypač

Lietuviškai,
Angliškai,
Lenkiškai,
Vokiškai,
Ruskai,
ir visose kitose kalbose.

Kiekvienai kalbai vartojama kitos litaros. Permainymas litarų ant mašinos ima tik vieną sekundą laiko.

Su kiekviena mašina duodasi dvejos litaros, kokių nori kalbų.

Kalnos Naujų Mašinų.	Kainos Antros rankos Mašinų
No. 5 — $40.00	No. 5 — $28.00
No. 7 — $50.00	No. 7 — $35.00
No. 8 — $60.00	No. 8 — $40.00

Antros rankos Mašinos yra nupirktos iš Offiso didelės subankrutijusios Kompanijos, kurios buvo vartotos tik trumpą laiką. Yra beveik naujutėlės ir visame teip geros, kaip naujos.

Teipgi yra uždarymui šių Mašinų gražios skrynelės. Kaina skryn. $5.00

Reikalaujant Mašinos siųskite ir pinigus sykiu adresuodami:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

GARSINGAM MIESTE GARY, INDIANA.

Reikalaujame agentų dėl pardavinėjimo lotų ir namų. Geras mokestis. Dėl platesnių žinių atsilankykite asabiškai arba per laišką prie savininkų žemės.

Garų Securities Co.,
M. ROZENSKI, Vice-Pres.
442 Broadway, GARY, IND.

Burtininkų Kazyros (Kortos)

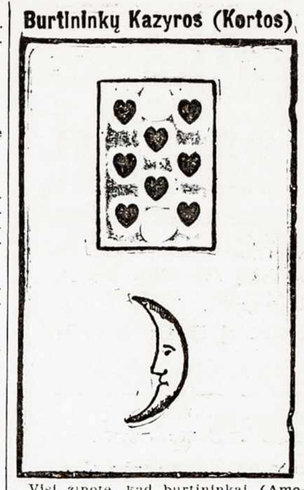

Visi žinote, kad burtininkai (Amerikoje vadinami Fortune Tellers) spėja žmogui laimę ar ateitį su pagelbą Kazyrų (Kortų). Ar tokį burtininką spėjimai iš nukeltų Kazyrų turi kokią vertę, mes apie tai nekalbėsime, tik pasakysime, kad yra tukstančiai žmonių, kurie pas tokius burtininkus lankosi įspėjimui savo ateities ar laimės ir moka jiems už tai po kelis ir po keliolika dolerių. Garsiausia ant svieto burtininkė bubuvo tai pone LENORMAND Paryžiuje, Francuzijoje, kuri su pagelba savo Kazyrų visiems įspėdavo ateitį. Pas ją vaikščioja kelti Kazyras viso svieto didžiunai, kunigaikščiai ir karaliai ir kiekvienam jį ateitį įspėdavo.

Po myriui virš minėtos burtininkės jos Kazyros pateko į svietą ir šiądien jomi naudojasi garsiausi sviete burtininkai, ir kiekvienas, kas jas turi, gali su joms įspėti ateitį teip geral kaip ir burtininkai. Šios Kazyros su pilnu išaiškinimu lietuviškoje ir lenkiškoje kalbose, kaip jas vartoti ir kaip ateitį įspėti yra dabar gaunamos musų store. Kaina jų 50c.

Šios Kazyros yra geriausia bovykla ligozame laike ir su jom, ne tik save, bet ir visus kitus geriausiai nubovysi šeimyniškuose ir draugiškuose susirinkimuose.

Siųsdami pinigus ant kazyrų adresuokite:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-48 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Naujas Laikraštis.

KAS PRISIUS MUMS DOLERINE
Gaus tas "TARKĄ"—ne blekinę
Naują laikraštį mųs gaus,
Ką kas mėnuo jam keliaus
Prirašytas,
Pribraižytas,
Paveiksluotas,
Iliustruotas,
Pašaipos,
Pajuokos
Bei linksmiausios pakraipos.
Adresas.
"TARKA"
Box 895 New York, N. Y.

Telefonas Yards 1542
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad Jis mokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart šventadienių. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 11 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj.

VYRAM TIKTAI
INĖJIMAS DYKAI
kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
526 SO. STATE ST.
CHICAGO, ILL.
near Harrison St.

Žingeidumai Patologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Užsiėmuliavimo Organu

Tirinek pradžia ir išsigydystima Žydiszkos Rasos nuo Lopszinkiai Grabui, Pasidaryk Keistumus Gamtos. Žingeidumus ir Mizarszkumus.

Tirinek intekme ligos ir palpistuvystes, perstatytas gyvo didumo figurose, sveikuose ir ligotuose padejimuose. Lavus išrodinetojas atsakineja visokius klausymus. Didžiausia proga tavo gyvenime.

INŽENGA DYKAI
Atdaryta kasdiena nuo 8 ryto iki vidurnakcziui

LIUOSA GALERIJA MOKSLO
526 So. State St. CHICAGO, ILL.

UŽSISAKYKITE "LIETUVA" per "AUŠRA"

"Lietuva" metams.....$2.00
Geografija, Šerno.....2.00
viso.....$4.00

Kas užsimokės per "Aušrą" 3 dol. gaus "Lietuvą" metams ir Geografiją. Visokias knygas ir laikraščius, Amerikoj ir Europoj išleidžiamus lietuvių ir kitose kalbose užsisakykite per Aušrą. Pigiau gausite kaip išleistuvėse, o tuo pagelbėsite "Aušros" Draugijai užlaikyti viešą skaityklą.

Adresas:
"AUŠRA"
3149 SO. HALSTED ST.
Skaitykla atdara nuo 7 iki 10 val. vak.

F. P BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St
Straus Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178
Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31-os
Telephone Yards 2390.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame sviete ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę, busi darbdaviu. Rašyk pas:
NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

D-re Marija Dowiatt-Sass
Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreipti prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežiuvio, sliukimas plaukų, skausmas kauluose, sunariuose, plėmos ant kuno, įnusius tekanti skaudulia. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo peržeugimo gautos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nerviškumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Ateik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina deginimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas, pamiršimas, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Sutinimai Uždegimai, sutinę ir skausmingi sunariai, kantrybę atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudulai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas velkantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčinopiamos ir nurodo kaip botagas.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijus. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

State Medical Dispensary
14 SO. CLARK ST., arti Madison gatves CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 rytó iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

GRAFOFONAMS LIETUVIŠKI REKORDAI

AMERIKOS lietuviai nuolatai reikalavo grafofonams lietuviškų rekordų, bet jų Amerikoje niekur negalėjo gauti. Todėl męs pasirupinome juos pargabenti iš Europos ir

Šiandien gavome pirmutinį transportą Grafofonams Lietuviškų Rekordų.

Reikalaujanti Grafofonams Lietuviškų Rekordų rašykite įdedami 10c markę, o męs prisiųsime savo kataliogą ir surašą ir kainas visų Lietuviškų Rekordų.

Adresuokite mums šiteip:

Bridgeport Clothing Co.

A. OLSZEWSKI, Prez.

3246-3248 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NETIKETAS PIGUS

IŠPARDAVIMAS LOTU

Per 30 Dienų

Davis Square Subdivision

tarp 43 ir 44 gat., Marshfield Ave. ir Wood gat.

Nebuvo pirmiaus šioje apielinkėje parduodami lotai už tokias žemas kainas

$575.00 ir 600.00

Paprasta kaina visuomet buvo

$675.00 ir 700.00

Jeigu nori pirkti, pirk tuojaus, nes šios kainos yra paskirtos ant 30 dienų, o po 30 dienų vėl bus pakelta. Vanduo, kanalai ir šalitakiai įtaisyti ir išmokėti. Pasinaudokit iš tos progos, išsirinkit sau patinkamą lotą ir kreipkitės prie vienintėlių agentų

ST. MARCINKIEWICZ & Co.

(New City Savings Bank)

4601 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago,

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN J. BAGDŽIUNAS
2334 S. Oakley Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 S. Ashland Av. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skrynelės (boxes) po $2.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredoms, ketvergais ir subatom nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliom, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
J. J. ELIAS, Sav.
4600 S. Wood St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS
917 W. 33rd St. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

FARMOS! FARMOS!

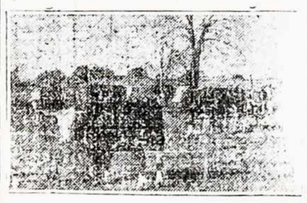

Šitai proga įgyti farmą, žemę tarp 61 lietuvio farmerio. Ši lietuvių kolonija turi saorganizavus Ukiškąją Draugiją ūkininkavimo palengvinimui. Kolonija randasi Lake ir Massan paviete Michigan valstijoj, pietvakariniame krašte, prie Michigan ežero, netoli pramoningų miestų ir miestelių, tarp keturių geležkelių. Daugybė tyro vandens ir žuvingų upelių ir ežerukų. Šioj apielinkėje turime pardavimui ant 1000 farmų geros derlingos žemės, tinkamos visokiems javams, daržovėms sodnams ir pievoms, pienininkystei, galvijų ir paukščių auginimui. Parduodame pigiai ant lengvų išmokesčių. Galima gaut pasiskirt kokios norint žemės. Kaina nuo $10.00 iki $25.00 už akrą žemės. Norintįs pirkti atvažiuokite ir rašykite adresuodami:

ANTANAS KIEDIS,
Peacock Lake Co., Michigan.

Dovanos Visiems!
LAIKRODELIS DOVANU!

Nuo 1-mos dienos Rugsėjo (September) 1911 metų męs duosime sekančias dovanas kiekvienam kas užsirašys laikraštį "Lietuvą" ir užsimokės prenumeratą.

1. **Kas prisiųs $1.00,** gaus "Lietuvą" per 6 mėnesius ir už 25c knygų dovanų.
2. **Kas prisiųs $2.00,** gaus "Lietuvą" per vieną metą ir už 50c knygų dovanų.
3. **Kas prisiųs $3.00,** gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir už 75c knygų dovanų. Knygas gali pasirinkti iš musų kataliogo kokias kas nori.
4. **Kas prisiųs $3.00,** ir pridės už 25c markių (ant apipakavimo ir persiuntimo kaštų), tas gaus "Lietuvą" per pusantrų metų ir

DOVANŲ ŠITĄ PUIKŲ NIKELINĮ LAIKRODELĮ

su drukuota gvarantija apie jo gerumą. "Lietuvą" galite užsirašyti ir pas musų agentus, o dovanas gausite nuo mus. Taigi naudokitės dabar iš teip puikios progos, nes kita tokia proga negreitai atsitiks. Siunčiant pinigus adresuokite teip:

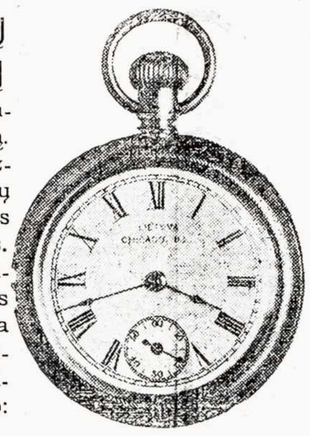

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JUOZAS SZLIKAS

"Lietuvos" generališkas agentas.

Turi tiesą užrašinėti laikraštį "Lietuva" ir priiminėti už ją prenumeratą, rinkti drukus ir apgarsinimus "Lietuvai" ir kolektuoti už juos pinigus, teipgi pardavinėti namus ir lotus.

A. OLSZEWSKI. "Lietuvos" išleistojas.

Kur fabrikai, ten ir darbai

O kur darbai, ten ir pinigai

Darbiniam mieste Gary, Indiana

tai yra didžiausia vieta fabrikų. Daugelis fabrikų yra pastatytų ir daugelį dar stato. Darbo yra visiems. Parkelia daugelį fabrikų iš kitų miestų į miestą Gary. Todėl dabar yra visiems gera proga pirktie lotus; dar parduodame visai pigiai ir ant lengvo išmokesčio. Dėl platesnių žinių kreipkitės asabiškai arba rašykite laišką prie žemės savininkų ant žemiau parodyto adreso. Mes ant kiekvieno pareikalavimo prisiųsime pilnas informacijas ir plianus miesto, viskas yra aprašyta apie visą miesto stovį, koki fabrikai yra pastatyti ir kokius dar stato. Bus didžiausias ir gražiausias miestas Indiana valstijoj. Savininkai žemės:

Gary Securities Co.

M. ROZENSKI, Vice-Pres.

442 Broadway = GARY, INDIANA.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienintėlė tiesi linija tarp Rusijos ir Amerikos.

8½ dienos į Rotterdamą:		11½ dienu į Liepoju:	
III Kliasa	$29.00	III Kliasa	$30.00
II "	45.00	II "	47.00
I "	52.00	I "	62.00

Garlaiviai eina iš New Yorko: Birma, gegužės 13 d.; Kursk, geg. 27 d.; Lithuania, birželio 10 d. Dėl artesnių žinių kreipkitės į musų agentus arba į Vyriausįjį Pasažierių Agentą

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

Seniausia Lietuvių užeiga pas

JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepančius cigarus ir

Gražią Naują Svetainę

Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam

3253 Illinois St., Kerte 33rd

Telephone Yards 1741

JONAS F. EUDEIKIS

Parsamdo karietas vestuvėm, krikštynom ir pagrabam už prieinamą kainą.

4605-07 So. Hermitage Ave.

50,000 KNYGU

DYKAI DEL VYRU Vertes Ira $10.00 Kožnam Vyru Ligoniu

Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite didėles vertes knygelė. Ta knygelė pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjimo, silpnibes vyriškume, abelnam nupulime spėžu, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepenu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvai išgydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir už vaistukies, negaudame jokios pagelbos ta, apatingai dykai gauta knygelė del vyru, jums buc vertesni bagelboi, keip $100.00. Jie pasakis nu kuo jus sergate ir keip galet butė greitai išgydyti. Tukstančei vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pageliba tos vertingos knigelės. Ta knykelė ira krautuve žiniu, apie kurios žoźnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelė yra gaunama vysai dykai; nag užmokam ir pačtau. Iškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiusdikie mum, o nea kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelė.

Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendene.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 702 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygele.

Vardas ir pravardė.....

Pačta.....Statas.....

Du-kart nedėlinis laikraštis

SAULE THE SUN.

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS ISZEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.

Išeina kas utarninkas ir pétnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:

AMERIKOJ { metams $2.50 / pusei met. $1.25
EUROPOJ { Rosijoj ir Lietuvoj $3.50 / Anglijoj ir Škotijoj 15 š. / Prusuose 15 markių.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co

520-522 W. South All.,
Mahanoy City, Pa.

LIETUVIŠKA APTIEKA
D. GIACZO
4827 W. 14th St., Cicero, Ill.

Turiu geriausias naujai išrastas gyduoles vardu "Utėlių Pagrabas" kurios užmuša visokius vabalus, kaip tai: blakes, bambadierius, blusas, utėlias ir visokius kitus negeistinus vabalus. Taipgi turiu geriausias preškas apsaugojimui kolių nuo prakaitavymo ir visokių kitų gyduolių nuo įvairinės ų ligų. Atsikite arba rašykite ko reikalaujate, o viską gausite. Taipgi geriausius daktarus visada rasite mano aptiekoje.

NAUDINGI PATARIMAI

visai šeimynai randasi musų No. 3 katalioge. Jame telpa aprašymai suviršė 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Musų gyduolės kainuoja tik nuo 25c iki $1.00. Telpa paveikslai ir prekės vyrišto kvepančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų,

Roberinių išdirbimų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Kožnas kas prisiųs savo tikrą vardą, pravardę, adresą ir keletą markių apturės musų No. 3 katalioga dykai. Rašyk šendien, o už keletos dienų šita naudinga knyga bus tavo namuose. John I. Bagdziunas, Prop. Adresuok sekančiai:

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
Moksliszku Žingeidumu. Žinojimas-Galybe

Mes esam baimingai ir įdėmiai sutverti. Vyrai, tikrai atsilankykit į šitą stebėtinį liuoso inžengimo Muzėjų. Šimtai interesuojančių pavydalų žmogaus kunosveikam ir sergančiam stovyje. Chirurgiškos operacijos, žingeidumai, keistumai, milžiniškumai. Teipgi pilnas istoriškas sanrinkis kuris niekad ne buvo parodytas dykai šiam krašte.

Esi užprašomas tirinėti nuostebumus Astronomijos, Fiziologijos, Chemijos ir Patholiogijos.

Iszpeniszka Inkvizicija. Valkatu Galerija. Paveikslai Iszkilimiu ir Pagarsejusiu Asmenu.

INLEIDŽIAMI TIKTAI VYRAI

LIUOSO INŽENGIMO MUZEJUS
MOKSLIŠKU ŽINGEIDUMU
14 So. Clark St., CHICAGO, ILL.
arti Madison Gatves

Atdarys nuo 10 valandos ryto iki 12 vidurnakčiui

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta pirkimui čystų auksinių, sidabrinių, paauksuotų laikrodėlių, visokių lenciugėlių, laketų, spilkų; kolčikų; bronzoletų, šukų, visokių žiedų ir daugybės kitokių tavorų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, strunų, visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, albumų, drukavojimui gromatų mašinukių, robinių litarų, lietuviškų knygų, škaplerių, altoriukų, puikiausių gromatom popierų su gražiais apskaitymais tuz. 25c., 5 tuz. = $1. Kviečiu visus lietuvius su visokiais pirkiniais atlankyti savo tautietį, o užtikrinu, kad busite užganėdinti. Kas atsiųs 5c. markę, apturės Katalogą dykai su 475 paveikslais ir 1000 kitokių daiktų. Taisau visokius laikrodėlius greitai ir atsakančiai, darbą gvarantuoju. Nepamirškite adreso:

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted st., Chicago, Ill.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mųsų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lėšuoja: Amerikoje	$2.00
Europoje ir kitur	$3.00
Pusei metų: Amerikoje	$1.00
Europoje ir kitur	$1.50

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartyviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisiųs $4.00 tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertės $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir pavcikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnų ir Nualintų Vyrų Ar esi nustojęs kantrybės, nerviškas, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar esi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga duguyje tavo kiapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o ap. turėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidėdi ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasiteiravimo. Męs perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesojo o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Nei Dolerio Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Locnoj Žinityj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, puslės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nerviška negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiegojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti sapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi gumotas ir susisukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlinęų ligų kurioms vyrai gali but apnuti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalėti su mumi didžiausiame privatiškume ir rekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengviname, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiurėk ant skaitliaus lietuvių kuriuos mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote viltį pasveikimo besigydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC
526 SO. STATE ST., arti Harrison gatves CHICAGO, ILL.

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS

VARICOCELĖ HYDROCELĖ

Be peilio ar skausm)

Aš noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocelės, Strikturos, Užkrečiamų Kraują Nuodų, Nerviškos Negalės, Hydroceles arba ypatingų vyrų ligų.

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems tiems žmonėms, kurie gydėsi pas tuziną ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad aš vartoju vienintelį budą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ.

Atsilankykite in mano ofisą ir pasiteiraukite su manim draugiškai.

Išgydau visiškai ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų.

Nemokėk už nepasekminę gydymą--NEIŠGYDO, NĖMOKĖK.

Slaptos VYRU LIGOS

Pražudytas Vyriškumas, Ligos Kepenų ir Inkstų

išgydomos greitai visiškai ir užlaikomos paslaptyje. Nerviška Negalė, Silpnumas, Pražudytos Pajiegos, Gyslų Ištyę simas, Kraujo Užnuodijimas, Sžlapumo Nubėgimai.

Plaučiai

Dusulys, Bronchitis, Kvepavimo Ligos išgydomos visiškai mano veliausia metoda. Szirdies ligos. (Roda Dovanai.)

Išgydo, kad butum sveikas

Specialistas Vyrų ir Moterų Ligų.

(Ištyrimas Dovanai)

KRAUJO UŽNUODIJIMĄ

ir visas odos ligas, kaip Spuogus, Pikrąją Dedervinę, Szunvotes, Niežus, Hemerhoidus, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nubėgimus, Įsisenejusias Ligas.

Moterų Ligos

Vidurines Ligos, Skausmai Strerose, Baltosios Tekejimas ir kitos ligos išgydomos visiškai. Užpakalinės žaraos, Įsisenejusios ir nerviškos moterų ligos. Kalbame Lietuviškai.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. Tarp Randolph ir Lake **CHICAGO**

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.